D04203086N
Duke University Libraries

50

3 4

נ. ב. סילקינֶר.

שִׁירִים

הוצאת «חברים», באמריקה
על־יד «דביר», ארץ־ישראל
ת ר פ " ז

כל הזכויות שמורות.

*

בספרי זה נכנסו, בסדר כרונולוגי, פחות או יותר מדויק, רב שירַי הליריים, שנדפסו בזמנים ובמקומות שונים, והפואמה «מול אהל תמורה», שיצאה לפני שש עשרה שנה בספר מיוחד ועתה עברתי עליה שנית ושכללתיה ותקנתיה כפי יכלתי. בשכלול זה היו לי לעזר רב ידידי הסופרים הלל בבלי ושמעון האלקין, ועוד יותר מהם – ידידי הד״ר שמעון גינצבורג, שברגעי חיי היותר קשים – בלכתי בגיא צלמות מבלי דעת אם אצא ממנו בשלום – הקדיש ש ב ו ע ו ת ש ל מ י ם לשכלול זה וטִפל ביציר כפי בהתמכרות בלתי מצויה.

ברוכים יהיו כלם על חסדם זה, שזכרו לא ימוש מלבי כל עוד רוחי בי.

ניו־יורק, ח׳ אייר, תרפ״ו.

בַּת־שִׁירִי

בַּת־שִׁירִי – הֲמוֹן חוּטֵי נֹגַהּ
לְכָל רוּחַ נִשָּׂאִים בַּחֲרָדָה,
וְקְצוֹתָם בְּמָקוֹם רַק אֶחָד:
בִּמְקוֹם שָׁם הַדִּמְעָה רָעָדָה.
עֵת אֶשָּׂא אֶת עֵינַי לַמָּרוֹם,
הֵם מְרַחֲפִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה;
בַּשִּׁפְלָה כִּי אֶתֵּן אֶת עֵינָי,
נִיד רַחֲפָם אַאֲזִינָה בְּרָמָה.

בַּסְּתָיו

...וְיוֹרֵד הַגֶּשֶׁם נְטָפִים,
וְנוֹבְלִים וְרֵקְבִים הַפְּרָחִים;
דִּמְעוֹתַי הַקָּרוֹת תְּזַלְנָה,
חֲלוֹמוֹתַי הַיָּפִים נִשְׁכָּחִים.
לְבָּתִי לֹא תָחוּשׁ גַּעְגּוּעִים,
לֹא תִקְוֹת, לֹא יֵאוּשׁ הִיא מְלֵאָה,
גַּם אַהֲבָה גַּם שִׂנְאָה לָהּ זָרוֹת –
מֵחֶמְלָה רַק בּוֹכָה וּנְכֵאָה.
עִזְבִינִי, יַלְדָּתִי הַיְקָרָה,
הִמָּלְטִי אֶל אֶרֶץ הַפְּלָאוֹת!
אֲנִי פֹּה חֲלוֹם־חֹרֶף אֶחְלֹמָה,
אֶגְוָעָה עִם סוּפוֹת וּזְוָעוֹת.

עֵינַיִךְ

בִּי קָפְאָה לִבָּתִי הַפְּצוּעָה
וַתִּתְכַּס בְּקֶרַח וּכְפוֹר,
וַתִּישַׁן שׁוֹמֵמָה וּרְחוֹקָה
מִיָּגוֹן, מִשָּׂשׂוֹן וָאוֹר.
אָז שָׁלְחוּ קַרְנֵיהֶן הַחַמּוֹת
עֵינַיִךְ – עֲמֻקּוֹת כַּיָּם –
אֶל לִבִּי, וַיִּמַּס הַקֶּרַח–
וְשׁוֹטֵף מִפְּצָעַי הַדָּם...

*

שַׂבְּעֵינִי בַּבֹּקֶר אֶת חַסְדֵּךְ,
בִּפְתֹחַ הַלֵּבָב הַצָּעִיר
גִּבְעוֹלֵי שׁוֹשַׁנָּיו הָרַכִּים
לְקַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַבָּהִיר.
וּבְצֵאתִי לְפָעֳלִי עִם קְרִיאַת־
הַגַּלְגַּל הַמְנַסֵּר בָּרָמָה,
בְּבִרְכַּת עֵינַיִךְ מִתְגַּעְגְּעוֹת
תַּשְׁבִּיחִי אֶת רוּחִי נִפְעָמָה.
וְעָיֵף כִּי אָשׁוּב בָּעֶרֶב
וְרֹאשִׁי בְּחֵיקֵךְ אָשִׂימָה,
תְּלַטְּפִי שְׂעָרִי וְשַׁרְתְּ לִי
אֶת תְּפִלַּת הַשֵּׁנָה הַנְּעִימָה...

▪

...וְהָיָה לִרְקִיעַ הַתְּכֵלֶת
כִּי תְשַׁלְּחִי אֶת קַרְנֵי עֵינָיִךְ,
וְצָחֲקוּ שָׁמַיִם לְתַמֵּךְ:
מַזְהִירִים הֵם גַּם בִּלְעָדָיִךְ.
וּצְלִילֵי שִׁירָתֵךְ בַּיַּעַר
כִּי דַרְכָּם יָסֹלּוּ, יִבָּעוּ,
וְאָבְדוּ בְּזִמְרַת צִפֳּרָיו,
כִּיתוֹמִים נֶעֱזָבִים יִגְוָעוּ.
אֲפֵלָה נִשְׁמָתִי – פִּקְדִיהָ
בְּחֶסֶד עֵינַיִךְ וְחֹנִּי;
נָדַמָּה כַּקֶּבֶר לִבָּתִי –
צַהֲלִי לָהּ קוֹלֵךְ וְרַנִּי...

בֵּין סְלָעִים אִלְּמִים

(קֶטַע)

...מִנִּבְכֵי יַעַר קַדְמוֹן, אֲסִיר חֲלֹמוֹת עֶרֶב
עַל אֶרֶץ זְרוּעָה אַגְמֵי בְדֹלַח פְּעָמַי אָרִימָה
לְמַשּׁוּאוֹת נֵצַח: הַר־מִקְדַּשׁ שִׁבְטֵי הָאֶלְגָּנְקְוִיס,
הֵיכַל דּוֹרוֹת הַגִּבּוֹרִים, בְּנֵי־גִיל לְרַעֲמֵי שׁוֹאָה,
סְפוּחֵי סוּפַת הַמִּדְבָּר, עִם יְלֵל־הַיְשִׁימוֹן שָׁמוּר
זִכְרוֹנָם וַעֲקֵבָם חָרוּת בְּצוּרֵי הַחַלָּמִישׁ.
שְׁחוֹר לֵיל־תְּכֵלֶת. לְרַגְלַי עוֹמְדִים אִלְּמִים סְלָעִים
אֵלִים מֵתִים, וְאֵינָם נָעִים וְאֵינָם זָעִים,
וְחֵרְשִׁים לְרַחֲשֵׁי עוֹלָם בְּמֶרְחַב־הַדּוּמִיָּה
בִּפְנִים הֲוָיָתָם מִתְכַּוְּצִים, וּבְעֶדְנַת רְעָדָה
מַקְשִׁיבִים לִצְלִילִים נִשְׁכָּחִים, לְרֶגַע נֵעוֹרִים
בְּפִנַּת נִשְׁמָתָם וּבְהֶמְיַת תַּאֲנִיָּה יִגְוָעוּ...
הֵם חוֹלְמִים סַעַר־הַמְּחוֹלוֹת: — עֵת קָרְעוּ אֶלְגָּנְקְוִיס
בְּקוֹלָם־אֵימָה שִׁכְבַת טַל לַיְלָה מְכַסָּה לַבִּקְעָה
וּתְנוּמָה חֲבוּיָה מִנִּקְרוֹת הַצּוּרִים הִבְרִיחוּ,
וּבְגֻלְגָּלוֹת מְעֻלָּפוֹת «פִּרְחֵי־דִמְעָה» בִּידֵיהֶם
עַל אֲרָיוֹת מְזַנְּקִים לָאֵלִים לַסְּלָעִים חָרְדוּ —
וְעֵינַיִם מַלְהִיבוֹת בְּעֵינַיִם רַחֲמִים וְגָאוֹן
מְפִיקוֹת כִּי פָגְשׁוּ, וְשִׁירַת שְׂדֵה־קֶטֶל אַדִּירָה
כִּי פָרְצָה — וְיָצְאוּ הַסְּלָעִים וּבְנֵיהֶם וַיֹּאבְדוּ
בְּמָחוֹל... וְרַקֵּד וְסָבֹב בִּזְוָעָה וְהַשְׁלֵךְ

גַּלְגָּלּוֹת בִּצְוָחוֹת אֵימוֹת מִפֶּרֶא לְסֶלַע,
מִסֶּלַע לְפֶרֶא, לְמַשַּׁק־עֲצָמוֹת נִשְׁבָּרוֹת
שֶׁל פֶּרֶא הַנּוֹפֵל בַּמּוֹרָד וּצְחוֹק־הָאֲרָיוֹת
מִתְגַּלְגֵּל אַחֲרֵיהוּ...
וּמוֹשִׁיט יָדַי אָנֹכִי
לַסְּלָעִים וּמְבַקֵּשׁ אָנֹכִי לִכְרֹת בְּרִית־עוֹלָם
עִמָּהֶם וּלְעָבְדָם בְּעִמְקֵי־רִגְשׁוֹתַי יִסְעָרוּ,
בְּמַצְפּוּנֵי הַרְהוֹרַי בְּנַפְשִׁי מִתְחַדְּשָׁה יִבָּעוּ,
וְלִחְיוֹת מֵחָדָשׁ חַיֵּי עוֹלָמִים עִמָּהֶם,
לִבְרַק כּוֹכְבֵי זָהָב בֵּין נֵצַח וְרֶגַע יִמְשְׁלוּ —
אַךְ חֵרְשִׁים סְלָעִים וְאֵינָם שׁוֹמְעִים לִתְפִלָּתִי,
וּבָדָד הִיא גּוֹעַת עִם רֶטֶט לַיִל לוֹחֵשׁ:
«בְּאַהֲבַת יֶלֶד וְדַם גִּבּוֹרִים בְּרִית אֵלִים תִּכָּרֵת...»

הָאֶדִירוֹנְדָקְס, קֶנֶטִיקוּט.

שִׁיר־עָם

— «יַלְדַּת חֵן, יַלְדַּת חֵן,
עִמְדִי פֹה, עִמְדִי כֵן!
בְּמִלְחֶמֶת גִּבְעַת רוּם
נָפַל דּוֹדֵךְ לִבְלִי קוּם.
יַלְדַּת חֵן, יַלְדַּת חֵן,
עִמְדִי פֹה, עִמְדִי כֵן!
לִי הַגִּידִי, אִמְרִי לִי,
מָתַי יֶהְגֶּה לִבֵּךְ בִּי?»
— «עֵת הַקְּוֻצָּה, שֶׁכָּרַתִּי
מִפְּאֵר רֹאשִׁי וְנָתַתִּי
לְדוֹד לְבָבִי, שֶׁנִּדְהֶמֶת
רְאִיתִיו הוֹלֵךְ לְמִלְחֶמֶת
רוּם־הַגִּבְעָה, — בְּיַד בְּחִירִי,
הַשּׁוֹכֵב דּוֹמֵם וַעֲרִירִי,
כְּלָה תַּלְבִּין, אָז אֶהְגֶּה בָּךְ,
אוֹ אָז אֶת יָדִי אוֹשִׁיט לָךְ...»

נְעִילָה

...וּשְׁטוּפֵי נְגֹהוֹת וְאוֹרָה
מֵאָז אוֹר הַבֹּקֶר עָמַדְנוּ
רְצוּצִים, וְחָרְבַּן־הָעוֹלָם
וְחָרְבַּן־עַצְמֵנוּ סָפַדְנוּ...
אֶת שִׂיחַ לִבֵּנוּ הַדַּוָּי
שָׁמַיִם מִתְעַדְּנִים בָּלָעוּ,
וְאַנְחוֹת־נַפְשֵׁנוּ עִם גַּלֵּי
יַם־תְּכֵלֶת בַּמָּרוֹם נִסָּעוּ...
וַעֲיֵפִים עַד מָוֶת כִּי גָרִים
אֵלֶיךָ לְמַעֲנֶה עֵינֵינוּ —
יֶעֱרַב הָעוֹלָם וְחֶשְׁכַת־
תְּהוֹם עוֹלָה וּמְכַסָּה בַּעֲדֵנוּ...

בְּלֶב־יָם

יַלְדָּתִי, מַדּוּעַ הִלְבִּינוּ
פָּנַיִךְ וְכֻלָּךְ רוֹעֶדֶת,
וּלְאָחוֹר נִרְתַּעַתְּ מֵהַחַלּוֹן
עַל יָדוֹ זֶה כְּבָר אַתְּ עוֹמֶדֶת?
הֵן זֶהוּ הָרוּחַ, שֶׁנָּתַן
לְשְׁנֵינוּ רַב־עֹנֶג לְפָנִים,
בְּשׁוּטֵנוּ עַל חֶלְקַת הַבְּרֵכָה,
בֵּין אֲחוּזֵי־תְנוּמָה אֳרָנִים...
לֹא נֶהְפַּךְ גַּם לִבּוֹ עָלֵינוּ,
וּמַחֲשַׁבְתּוֹ רַק אַחַת, אוּלָם
הֵן עַתָּה לְפָנָיו לֵיל קַדְמוֹן,
תַּעֲלֻמוֹת תְּהוֹם רַבָּה וָיָם...

באניה לניו־יורק, תרס״ט.

לְעוֹלֵה צִיּוֹן

יְדִידִי, כִּי תָבֹא לָאָרֶץ הַקְּטַנָּה, הַיָּפָה, וַעֲפָרָהּ
כִּי תִשַּׁק וְתֵצֵא לְשׁוֹטֵט בֵּין עִיֵּי מַשּׁוּאוֹת־עֲבָרָהּ,
אַל תִּקְרַב לַגַּלִּים הַמְכַסִּים עַל לְבּוֹת־הַבַּרְזֶל מִלְּפָנִים,
שֶׁדָּפְקוּ לְשֵׁם אֶרֶץ־הָאָבוֹת וַיְנֻפְּצוּ לְשֵׁם תִּקְוַת הַבָּנִים,
פֶּן כַּבְלֵי רַגְלֶיךָ וּנְחָשְׁתֵּי יָדֶיךָ יָעִירוּ נִרְדָּמִים:
לְהַלְבִּין אֶת פְּנֵיהֶם וּלְדוֹבֵב בִּקְלָלָה אֶת שִׂפְתֵי נִזְעָמִים...
אַל תִּשָּׂא גַם שְׁמָם עַל שְׂפָתֶיךָ בִּתְחִנַּת עֲבָדִים נִטְמָאוּ,
פֶּן תִּלְעַג אֲדָמָה לְרִישְׁךָ, לִצְחוֹק הַשָּׁמַיִם יִקְרָאוּ;
יְשִׁישֵׁי הַסְּלָעִים בְּלִי אֹמֶר עָלֶיךָ אֶת רֹאשָׁם יָנִידוּ,
וְרוּחוֹת מְנַשְּׁבוֹת מִשְּׁפָיִים בְּהֶמְיָה לְךָ, אָחִי, יַגִּידוּ:
»אֶל עִנְקֵי עַמְּךָ בַּנְּשִׁיָּה אַל תִּדְרֹשׁ בִּתְהִלּוֹת וּוְרָדִים —
עַל זֹאת הֵן יִתְפַּלֵּל בֶּן־חֹפֶשׁ: הִכָּרֵת מִפִּיּוֹת עֲבָדִים...«

לְזֵכֶר בַּר־כּוֹכְבָא

«...וְדֶגֶל עוֹד נִשְׁאַר — וְאִם סָחוּף
וְטָרָף וּכְסוּי דַּם־אַבִּירִים,
שֶׁנָּפְלוּ בַּגַּי וּבָעֵמֶק
וְעַל תּוֹעֲפוֹת־הַרְרֵי אַרְצָם
אֶת נַפְשָׁם לַמָּוֶת הֶעֱרוּ —
אַךְ ק ו ל וֹ הָאַדִּיר, הַמְחוֹלֵל
אֶת לִבּוֹת הַסְּלָעִים הָרָמִים,
לֹא הָיָה עוֹד מַרְעִים בֵּינֵינוּ:
לְחַזֵּק יָדַיִם רוֹפְפוֹת,
לְנוֹפֵף אֶת דֶּגֶל־אֲבוֹתָם
עַל גַּלֵּי עֲנָקִים חֲלָלִים,
שֶׁכִּפְּרוּ אֶת עַמָּם בְּמוֹתָם —
וַיִּבֹּל הַדֶּגֶל בַּנְּשִׁיָּה...»

«...וְנִיצוֹץ עוֹד נִשְׁאַר מְהַבְהֵב
בַּלֵּבָב וְלוֹחֵשׁ — וְאִם קָבוּר
מִתַּחַת עֲרֵמוֹת־הָאֵפֶר
שֶׁל תִּקְווֹת שֶׁהָיוּ לְבָעֵר —
אַךְ ר וּ ח וֹ הַכַּבִּיר לֹא הָיָה
עוֹד סוֹבֵב וּמְשׁוֹטֵט בֵּינֵינוּ:
לְהַשִּׁיב הָאֵפֶר וּלְלַבּוֹת
הַנִּיצוֹץ בְּלַהַט־אֵשׁ־אַהֲבָה
לְחֹפֶשׁ בַּחַיִּים וָמָוֶת —

וַיְעֻמַּם הַנִּיצוֹץ בָּאֵפֶר...»
«...וְקֹמֶץ־גִּבּוֹרִים עוֹד נִשְׁאַר —
וְאִם מְגַשְׁשִׁים כָּעִוְרִים בָּאֹפֶל
וְתוֹעִים בְּחֵרוּק־שִׁנַּיִם
בְּמִכְסֵה עֲרָפֶל, שֶׁעָטַף
הָאָרֶץ מִקָּצֶה אֶל קָצֶה —
אַךְ לַהַב־בַּת־עֵינוֹ לֹא הָיָה
עוֹד מַבְרִיק וְעוֹלֶה בֵּינֵינוּ:
לַחְדֹּר יְרִיעַת־הַחֹשֶׁךְ
וּלְהָאִיר הַלַּיִל לִפְנֵיהֶם,
עַד מָצְאוּ בְּדִמְמַת־הַמָּוֶת
מְסִלּוֹת בֵּין תִּלֵּי הַשְּׁמָמָה
לְהַעֲבִיר בֵּינֵיהֶם וּלְהוֹצִיא
אֶת שְׁאֵרִית בַּת־עַמָּם לַחָפְשִׁי
וַיֹּאבְדוּ גִבּוֹרִים בַּלָּיִל...»

*

...וּמְכַּת אֲפֵלָה וְתוֹעָה
כָּמוֹנִי בְּדֶרֶךְ שׁוֹמֵמָה,
לִימִינִי לְרַגְלֵי הַסְּלָעִים
נָא שֵׁבִי, אֲחוֹתִי, דּוֹמֵמָה.
וַחֲבוּקִים בְּמִכְסֵה עֲרָפֶל
לֵיל־סוּפָה נְבַלֶּה מְחַכִּים
לִצְפִירַת הַבֹּקֶר, הַשּׁוֹפְעָה
נְחָמִים לִלְבָבוֹת נְמַקִּים.
וּבְבַקֵּשׁ עֵינֵינוּ אוֹר גָּנוּז
בַּתֹּהוּ מִמַּעַל לְרֹאשֵׁנוּ
וְכָלוּ — וְהוּקַל לַנֶּפֶשׁ
בְּהִפָּגֵשׁ לְרֶגַע עֵינֵינוּ.
וּבְהָאִיר יוֹם צָעִיר לִשְׁנֵינוּ
וְהֵאִיר גַּם שְׁבִילֵי־דַּרְכֵּנוּ
הַשּׁוֹנִים — נִפָּרֵד בִּבְרָכָה
נוֹבַעַת מֵעִמְקֵי לִבֵּנוּ...

*

...וְהָיָה כִּי תֵצֵא לָשׂוּחַ
בַּיַּעַר הַמְלַבְלֵב הַנָּעִים,
וְטוֹבֵל בַּזֹּהַר תִּתְבּוֹנֵן
בְּיִפְעַת הַפְּרָחִים וְהַדְּשָׁאִים —
אָז זְכָר־נָא, יְדִידִי, בְּאַהֲבָה
וּפְקֹד גַּם אֶת־אֵלֶּה הַפְּרָחִים,
שֶׁקִּדְּמוּ לְהָנֵץ בְּעוֹד חֹרֶף —
וַיִּכּוּ וְרָקְבִים נִשְׁכָּחִים...

כְּבָר טִהַר הַשַּׁחַק מִשּׁוֹאָה
וּמַבִּיט בִּזְהָרוֹ לַיָּם;
כְּבָר קָרָא הַיָּם לַסְּעָרָה
וַיִּסְגֹּר בַּעֲדָהּ — וָנָם;
שׁוּב תַּפְלִיג הַסִּירָה מֵחוֹפָהּ:
מְנַחֵם הַשֶּׁקֶט גַּם לָהּ —
רַק אֶחָד הַמִּפְרָץ עוֹד עוֹטֶה
אַד קוֹדֵר, כִּמְצַפֶּה לְרָע...

לִפְנֵי שׁוֹאָה

(קֶטַע מִשִּׁירֵי „בְּעִירָתִי")

«...אַךְ שָׁקְעָה הַשֶּׁמֶשׁ וְהִתְחִיל עֶרֶב־לֵיל־אָבִיב מִתְרַשֵּׁם,
הוֹפִיעַ וְנִגְלָה בָּאֹפֶק קְצֵה עַב־הֶעָנָן צוֹמֵחַ
וְשָׁחוֹר־יְרַקְרַק מִתְפַּשֵּׁט וְעוֹלֶה לְשַׁחַק הַמְּזֻהָב,
נוֹשֵׂא בְחֻבּוֹ, מְלֵא זְוָעָה, אֶת אֵימַת הַשּׁוֹאָה הַקְּרוֹבָה...
נֶאֱסַף בֵּין־שְׁמָשׁוֹת בְּלֹא עִתּוֹ, בְּטֶרֶם יִפְעָתוֹ הוּעֲמָה;
לְבָתֵּי עֲיָרָה חֲרֵדָה דוּמָם יוֹשְׁבֶיהָ נֶאֱסָפוּ. —
שׁוֹרָה: כְּבָר עָטוּף הַשַּׁפְרִיר מַחֲשַׁכִּים מִקָּצֶה אֶל קָצֶה;
כְּבָר חָלְפָה אַשְׁמֹרֶת רִאשׁוֹנָה, וּשְׁנִיָּה מְקוֹמָהּ לָקָחָה —
וְאֵין דָּבָר... זוּלָתִי דוּמִיָּה מַכְבִּידָה, וְלֵיל שְׁתוּם־עַיִן
מִתְלוֹנֵן בָּאֹפֶל וּמְצַפֶּה.

עוֹבֵר לִרְגָעִים לְאִטּוֹ
לַחַשׁ שֶׁל רוּחַ מְרַחֵף עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמְדוֹבֵב
אֶת יֶרֶק הַגַּגִּים הַהוֹזִים וְצִמְחָהּ שֶׁל גֶּדֶר הַדְּחוּיָה,
וְאוֹבֵד בְּסִבְכֵי אִילָנוֹת שֶׁל חֹרְשַׁת «בֵּית עַלְמִין» הֶעַתִּיק—
וְשׁוּב הַדּוּמִיָּה שׁוֹלֶטֶת.

לֹא יָשִׁיר הַזָּמִיר הַלַּיְלָה...»

הָאַהֲבָה לֹא תֵדַע סְפִיחַ

הָאַהֲבָה לֹא תֵדַע סָפִיחַ,
וְרַק פַּעַם בַּלֵּבָב פּוֹרַחַת;
וּבְמוֹתָהּ עָלֵינוּ לֹא נִירַשׁ
אֶת סוֹדָהּ... בְּפִנָּה נִדַּחַת
בִּישִׁימוֹן־נַפְשֵׁנוּ אֶת קִבְרָהּ
לָהּ נַחְצֹב וְאֶת פִּגְרָהּ נְקַבֵּר.
וְעָמַד אָז מַלְאַךְ חֲלוֹמָהּ
הֶעָלוּב עַל תִּלָּהּ וִידַבֵּר
בַּלָּאט לְכָל נִים הַמִּתְעוֹרֵר,
שְׁבוּי־נֹחַם וְתִקְוָה, לְחַיִּים:
»לֹא יָשׁוּב יוֹם־חָלַף לִתְחִיָּה —
וְלֹא יִשָּׁנֶה חֲלוֹמִי פַּעֲמָיִם...«

*

...וְאִם יֵשׁ אֲשֶׁר יַעֲלֶה זִכְרוֹנֵךְ
וָבָא מִתְגַּנֵּב בַּלֵּב
וְעָבַר לְאִטּוֹ בֵּין בְּתָרָיו
וְהֶחֱזִיר לְיָשְׁנוֹ הַכְּאֵב,
גַּם אָז לֹא יִתְמַרְמֵר לָךְ לִבִּי
וּקְלָלָה לֹא תַעֲבֹר אֶת פִּי:
עוֹד שׁוֹפְעָה בְקִרְבִּי הַבְּרָכָה
אָצַלְתְּ לִי, בַּת־נֹעַם וּמְרִי!
וְאִם קָשָׁה פְּרִידָתֵךְ עַל נַפְשִׁי,
אֶת חַיַּי לֹא אֶחְיֶה לְבַד:
הָעוֹלָמוֹת לִי גִלְּתָה אַהֲבָתֵךְ
נֶאֱמָנִים עִמָּדִי לָעַד...

שַׁלֶּכֶת

לֹא אֶשְׁאַל: שַׁלְוָה זָנַחַתְּ
בְּאָבִיב אֶת עֵדֶן־אַהֲבָתִי
אַךְ הָחֵל הַחֵלּוּ לְבַצְבֵּץ
רִאשׁוֹנֵי נִצָּנֵי־לִבָּתִי?
וְאַף לֹא אֲסַפְּרָה — יָדַעַתְּ
אֵיךְ קָמְלוּ מַטָּעֵי תִקְוָתִי
בְּעוֹד קַיִץ וַיְפַזְּרֵם הָרוּחַ
עַל קֶבֶר חֲלוֹמוֹת נִשְׁמָתִי...
הֵן שַׁבְתְּ עִם שַׁלֶּכֶת לְגַנִּי
וּכְגַנִּי נוֹבֶלֶת, שׁוֹמֵמָה
אֶת בֹּהוּ־עֵינַיִךְ לִי תִשְּׂאִי,
מַצֶּבֶת־עֲזוּבָה דוֹמֵמָה!
קוֹדֶרֶת תַּחְתֵּנוּ הָאָרֶץ,
זוֹעֲפִים מֵעַל גַּם שָׁמֵינוּ —
אֶת יָדֵךְ לִי תְנִי וַעֲיֵפִים
דֹּם נָסֹל לַחֹרֶף דַּרְכֵּנוּ...

עַרְבִּית

וּבְמוֹתִי עֲלֵיכֶם יוֹם אֶחָד,
אַל תֹּאמְרוּ: „צַר לָנוּ... בְּלִי יוֹמוֹ
נֶאֱסַף הָאִישׁ וְהוּא אוֹרֵג
עֲדַיִן מַסֶּכֶת חֲלוֹמוֹ;
וְיָמָיו מְעַטִּים וְרָעִים
כְּיוֹם־סַגְרִיר בַּחֹרֶף חָלָפוּ;
נִפְתָּלִים בַּעֲרָפֶל לְאוֹרָה
בְּקַדְרוּת לֵיל־נֶצַח עָטָפוּ...»
הַאֲמִינוּ! כִּי שָׁנִים עַל זְכוּתִי
בִּרְכָתָם לִי אָצְלוּ הַחַיִּים;
וְגַר אוֹבֵד בָּאָרֶץ הִצְלַחְתִּי
גַּם לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־שָׁמַיִם...
לְלִבִּי מֵעוֹדִי יִחַלְתִּי —
וְלֹא הִכָּה הַיֵּאוּשׁ תִּקְוָתִי;
לוֹ שִׂיחִי לַבְּקָרִים עָרַכְתִּי —
וְרֵיקָם לֹא שָׁבָה תְפִלָּתִי.
וְאִם אֶדְאַג לְסֶפֶק־הַפִּתְרוֹן,
עֵת בָּא בְרֹב עִנְיָן חֲלוֹמִי
וּמֵאִיר הַדֶּרֶךְ לְפָנַי
בְּאֶסֶף אֶל לֵיל אוֹר־יוֹמִי?...

לִפְנֵי סַעַר

עֲטוּפָה בְאֵד עָב הַקִּרְיָה בְרָב־
חוֹמוֹתֶיהָ הַגְּבֹהוֹת אוֹבֶדֶת;
לִפְנֵי מֶרְחַב אֵין סוֹף, בֵּין סַלְעֵי הַחוֹף
סִירָתִי הַקְּטַנָּה רוֹעֶדֶת...
שִׁמָּמוֹן, יְגוֹן־עַד, שֶׁמָּצוּ לְשַׁד־
חַיָּתִי בָּעִיר וּבָתֶּיהָ,
אֵיךְ עָזְבוּ הַלֵּב וַיָּנָס כְּאֵב
אַךְ פָּרְשָׂה סִירָתִי כְּנָפֶיהָ. —
וְזוֹעֵף הַיָּם, וְרָעַם וְקָם,
מִתְפַּלֵּץ לִקְרִיאַת הַסְּעָרָה;
כָּל מִשְׁבָּר מִתְּהוֹם שׁוֹאֵף עוֹלֶה לָרֹם
וְנִזְרָק מִמְּצוּלָה הֶהָרָה.
לֹא בָא עוֹד הַתּוֹר לַלַּיִל, וְאוֹר
כְּבָר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֵי רָקִיעַ;
עַל קֶבֶר כָּל גָּל אֶת שִׁירוֹ מֵעָל
הַשַּׁחַף הַמְרַפְרֵף יָרִיעַ. —
וְאִם נָכְרִי וְגֵר אֲנִי בְסוֹדְךָ — בִּי עֵר
לְבָבִי, יָם אֵיתָן! — שֶׁאֲנִי
הַרְחֵק, הַרְחֵק בְּשִׁיר מִמְּתִים וּמֵעִיר:
בְּךָ חָזָק — וְאִם בָּדָד — הִנֵּנִי...

שַׁלֶּכֶת

הִתְגַּנְּבָה שַׁלֶּכֶת לְגַנִּי
וְאִילָן עַל שִׂיחַ חָשָׂפָה,
וַתִּרְקֹם לִי רִקְמַת־כִּלָּיוֹן
מִצִּיצֵי תִקְוָתִי הַיָּפָה.
וְתוֹהֶה עַל חָרְבַּן בֶּן־לַיְלָה
וְאֶל פִּתְרוֹן חֲלוֹמִי מִתְבּוֹנֵן,
עַל פְּרָחַי הַיָּפִים, טִפַּחְתִּי
לָרוּחַ, אֵינֶנִּי מְקוֹנֵן.
כִּי הִנֵּה מִבַּעַד לַשְּׁאִיָּה
שׁוּב נִשְׁקָף הַמֶּרְחָב מִסְּבִיבִי
כְּקֶדֶם, בְּטֶרֶם הִצְטַמְצֵם
עוֹלָמִי בְּעֵדֶן־אֲבִיבִי:
שׁוּב אֶרְאֶה אֶת אַרְצִי – וְאִם עֶרְיָה –
מִשְׂתָּרְעָה לְכָל הָעֲבָרִים;
אֶת שָׁמַי שׁוּב אֶרְאֶה – וְאִם קוֹדְרִים –
לְאֵין חֵקֶר, לְאֵין תַּכְלִית מִשְׂתָּרְעִים...

תרע״ג.

עִם פְּרִידָה

...עֲבַדְתִּיךָ וְאָבֹא עַל שְׂכָרִי,
אַךְ יוֹתֵר הִפְסַדְתִּי בָךְ;
מַתָּנוֹת אֵין־סְפָרוֹת נָתַתְּ לִי,
אַךְ נַפְשִׁי הִיא הָעַלְתָה לָךְ.
לֹא אֵדַע, אִם בְּקָדְשֵׁךְ נִכְשַׁלְתִּי
אִם בְּחֻלֵּךְ, אַךְ גָּדוֹל הַכְּאֵב:
אֵשׁ זָרָה לֹא הִקְרַבְתִּי לְפָנַיִךְ —
וּלְבָעֵר כִּי הָיָה הַלֵּב...
וְצַר: לֹא חֲלוֹם אֶחָד חָלַמְנוּ,
לְאֵשׁ אֵלִים עֵת נֹפַח הַזִּיק,
אַךְ אֶחָד הַפִּתְרוֹן לִשְׁנֵינוּ:
מְרִי־יֵאוּשׁ, שִׁמָּמוֹן וָרִיק.
לֹא אֶתְבַּע עֶלְבּוֹנִי עִם פְּרִידָה
וּתְלוּנָה לֹא תַעֲבֹר פִּי —
לֹא קָטָן הוּא חָרְבַּן־עוֹלָמֵךְ
מֵחָרְבַּן עוֹלָמוֹת שֶׁלִּי...

תרע״ג.

בְּשִׁמְךָ לֹא קְרָאתִי

בְּשִׁמְךָ לֹא קְרָאתִי בְּעָרְכִּי בַּמֵּצַר
לְךָ לַחַשׁ־תְּפִלָּתִי;
בְּחָבִּי צְפַנְתִּי אֶת סוֹדִי וָאֶסְגֹּר
בְּעַד פִּצְעֵי לְבָבִתִי.
הַגִּידִי: הֲיֶשְׁנוֹ לִלְבָבוֹת נִיב טָמִיר,
שְׂפַת־פֶּלֶא־סְתָרִים,
בָּם יַגִּיד הָאֶחָד אֶת שִׂיחוֹ לַשֵּׁנִי
בְּלִי אֹמֶר וּדְבָרִים?
וּמִי, אֵיפֹא, נָשָׂא מֵאֵבֶל־פִּנָּתִי
אֵלֶיךָ אַנְחָתִי?
מֵאֹפֶל לֵיל־חַיַּי מִי הוֹצִיא לְאוֹרֶךָ
וַיְגַל לְךָ דִּמְעָתִי?
כִּי הִנֵּה עַל עָנְיִי הוֹפַעְתָּ, סְמַכְתַּנִי
בְּחֶסֶד־עֵינֶיךָ,
כְּמוֹ חָרֵד, בִּיגוֹנוֹ הָאִלֵּם, הֵד הֶמְיַת־
נִשְׁמָתִי אֵלֶיךָ... —
עוֹד קוֹדֵר עוֹלָמִי, אַךְ רוּחֵךְ, כְּרוּחַ־
הַבֹּקֶר, עָבְרָה,
וּמַרְגִּישׁ אָנֹכִי: עוֹד מְעַט וְעַל דַּרְכִּי
אוֹר יִגַּהּ וְנָהָרָה...

אַגָּדַת־הַגִּלְעָד

»...לְרַגְלֵי הַר־גִּלְעָד הַחוֹלֵם
חֲלוֹם לֵיל הָרִאשׁוֹן בָּאָבִיב –
הָעֶלֶם הָרוֹעֶה אָז יָשַׁב
וַיְזַעֲזַע אֶת מֵיתְרֵי כִנּוֹרוֹ.
אֶת נַפְשׁוֹ הָעוֹרְגָה הֶעֱרָה
לְיַלְדַּת לְבָבוֹ, לָרוֹעָה,
מִמּוּלוֹ עִם עֶדְרָהּ שׁוֹכֶנֶת
וְאֵלָיו בְּאַהֲבָה הוֹמִיָּה.
הִתְמַלְּטוּ אֶל צְלִילֵי הָרוֹעֶה
לְאָזְנֵי שַׂר־גִּלְעָד אֲדוֹנָיו
וְלִבּוֹ בְּחֶמְדָּה סוֹעֶרֶת
לְכִנּוֹר־הַפְּלָאִים מִלֵּאוֹ –
וַיֵּרֶד לְרַגְלֵי הַר־גִּלְעָד
וַיָּשָׁב וּבְיָדוֹ הַכִּנּוֹר.
הִתְאַבֵּל הָעֶלֶם בִּלְבָבוֹ
וַיִּגְוַע עִם הָנֵץ הַחַמָּה;
לְדוֹדָהּ הַיַּלְדָּה עָגְמָה –
וַתִּבֹּל וַתִּגְוַע אַחֲרֵיהוּ...
אָז לִפְרֹט עַל כִּנּוֹר־הַקֶּסֶם
יְנַסֶּה שַׂר־גִּלְעָד הַיָּשִׁישׁ,
וְהִנֵּה – נֶאֱלַם הַכִּנּוֹר:
עִם נֶפֶשׁ־הָעֶלֶם גַּם נַפְשׁוֹ

יָצָאָה, וַיִּדֹּם לָנֶצַח...
רַק לֵיל הָרִאשׁוֹן בָּאָבִיב
כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה כִּי יָבֹא,
וְנִשְׁמַע בַּדְּמָמָה קוֹל דּוֹפֵק
עַל דֶּלֶת שַׂר־גִּלְעָד הַיָּשִׁישׁ.
הוּא נֵעוֹר, הוּא מַקְשִׁיב, הוּא רוֹעֵד...
הַדֶּלֶת פּוֹתֵחַ. נִכְנָסִים
הָרוֹעִים, כֹּה חִוְּרִים וְנוּגִים—
וּלְפִנָּה, לְפִנָּה הֵם פּוֹרְשִׁים.
נִצָּבִים בָּאֹפֶל דּוֹמְמִים
וּתְלוּיוֹת עֵינֵיהֶם הַקְּפוּאוֹת
בַּיָּשִׁישׁ בִּתְלוּנָה בְּלִי־נוֹעַ,
עַד יִגַּשׁ שַׂר־גִּלְעָד נֶאֱנָח
וְהוֹרִיד הַכִּנּוֹר הָאִלֵּם
וְיֵשֵׁב וְרֹאשׁוֹ שְׁחוֹחַ
וְאֶת מֵיתְרֵי הַכִּנּוֹר יְנַעֲנַע.
זוֹלֶפֶת לְאִטָּהּ הַשִּׁירָה,
שֶׁשָּׁר לְדוֹדָתוֹ הָרוֹעֶה
עִם פְּרִיחַת אַהֲבָתוֹ אֵלֶיהָ
בְּאוֹתוֹ לֵיל רִאשׁוֹן בָּאָבִיב.
אַט פְּנֵיהֶם הַקּוֹדְרִים מַסְבִּירִים,
מַתְחִילוֹת שִׂפְתֵיהֶם דּוֹבְבוֹת,
וּבְעֵינָם אוֹר חֶסֶד זוֹרֵחַ:
הֵם עוֹזְבִים פִּנּוֹתָם, וּדְבֵקִים

בִּמְחוֹל־אַהֲבָתָם יֵצְאוּ... —
רוֹעֲדוֹת אֶצְבְּעוֹת הַיָּשִׁישׁ,
בְּנַחַת הַשִּׁירָה נוֹזֶלֶת
וְרֵעִים אֲהוּבִים מְחוֹלְלִים,
מְרַחֲפִים עַד יֵחָוֵר הַשַּׁחַר,
יָפוּחַ הַיּוֹם וְיָנוּסוּ
הַצְּלָלִים וְנָשְׂאוּ בְסוֹדָם
אֶת חֶזְיוֹן הָרוֹעִים הַשְּׁנַיִם...»

1910.

לִינִי פֹּה הַלַּיְלָה

„...לִינִי פֹּה הַלַּיְלָה,
יַלְדָּתִי, עִם הַצֹּאן:
עִם שׁוֹשַׁנִּים נוּמִי
בְּעֵמֶק הָר... וּבְרֹן
מִבֵּין עֳפָאִים זָמִיר,
כַּהֲגִיגִי בִי,
רְסִיסֵי לַיְלָה עָטוּף
דוּמָם אֶעֱלֶה לִי
אֶל הָרֵי נֶשֶׁף חוֹלְמִים
חֲלוֹם דוּמִיַּת לֵיל,
עַד אָבֹא אֹהֶל בֵּיתֵךְ
הַנִּשְׁקָף מִגַּי תֵּל...
וְעַל יַד אָבִיךְ הַמַּאֲזִין
דֹּם לְרוּחַ־חֲצוֹת
הַמְּבִיאָה בִּכְנָפֶיהָ
לוֹ מִמְּקוֹם־חֲנוֹת־
אִמֵּךְ יַלְדָּתֵךְ,
תַּחַת אַלּוֹן נָם,
בִּרְכַּת אַהֲבַת נֹעַר
לְאַנְחַת לֵבָב תָּם –
בְּעֲלָטָה אֵשֵׁב,
אֲגַלֶּה לוֹ הַסּוֹד

הַצָּפוּן בְּלִבֵּנוּ,
לֹא שָׁמְעָה אֹזֶן עוֹד:
אֶתְגַּדֶּה תֹּקֶף אַהֲבַת־
בִּתּוֹ, בַּת הַשָּׂר,
לָרוֹעֶה אֶת עֲדָרָיו
בְּתַחְתִּית עֵמֶק הָר;
אֶלְאַט: רַךְ הַנֹּעַר,
הֶתְעִיב בּוֹ וָגָז —
וּמִלֵּא אַחֲרֵי דְבָרַי
רַעַד כּוֹכַב פָּז... —
וּבְהַרְעִיף שֶׁמֶשׁ־הָרִים
רְסִיסֵי אוֹר לַגָּל,
אָבִיךְ אֵלֵינוּ יֵרֵד
נוֹשֵׂא בִּרְכוֹת־עָל...»

לְזֵכֶר הֶרְצְל

רַק בְּסוֹד־הָאַגָּדָה — זוֹ אַנְחַת לְבֵנוּ
בִּכְאֵב מִתְגַּעְגֵּעַ — הֵם חַיִּים לָנֶצַח,
וְכִימֵי הַשָּׁמַיִם הַיְשִׁישִׁים־הַצְּעִירִים
יְמֵיהֶם מַאֲרִיכִים. בְּחַיֵּי חֶלְדֵּנוּ,
מְקוֹם יִבֹּל הַיָּפֶה כִּמְעַט שֶׁהִתְפַּתַּח
וְנִגְנַז הַנֶּאְדָּר עוֹד טֶרֶם יִתְגַּלֶּה
וּטְפָחוֹת הַיָּמִים, — אַךְ רֶגַע הֵם חַיֵּי־
הַחוֹזִים הַגְּדוֹלִים, שְׁלִיחֵי הָאֵלִים.
אוֹכַלְתָּם אֵשׁ־קָדְשָׁם, וְחִישׁ גָּזִים כָּל אוֹתָם
שֶׁלְּבוֹאָם מְחַכִּים אֲלָפִים בַּשָּׁנִים... —
וְאַתֶּם, צֹאן תּוֹעוֹת בִּישִׁימוֹן לֹא דֶרֶךְ,
צִלְלֵי אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ מִלְּפָנִים,
כִּי נִסְפָּה רוֹעֲכֶם הַנֶּאֱמָן בְּלֹא עִתּוֹ
וְאֵין כֹּחַ בָּכֶם אֶת הַדִּמְעָה הַגְּדוֹלָה
לָלֶדֶת, וְלִשְׁפֹּךְ כָּל לִבְּכֶם בַּדִּמְעָה —
אַל בְּיֵאוּשׁ אֵין־אוֹנִים שִׂפְתֵיכֶם תִּרְעַדְנָה.
מֵרִגְבֵי אֲדָמָה לוֹ זָרָה, נָכְרִיָּה
פְּדוּ אֶת עַצְמוֹתָיו, וּבְקַדְרוּת הַלַּיְלָה
הַדּוֹמֵם כַּמָּוֶת הַעֲלוּ אוֹתָנָה
לָאָרֶץ הַקְּטַנָּה שֶׁאָהַב בְּחַיָּיו,
לָאָרֶץ בָּהּ חָיוּ הַחוֹלְמִים הַגְּדוֹלִים.
בְּפִנָּה, קָנוּהָ נְדִיבֵי־עָם בְּמוֹתָם

בְּעַד עַמָּם וְאַרְצָם, אֶת קִבְרוֹ לוֹ תַּצִּבוּ
וְשִׂימוּ בְּטֶפַח־אֲדָמָה עַל טֶפַח
אֶת לִבּוֹ הַכַּבִּיר, הַגָּדוֹל כָּעוֹלָם –
וְצִיּוּן אַף אֶחָד אַל עָלָיו תָּשִׂימוּ,
וּתְפִלָּה אַף אַחַת אַל עָלָיו תַּשְׁמִיעוּ,
וְדִמְעָה אַף אַחַת אַל עָלָיו תּוֹרִידוּ...
וְיֵרַד טַל־חֶרְמוֹן כִּדְמָעוֹת עָלֵיהוּ
וְעָלָיו בֶּן־שִׂיחַ תַּמְרוּרִים יִתְלַחֵשׁ,
עַד יָקוּם לְעַמּוֹ הַמְשׁוֹרֵר־הַמְקוֹנֵן,
שֶׁיָּבוֹא וְיִתַנֶּה מַר חַיִּים־בַּמָּוֶת –
וּתְפִלִּים מִמָּוֶת – זֶה שָׁנִים אֲלָפִים,
וּבְמִבְחַר־קְבָרֵינוּ גַּם קִבְרוֹ אָז יִפָּקֵד... –
וּבְשׁוּבְכֶם לְבֵיתְכֶם, אֲבֵלִים מַחֲרִישִׁים,
אֶל מִקְדַּשׁ לְבַבְכֶם הַשָּׁמֵם תָּבֹאוּ,
וְהוֹסַפְתֶּם לְ«נֵרוֹת־הַנְּשָׁמָה», הַדּוֹלְקִים
עֲגוּמִים בְּקִרְבּוֹ לְאֵם רַחֲמָנִיָּה,
לְאַהֲבַת נְעוּרִים, לְשִׁירָה רִאשׁוֹנָה,
לַחֲלוֹמוֹת־זְהַב־בֹּקֶר שֶׁגָּוְעוּ בְּלִי עִתָּם –
«נֵר־תָּמִיד» עוֹד אֶחָד לְזֵכֶר נִשְׁמָתוֹ,
הַנְּשָׁמָה כָּמוֹהָ לֹא הָיְתָה בַגּוֹלָה,
וְאַחֲרָיו כָּמוֹהָ – הֲתִהְיֶה בֵּינֵינוּ ?... –
וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן בְּכָל שָׁנָה כִּי יָבֹא
וְנִלְאָה הַלֵּבָב מֵאֶבְלוֹ הָאִלֵּם
וּבִקֵּשׁ לְתַנּוֹת הָאֲבֵדָה־לְדוֹרוֹת,

כֹּה עָלָיו תְּדַבְּרוּ וְכֹה תֹאמְרוּ: «לֹא חָיָה
עוֹד נָבִיא וְרוֹעֶה לָרִיק עַל אֲדָמוֹת;
וּדְבָרוֹ לֹא יִשְׁלַח הָאֵל בְּיַד־עַבְדּוֹ
רַק לַחֲלֹף כְּאוֹר מַתְעֶה בְּחֶשְׁכַת הַלָּיִל».

*

הַנֶּשֶׁף מְעֻנָּן וְכֵהֶה
לְאוֹר הוֹלֵךְ וְאֹפֶל הַבָּא,
וְקָרִיר מְטַר־אָסִיף הָעוֹרֵף
עַל שִׂיחַ הַדֶּרֶךְ הַזָּע.
זוֹעֲפִים וְקוֹדְרִים נִשְׁקָפִים
שְׁמֵי הָעוֹפֶרֶת מֵעָל,
עֲזוּבוֹת הַשְּׂדֵמוֹת מִסָּבִיב
וְשָׁמֵם כָּל גַּי וְכָל גָּל.
שָׁם סָפֵק שֶׁל עוֹרֵב מִתְרוֹמֵם
מִגַּגְלֵי הַבַּתּוֹת וָגָז;
פֹּה נוֹשֵׁר הָאַחֲרוֹן בֶּעָלִים
בְּרִשְׁרוּשׁ חֲרִישִׁי — וָהָס.
בַּמֶּרְחָק הֶעָכוּר יִבּוֹעַ
עֵץ עַרְעָר, שָׁחוּחַ וּמָט,
וְנוֹהֵם הָרוּחַ וְעוֹנָה
לִתְפִלַּת הָעַרְעָר בַּלָּאט...

יָפֶה שֶׁמֶשׁ שִׁבְעָתַיִם...

(שְׁלִישִׁיָּה)

יָפֶה שֶׁמֶשׁ שִׁבְעָתַיִם
בְּפַאֲתֵי מַעֲרָב עֵת שׁוֹקֵעַ,
וְיוֹם יְגִיעַ־כֹּחַ, נִלְאֶה
גּוֹסֵס אַחֲרָיו וְגֹוֵעַ.

יָפֶה שֶׁמֶשׁ שִׁבְעָתַיִם
בְּפַאֲתֵי מַעֲרָב עֵת שׁוֹקֵעַ,
וְעוֹלָם חָרֵד וּמִתְאַבֵּל
בִּמְצוּלַת־אֹפֶל אֵט טוֹבֵעַ.

יָפֶה שֶׁמֶשׁ שִׁבְעָתַיִם
בְּפַאֲתֵי מַעֲרָב עֵת שׁוֹקֵעַ,
וְאוּלָם יִפְעַת כֶּתֶם מוֹתוֹ
רַק עַל רָמוֹת הוּא שׁוֹפֵעַ.

לְאוֹר־הַיָּרֵחַ

לִי בָקַע הַסַּהַר יָם אַדִּיר
וַיִּתֵּן לִי דֶרֶךְ בַּיָּם:
נְתִיבָה שֶׁל כֶּתֶם וּתְכֵלֶת
מִשְׂתָּרְעָה בַּלַּיִל הַנָּם.
עָלֶיהָ הִפְלִיגָה קַלִּילָה
סִירָתִי הַקְּטַנָּה בַּלָּאט;
כָּמוֹהָ מֶבָּטִי הַהוֹזֶה
בִּנְתִיבַת הַקֶּסֶם לוֹ שָׁט.
מַה עָמְקָה הַדְּמָמָה! יַד־סֵתֶר
שָׁמַעְתִּי אָז טָוָה בַּפָּז
גַּם אוֹתִי גַּם יָם וְרָקִיעַ
לְחוּט מְשֻׁלָּשׁ בְּמַלְכוּת הָרָז.
וּפוֹרְשִׁים חֲבֵרַי — הִרְגַּשְׁתִּי
בְּרֶטֶט — עָלַי מַעֲטֵה הוֹד;
נִזְדַּמְנוּ גַּם שְׁנֵיהֶם לִלְבָבִי
וּבְנַפְשִׁי מַמְתִּיקִים הֵם סוֹד.
מִמַּעַל לִי רָחֲפוּ כְּרוּבִים,
בֵּרְכוּנִי בְּזֹהַר מֵרוֹם;
בְּנוֹת־גַּלִּים מִסָּבִיב אִשְּׁרוּנִי
בְּשֶׁקֶט מֵעֹמֶק־הַתְּהוֹם.

עַל עָב קַל בְּשׁוּלֵי רָקִיעַ
הִתְנַמְנֵם חֲלוֹמִי הַזָּךְ,
יָם מְצַחֵק בְּאוֹרוֹת וּצְלָלִים
פִּתְרוֹנוֹ – לְמֶחֱצָה לִי סָח...

בַּסְּעָרָה

...גַּלִּים נוֹפְלִים וּמִשְׁתַּבְּרִים,
מִשְׁבָּרִים עוֹלִים מִגֵּי תְהוֹם
וְלֹא נוֹדַע מִפְּנֵי דָכְיָם
אִם בָּא לַיְלָה, אִם עוֹד יוֹם.
בְּזַוְעַת־פְּרָצִים סְעָרָה עוֹלָה
הָרֵי נוֹזְלִים עוֹמְדִים נֵד
וּבִילֵל־נְכָאִים יוֹרְדָה
בִּקְעוֹת קֶצֶף מַעֲלוֹת אֵד.
בֵּין בָּמֳתֵי יָם וּמְצוּלָה,
הַנִּבְקַעַת תַּחַת גָּל,
מְטַפְּחָה כְּנָף סִירַת דַּיָּג,
נִטְרֶפֶת אוֹבְדָה סִירַת דָּל.
מִי זֶה עוֹלֶה מִמֶּרְחָקָה
מַלְבִּין שׁוּלֵי חַשְׁרַת עָב?
מֵעַל לָאוֹבְדָה מְרַפְרֵף שַׁחַף,
נוֹהֵם עוֹבֵר וְהוֹמֶה שָׁב:
„בְּחֶבְלֵי זָרִים נֶאֱחָזָה —
קִרְבָּם־מָוֶת זָר הוּא לָהּ;
וְאִם שׁוֹתָה הִיא חֲמַת אֵיתָנִים —
הֵם לֹא יֵדְעוּ אִתָּהּ מָה...
כְּשֹׁךְ הַסַּעַר וְתַעֲבֹר סוּפָה,
יָחֹג שְׁלוֹמוֹ עוֹלָם־יָהּ —

מִי אָז יִזְכֹּר הָעֲנִיָּה?
וְסַעֲרָה – מִי יָנוּד לָהּ?...»
מִתּוֹךְ יְרִיעַת הָעֲרָפֶל
הַמִּשְׁתָּרְעָה עַל הַחוֹף
עוֹנִים קִטְעֵי בְּכִי מְרֻסָּק,
שִׁבְרֵי תְּפִלָּה לְאֵין־סוֹף...

[redacted]

*

...כִּי גְבוּל שָׂם לְבָבִי לִיגוֹנִי
וְלֹא יַעֲבֹר אֶת חָקוֹ — אַנְחָתִי;
וּמְקוֹר דַּאֲבוֹנִי הָאִלֵּם
לֹא יַעֲרֶה לָךְ שִׂיחַ־תְּלוּנָתִי.
אַל נָא תִשְׁאָלִינִי לִנְדוּדַי,
וְכֹחִי בַּדֶּרֶךְ מָה עֻנָּה,
וּמָה הִיא הַשּׁוֹאָה חָרַדְתִּי
מִמֶּנָּה לְמַחְסֶה בַּפִּנָּה
הַבְּרוּכָה, בָּהּ תִּשְׁרִי... — הֱיִי לִי
כַּכּוֹכָב בַּנְּשִׁיָּה: דּוֹמֵמָה
בִּי שִׁפְעִי אוֹר־נֹחַם וְדַבְּרִי
בְּלִי אֹמֶר עַל נַפְשִׁי שׁוֹמֵמָה.
אָז אֶרְצֶה בְּתוֹדָה אֶת חַסְדֵּךְ
וּבְצִלֵּךְ אֶתְלוֹנֵן, יַלְדָּתִי,
וְעָיֵף בְּחֵיקֵךְ אָנוּחַ
מִדּוֹבֵב לָךְ לַחַשׁ־בִּרְכָתִי.
וְאוֹר־יוֹמִי הֶעָכוּר כִּי יִדְעַךְ
וְסָגַר הַלַּיִל בְּעַד נִשְׁמָתִי,
אַתְּ תִּירְשִׁי הַהוֹן שֶׁרָכַשְׁתִּי
וְאֶחְשַׂךְ מֵעוֹדִי — דִּמְעָתִי...

יַקִּירָה, בַּל נַפִּיל גּוֹרָלוֹת
וְאַף לֹא לְאוֹתוֹת נִשְׁאָלָה —
רְאִי: אַהֲבָתֵנוּ מְאַשְּׁרִים
בְּחַסְדָּם הָאֵלִים מִלְּמַעְלָה.
לְחַג־אוֹר קָרְאוּ וְהֵצִיף
זִיו נֹגַהּ הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ —
וּזְרוּעָה הָאוֹרָה לְלִבֵּךְ
וְשָׁטוּף לְבָבִי נְגֹהָה.
מַה־שּׁוֹפְעִים הֵם עִנְּבֵי הַגֶּפֶן,
בַּעֲסִיסָם בַּשֶּׁמֶשׁ מַזְהִירִים!
כְּמוֹהֶם רְווּיוֹת שְׂפָתֵינוּ:
יֵשׁ עָסִיס בִּלְבָבוֹת צְעִירִים.
נִשְׂבָּעָה אֶת עִנְּבֵי הַגֶּפֶן,
אַף נִרְוֶה נְשִׁיקוֹת־שְׂפָתַיִם;
אָז נָשִׁיר, נְחוֹלֵל עִם שֶׁמֶשׁ
שִׁכּוֹרֵי תַעֲנוּגֵי הַחַיִּים.
עִם עֶרֶב אֶשָּׁאֵךְ עֲיֵפָה
אֶל מַחֲבֵא הַחֹרֶשׁ הַלּוֹאֵט;
שָׁם שִׂמְחָה תֵּאָנְחִי מֵאַהֲבָה,
כְּאַנְחַת הַלַּיִל הַלּוֹהֵט...

לְאִילָנִי

(בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת)

יְשִׁישׁ־אִילָנוֹת, חֲסִין־קְדוּמִים,
תִּפְאֶרֶת גַּנִּי תָּמִיד לִי,
בַּשַּׁלֶּכֶת כְּבַקַּיִץ
רֹאשׁ מַחֲמַדַּי אַתָּה לִי.
טַל יַלְדוּתִי לָן בִּקְצִירְךָ,
סוֹד אֲבִיבִי קִנֵּן בָּךְ,
חֲלוֹמוֹת קֵיצִי בְּךָ פָּרְחוּ,
אַנְחוֹת חָרְפִּי נֶאֶחֱזוּ בָּךְ.
בְּצוּק־עִתּוֹתַי בְּךָ חָזִיתִי,
תַּנְחוּמוֹת אֵל מָצָאתִי בָךְ;
שׁוֹאַת קַיִץ, סוּפַת חֹרֶף
לְמִשְׂחָק הָיוּ לִי כְּמוֹ לָךְ...—
עֲרָפֶל־חֹרֶף תֵּהֶל אָרֶץ...
מִי יוֹדֵעַ הַנַּעֲשֶׂה בָךְ?
בְּיוֹם־הֲרַת זֶה חָרֵד לִבִּי,
מָלֵא תִקְוָה וְיִרְאָה לָךְ.
בְּצִלְּךָ חָסוּ אֲבוֹת אֲבוֹתַי —
וּבְנִי לֹא יִמְצָא מַחְסֶה בָךְ?
כְּבְיָמִים עָבְרוּ אַל תְּכַזֵּב
גַּם הַפַּעַם תּוֹחַלְתִּי לָךְ!

עוֹד מְעַט וָרֶטֶט תְּחִיָּה
יַחֲלִף שׁוּב כָּל עֵץ וּסְבָךְ —
לְאָבִיב חָדָשׁ קוּם גַּם אָתָּה,
שׁוּב וּפְרַח גַּם לִי גַּם לָךְ!...

חמשה עשר בשבט, תרע"ו

רות

לבת עמי

...בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה וּבְשָׂדֶה לֹא לָהּ
מֵאַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים הָלָכָה,
מְלַקֶּטֶת דּוֹמֵמָה, עֲלוּבָה וּכְפוּפָה
אֶת פְּלֵיטַת עֲתֶרֶת־הַבְּרָכָה.
דּוֹמֵמָה... אַךְ אֵטוּן־שִׂמְלָתָהּ הָעָדִין,
שֶׁבְּעֵינוֹ לֹא עָמַד וּבָלָה,
וּמֶשִׁי־כְּתָנְתָּהּ הַנִּפְתָּל עִם עֹנִי —
הֵעִידוּ עַל אֲשֶׁר שֶׁכָּלָה;
וְעֶדְנַת פָּנֶיהָ הַשּׁוֹפְעִים בְּלֹא־יוֹדְעִים
נְעִימוּת, וְחֶמְדַּת תָּאֳרָהּ,
וּתְנוּעוֹת יָדֶיהָ וְגֵוָהּ הָרַכִּים —
כְּהֵד עָנוּ לְחַיֵּי עֲבָרָהּ...
אָז תִּזְקֹף לְרֶגַע קוֹמָתָהּ בְּהָדָר
וְשִׁלְּחָה לַמֶּרְחָב עֵינֶיהָ —
וְחָלַף צֵל תּוּגָה חֲבוּיָה וְעָכַר
לְרֶגַע אֶת טֹהַר פָּנֶיהָ;
וְעָבַר עָלֶיהָ הָרוּחַ וְלִטֵּף
בְּחֶמְלָה תַּלְתַּלֵּי קְוֻצָּתָהּ
הַשְּׁחוֹרִים מֵעוֹרֵב, וְנָשָׂא וְכָמַס
בִּכְנָפוֹ אֶת לַחַשׁ־אַנְחָתָהּ;
וְצָנְחָה לֹא־קְרוּאָה הַדִּמְעָה עַל לֶחְיָהּ
הַמְצַחֲקָה בִּצְלָלִים וְאוֹרוֹת —

וְשֵׁנִית הוֹרִידָה, עֲנֻגָּה וְנוֹחָה,
לָאָרֶץ עֵינֶיהָ הַטְּהוֹרוֹת. —
וְעָמְדוּ הָעוֹבְרִים בַּדֶּרֶךְ וְדוּמָם
הִבִּיטוּ אֵלֶיהָ בְּנַחַת,
מִשְׁתָּאִים בְּלִבָּם אִם סְבִיבָהּ לֹא תַעֲנִיס
רַב יֶתֶר מֵאֲשֶׁר לוֹקַחַת...

מִשּׁוֹמֵר לַבֹּקֶר

(ממחזור „שִׁירֵי מִלְחָמָה")

1

אֵין זאת כִּי אִם הֻסַּג גְּבוּל־עוֹלָם
וְתֹהוּ שׁוּב עָלָה מִתְּהוֹם —
הֲזֹאת הִיא הָאָרֶץ יְדַעְנוּ ?
אִם יֵשׁ עוֹד שָׁמַיִם בָּרוֹם ?
אָן מִשְׁכַּן הָאַהֲבָה נֶעְלַם ?
וְסֻכַּת הַשָּׁלוֹם — אַיֵּה ?
הַבְהָקִיץ אֲמַשֵּׁשׁ חֲרָבוֹת
אִם אָנוּם אֲחוּז חֲלוֹם רָע ?
אֵין שׁוֹאֵל הַשּׁוֹמֵר מִלַּיְלָה,
אֵין דּוֹרֵשׁ לְבֹקֶר וָאוֹר —
הָאָבַד הָאָדָם בַּשּׁוֹאָה
אִם שָׁקַע בְּיֵאוּשׁ וּשְׁחוֹר ?
קוֹל בּוֹדֵד שָׁמַעְתִּי בָּאֹפֶל —
קוֹל מִי הוּא הַמַּחֲרִיד הַלֵּיל ?
הַמְבַכֶּה עוֹלָמוֹ הַיּוֹצֵר ?
אִם צוֹחֵק אִישׁ אוֹבֵד לָאֵל ?
וְנִסְתַּם כָּל חָזוֹן בָּעֵיפָה,
וּתְסֹעַר כָּל תִּקְוָה כְּעֵץ,
וְנָע גַּם הַלֵּבָב הַמַּאֲמִין
כִּי יָבֹא לַחֹשֶׁךְ הַקֵּץ...

וְסָפֵק שֶׁל אוֹר כִּי יְבַצְבֵּץ
מִגַּבְּכֵי לֵיל קַדְמוֹן הַלָּז,
מִי יֹאמַר, אִם צִיר הוּא לַשַּׁחַר —
אִם הוּא אַךְ אוֹר מַתְעֶה הַגָּז?...

II

נוֹאַשְׁתִּי זֶה כַּמָּה מֵאָדָם,
אַף אָבְדָה תוֹחַלְתִּי מֵאֵל;
עִם רוּחַ אֲסַפֵּר בָּאֹפֶל —
עֵד דּוֹמֵם לַחָרְבָּן בַּלֵּיל.
וְנוֹהֵם הָרוּחַ: «חֲדַל־נָא,
בֶּן־אָדָם, מִצַּפּוֹת לָאוֹר!
אַךְ טוֹב כִּי תִשָּׁאֵר הַשְּׁמָמָה
לָנֶצַח חֲבוּיָה בְּשְׁחוֹר».
לֹא אֵדַע עֲדַיִן, מָה אָבַד
בָּעוֹלָם וּמַה קַיָּם עוֹד,
אַךְ אֵדַע, כִּי נֶהֱרַס בְּלִבִּי
עוֹלָמִי אֲנִי עַד הַיְסוֹד.
— אֲנִי שׁוֹמֵר־חִנָּם לַבֹּקֶר
מַה־יִּתֵּן, מַה־יּוֹסִיף לִי?
וְאוּלָם צָמֵא אוֹרָה עַל כָּרְחִי,
לְמִשְׁמַרְתִּי עוֹד אָסוּר אֲנִי.

סרקש, 1918

כְּתֹם קַיִץ

כְּתֹם קַיִץ תִּתְהַלְּכִי בְּגַנֵּךְ,
דּוֹמֵמָה תַּעַבְרִי עַל שְׁבָרֵךְ,
מְבַקְּשָׁה בְּמֵצַל־אִילָנוֹת
אֶת פִּתְרוֹן חֲלוֹמוֹת־זָהֳרֵךְ.
וּפְרָחִים יְקַדְּמוּךְ בִּבְרָכָה,
אַף יִרְמֹז לָךְ פְּרִי מֵעֳפָאִים,
אַךְ עָגוּם מֶבָּטֵךְ וְחוֹדְרָה
אֶל לִבֵּךְ אַט רוּחַ־נְכָאִים.
הֲתִזְכְּרִי נִצָּנֵי אֲבִיבֵךְ,
שֶׁלְּנֹגַהּ תִּקְוָתֵךְ שָׁלָפוּ,
וְצַר לָךְ, כִּי רַבִּים — מָה רַבִּים! —
לְלֹא פְרִי וּלְלֹא פְרָחִים חָלָפוּ?
אוֹ תִרְאִי: בְּבִשּׁוּל מְעַט פֶּרִי
אַט אֻכַּל הַקַּיִץ הַיָּפֶה,
וְעַד גָּמַל לַחֹרֶף צְרוֹר פְּרָחִים
כָּל עוֹנַת הַחֶמְדָּה נֶאֱסָפָה?...

*

הַשֶּׁמֶשׁ קוֹדֵחַ
בַּגַּן הַפּוֹרֵחַ,
וְנוֹדֵף הָרֵיחַ
הַמְשַׁכֵּר הַלֵּב
וּמְיַשֵּׁן יִסּוּרִים
וּמַתִּיר אֲסוּרִים:
דְּאָגָה וּכְאֵב...
לְחֹם וּלְאוֹרָה
הַנֶּפֶשׁ נֵעוֹרָה,
לְחַג־אָבִיב הִיא קוֹרְאָה,
לְשָׂשׂוֹן וּצְחוֹק;
מַאֲוַיִּים חֲתוּמִים
נִבְקָעִים וַעֲצוּמִים
בָּהּ עוֹבְרִים כָּל חֹק.
הַס! צִפּוֹר נִסְתֶּרֶת
חִידָתָהּ שׁוֹרֶרֶת
לְרוּחַ עוֹבֶרֶת
בֵּין פִּרְחֵי הַזִּיו;
חָזָה בַּפַּרְפָּרִים —
בְּנֵי יוֹמָם נֶהְדָּרִים
אֶת פִּתְרוֹן הַנִּיב:
כָּל עוֹד דָּמְךָ רוֹתֵחַ

הֱיֵה אַךְ שָׂמֵחַ!
עַד בִּלְתִּי יָרֵחַ
לֹא יָשׁוּב הֲלוֹם
הָעֹנֶג הַהֹוֶה,
הַהוֹלֵךְ וְדוֹבֵא —
וְחוֹלֵף עִם יוֹם...
תְּמוֹל יָלַד אֲנָחָה;
יוֹם מָחָר — אַךְ שִׁכְחָה!
מִיּוֹם זֶה שָׂא בְּרָכָה.
בַּשָּׁעָה הַזֹּאת —
זְכֹר — שׁוֹפְעִים עֲדָנִים,
לַזָּרִיז נִתָּנִים —
חִישׁ מַלֵּא הַכּוֹס!
קוּם, אֱסֹר בָּעֲגָבִים,
בִּנְשִׁיקוֹת־לְהָבִים
אַיֶּלֶת־אֲהָבִים
נֶאֱחָזָה בַּסְּבָךְ!
מֵרָחוֹק כְּבָר צוֹעֵד
הַלַּיִל וְרוֹעֵד
קַו־מַעֲרָב הָרָךְ...

כְּשׁוֹךְ הַסָּעַר...

כְּבָר חָלְפָה הַשּׁוֹאָה, אַף קָמָה
הַסְּעָרָה בַּיַּעַר לִדְמָמָה,
וְשַׁלְוָה עֲגוּמָה יוֹרֶדֶת
עַל תִּלֵּי חֳרָבוֹת וּשְׁמָמָה.
מִתְפַּלְּשִׁים אַדִּירֵי הַיַּעַר,
נִדֶּפֶת תִּפְאֶרֶת הַדּוֹרוֹת
וּמְפֻזָּר רְסִיסִים רְסִיסִים
הוֹד מַלְכוּת הַצְּלָלִים וְהָאוֹרוֹת.
מֵחֶבְלֵי תִּמָּהוֹן וָפַחַד
אַט קְטַנֵּי הַיַּעַר נִנְעָרִים
וּבְשׂוֹרַת רְוָחָה וְחֵרוּת
אִישׁ בְּאָזְנֵי רֵעֵהוּ הֵם שָׁרִים.
אַשְׁרֶיךָ, עַם־שִׂיחִים לֹא הָיָה!
יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד, הַסַּלּוֹנִים!
בֹּקֶר — וּמְלַכְתֶּם בְּכִפָּה
עַל כְּמָהִים, פִּטְרִיּוֹת הֲמוֹנִים...

1919

*

בְּדִמְעַת בַּת עֵינֵךְ הַזַּכָּה,
בְּלַחַשׁ־אַנְחָתִי בְּלִי קוֹל,
שִׁלַּמְנוּ אֶת מֶכֶס־הַגְּבוּלִים
וַנַּעֲזֹב אֶת מַלְכוּת יוֹם תְּמוֹל.
כִּי בָגַד בִּשְׁנֵינוּ הָאָדָם,
וְלֹא נֶאֱמַן אִתָּנוּ גַּם אֵל,
וְיוֹמָם אִם נִסְתַּר הַנֹּחַם —
לֹא בָאָה הַשִּׁכְחָה עִם לֵיל.
נַשְׁלִיכָה בִּמְצוּלַת יַם־אֹפֶל
שִׁיּוּרֵי הַטּוֹב וְהָרָע,
וַעֲנִיִּים בְּנֵי־חוֹרִין נֵלֵכָה
לְאֶרֶץ יוֹם מָחָר הַבָּא.
לֹא נִטַּע עֵץ תִּקְוָה חֲדָשָׁה —
שֶׁבַּעְנוּ פְּרִי־יֵאוּשׁ הַמָּר —
דַּי לָנוּ בְּרֶגַע־מְנוּחָה
לַלֵּבָב הַזָּעֵף וָסָר...

רוּחַ־עֶרֶב טָמִיר...

רוּחַ־עֶרֶב טָמִיר,
הוֹמֶה אַט וְנֶאֱנָח,
עָבַר עַל חַלּוֹנִי;
לֵיל־אֱלוּל קַר וְטָהוֹר,
בְּכוֹכְבֵי זְהָבוֹ מֵצִיץ,
מֵעִיר נִים־יְגוֹנִי.
בְּטֹהַר זֶה — אַרְגִּישָׁה —
הוֹלֵךְ לוֹ הַקַּיִץ,
וְיוֹצְאִים בַּעֲקֵבָיו
כָּל יָפֶה וְכָל עֹנֶג:
פִּרְחֵי־יָהּ בַּשָּׂדֶה,
פִּרְחֵי־אִישׁ בַּלֵּבָב.
הָבָה, אַחַי תּוֹעִים,
נְלַוֶּה אֶת הַקַּיִץ!
אַשְׁרָיו שֶׁבַּעֲבָרוֹ —
אִם רַב וְאִם מְעַט פָּעֳלוֹ —
אֵין דָּבָר שֶׁיַּעְכֹּר
בְּמוֹתוֹ אֶת טָהֳרוֹ...

1918

וְשׁוֹתֵת עוֹד דָּמֵךְ...

וְשׁוֹתֵת עוֹד דָּמֵךְ, וְתִקְוָה נִשְׁקֶפֶת
מֵעֵינַיִךְ בְּעֶצֶב מְלֵא־חֵן —
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי הַנּוֹאָשׁ!
קָטֹנְתִּי מִהְיוֹת לָךְ לְבֵן.
יָדַעְתִּי: יֵשׁ מִלִּים לְנַפְשֵׁךְ הָרְצוּצָה,
וְאִם תִּדֹּם עֲיֵפַת־כְּאֵב;
לִיגוֹנֵךְ־עוֹלָמִים יֵשׁ דִּמְעָה עֲצוּרָה
כִּפְנִינָה בְּנִבְכֵי הַלֵּב.
הַבָּאִים, כִּי יֵשַׂם לֵב אֱנוֹשׁ בְּקִרְבּוֹ,
דִּמְעָתֵךְ לוֹ תִּהְיֶה כַּטָּל;
וּבוֹשׁ מִתְּפִלָּתוֹ, אָז יִפְנֶה הָאָדָם
בְּהֶגֶה־יוֹם־עָנְיֵךְ אֶל עָל...

קוּמִי לְכִי לָךְ!

קוּמִי לְכִי לָךְ! הֵם לֹא יִשְׁמְעוּ לְשׁוֹנֵךְ,
וּשְׂפָתֵךְ הִיא לָמוֹ אַךְ זָרָה.
מִדֶּרֶךְ־הָרוּחַ בְּלֶב־יָם מִתְפַּלֵּץ
מֵהֶם דַּרְכֵּךְ אֲבֵלָה נִסְתָּרָה.
מִי הֵבִין שִׁירָתֵךְ בְּבֹקֶר יוֹם־אוֹרֵךְ,
בַּלַּיְלָה מִי עָנָה שַׁוְעָתֵךְ?
מֵרַבִּים בָּךְ חָרְשׁוּ בְּנַחֲלֵי הַבַּתּוֹת,
מִי מָצָא וְהִגִּיד חִידָתֵךְ?
לְאוֹרֵךְ הַגָּנוּז עָבַרְתְּ גֵּי־צַלְמָוֶת,
מִתְלַבְּטָה בְּסַעֲרַת הַחַיִּים –
בְּקַדְרוּת־פָּנַיִךְ מִי רָאָה הַקֶּשֶׁת,
בִּמְצוּקָתֵךְ – אֶת שַׁעַר־הַשָּׁמַיִם?

לְאַרְצִי

(משירי הנאולים)

אַל תִּירְאִי, פֶּן קוֹדֵר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיִךְ
וּבְחֹשֶׁךְ־נִשְׁמָתִי יִדַּמּוּ שִׁירַיִךְ,
צִפְּרִירֵי יוֹם־אוֹרֵךְ הַבָּא.
מִדֶּרֶךְ אֲבֵלָה שׁוֹמֵמָה אִם בָּאתִי —
מַלְאֲכֵי הַמְלַוִּים, טִפּוּחֵי תוּגָתִי,
לֹא יַעַבְרוּ אֶת גְּבוּלֵךְ לְרָע.
אִם קִנְנָה עֵת רַבָּה בִּלְבָבִי זְעוּמָה
קִלְלַת מַשְׂטֵמָה וּנְקָמָה אֲיֻמָּה
עַל אָדָם לִי הֵרַע וְעַל אֵל —
לֹא תַרְגִּיז מְנוּחָתֵךְ קִלְלָתִי הַיְשָׁנָה:
לַמִּדְבָּר הַנּוֹרָא נְתַתִּיהָ מַתָּנָה
וּלְזַעֲוַת הַיְשִׁימוֹן בְּלֵיל.
וְדִמְעָה אִם הָיְתָה בְעֵינַי עֲצוּרָה,
צְרוּפָה בְאֵשׁ נַפְשִׁי הַיּוֹקְדָה וּבְאוּרָה,
מְנָת חֶלְקִי־בַחַיִּים הַדָּל —
לֹא תַשְׁבִּית דִּמְעָתִי זִיו אוֹרֵךְ מְטָהֳרָה:
הִשְׁלַכְתִּי בַת־עֵינִי בִּמְצוּלָה נִנְעָרָה
וַיְהִי לָהּ לְקֶבֶר הַגָּל.
וַאֲנָחָה יְחִידָה אִם בְּחֻבִּי נִסְתָּרָה,
מֵרוּחִי הוֹמִיָּה לְבַדָּהּ נִשְׁאָרָה
וַתְּהִי לִי שַׁעֲשׁוּעִים בְּכָל עֵת —

לֹא תָפֵר שִׂמְחָתֵךְ אַנְחָתִי הַמָּרָה:
בְּשׁוֹאַת לֵיל־אֶמֶשׁ מְסַרְתִּיהָ לַסְּעָרָה
וַתֹּאבַד בְּזַעַף וּרְתֵת.
אִם מֵרִיחַ תִּקְוָה שׁוּב נַפְשִׁי תַפְרִיחַ
וּלְבָבִי שֶׁשָּׁמֵם נִצָּנִים יַצְמִיחַ,
לֹא אֵדַע; אֶפֶס כִּי לָךְ
בֵּרַכְתִּי הַחַמָּה עִם בֹּקֶר עָרַכְתִּי,
לְמַעֲנֵךְ לָעוֹלָם – כִּשְׁאוֹל לִי – סָלַחְתִּי,
וּבָרוּךְ גַּם הוּא יִהְיֶה בָּךְ...

אֲנַחְנוּ בְּנוֹת־אֹפֶל

(קֶטַע)

"...אֲנַחְנוּ בְּנוֹת־אֹפֶל בָּאוֹרָה בָּחַרְנוּ
וּבְיִפְעַת הַתְּכֵלֶת מֵעָל:
אֶת חֶלְאַת הַטֻּמְאָה, מִמֶּנָּה נוֹצַרְנוּ,
כִּסִּינוּ בִּרְסִיסֵי הַטָּל;
וּבְקַרְנֵי הַנֹּגַהּ לַשֶּׁמֶשׁ הַבָּהִיר,
הָעוֹלֶה וּמְבַשֵּׂר הַיּוֹם
לְכַנְפֵי רְנָנִים אֶת קִנָּם לְהָעִיר,
גֵּרַשְׁנוּ אֶת חֶשְׁכַת הַתְּהוֹם
מֵחַדְרֵי נַפְשֵׁנוּ, וּלְתוֹכָהּ שָׁפַכְנוּ
נְגֹהוֹת וְעַל זַעֲוַת הַגֵּו;
וְרוּחַ הַבֹּקֶר הַקָּלִיל הִמְלַכְנוּ
עַל קֶצֶף סַעֲרַת הַלֵּב...
וַעֲנֻגּוֹת, מַקְסִימוֹת בְּנַחַת נְעוּפָה
עַל גַּלֵּי הָאֲוִיר הַזָּךְ,
וּלְאֶרֶץ שׁוֹקֶטֶת וּבְזֹהַר עֲטוּפָה
יַבִּיעַ קוֹלֵנוּ הָרָךְ:
אַהֲבָה וְעֵדֶן... וְיָצָא אַחֲרֵינוּ
כָּל נַעֲלֶה בַּתֵּבֵל וָרָם —
וְאָנוּ בְּלִי הַבִּיט אֲלֵיהֶם, דַּרְכֵּנוּ
נְסֹלָּה לַיַּעַר הַנָּם.
וְאַף נָבֹא לַחֹרְשָׁה וְיָרְדָה כָּל־אַחַת

וּבָחֲרָה כִלְבָבָהּ לָהּ דוֹד —
בִּנְשִׁיקוֹת־שְׂפָתֶיהָ — אֵשׁ־תֹּפֶת קוֹדַחַת —
תְּעַוֵּר לוֹ עֵינֵי הַהוֹד...
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —
וּבְגַשְׁשָׁם כָּל אֶחָד אֶת דַּרְכּוֹ, מְבַכִּים
אֶת פִּתְרוֹן־חֲלוֹמָם הָרָע,
גֵּרֵדָה מְצַחֲקוֹת לִמְצוּלוֹת־מַחֲשַׁכִּים
מְצַפּוֹת לְיוֹם־אוֹר הַבָּא...»

שִׁמְרוּ בַּקְּטַנִּים...

שִׁמְרוּ בַּקְּטַנִּים,
בְּיַלְדֵי חֶמְדָּתֵנוּ;
אֶהֱבוּ נְדָבָה
הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ.
רַחֲצוּם, הֲזִינוּם
בְּטַל־תְּחִיָּתֵנוּ,
הַלְבִּישׁוּם עֲדָנִים
מֵאוֹצַר רוּחֵנוּ.
זִכְרוּ: בָּם טָמוּן
פִּתְרוֹן חֲלוֹמֵנוּ,
וְאֶחָד מֵהֵמָּה —
מְשִׁיחַ־צִדְקֵנוּ.

בְּאֶרֶץ־חֲוִילָה...

בְּאֶרֶץ־חֲוִילָה
הַזָּהָב הַטּוֹב,
וַאֲבָנִים יְקָרוֹת
וּפְנִינִים לָרֹב.
אַרְמוֹן מְאֹד נֶהְדָּר
לַמֶּלֶךְ שָׁם יֵשׁ,
תִּקְרָתוֹ סַפִּירִים,
רִצְפָּתוֹ הִיא שֵׁשׁ.
מִי יִמְנֶה הַסְּגֻלּוֹת,
הַיְקָר אֲשֶׁר בּוֹ?
מִי יְמַלֵּל הַיֹּפִי,
יַשְׁמִיעַ הַנּוֹי?
אַךְ עָצוּב הָאַרְמוֹן
וְעָזוּב כְּקֵן,
כִּי בַת אֵין לַמַּלְכָּה —
וְלַמֶּלֶךְ אֵין בֵּן...

כִּי הוֹלֵךְ הַקַּיִץ...

כִּי הוֹלֵךְ הַקַּיִץ וְסָפְדוּ
הָרוּחוֹת בַּעֲזוּבַת הַיַּעַר
וְסָבְבוּ בִדְרָכִים אֲבֵלוֹת
הֶעָלִים נִדָּפֵי הַסַּעַר,
וְנִמְשָׁךְ כִּלָּיוֹן מֵאַחֲרָיו
וְהוֹלֵךְ רִקָּבוֹן לְפָנָיו
וְקוֹדְרִים בִּיגוֹנָם הָאִלֵּם
לוֹ גָדִים כָּל עֵץ וְכָל עָנָף –
אָז תִּשְׂמַח—אֲבֶל־יֹפִי—כִּי כְבָר זֶה
נִצָּנֵי הַחֶמֶד חָלָפוּ,
וּתְאַשֵּׁר טִפּוּחֵי הַקַּיִץ
שֶׁלִּפְנֵי הָרָעָה נֶאֱסָפוּ...

שְׁכֵנִים

(קֶטַע מִפּוֹאֶמָה)

...אֵין צָבָא לְסוּס בַּעֲמָלוֹ בְּיוֹרְק הַחֲדָשָׁה רַבָּתִי –
כָּל יָמָיו מִבֹּקֶר עַד עֶרֶב בְּלִי הֶרֶף יִתְיַגַּע, עַד יִכְרַע
יוֹם אֶחָד מִכֹּבֶד מַשָּׂאוֹ וְעַל אַבְנֵי הָרִצְפָּה יִשְׂתָּרַע;
זָכָה וְיָצְאָה נִשְׁמָתוֹ לְאַלְתֵּר, מִבְּלִי אֲשֶׁר יוֹסִיף
אַנְחָתוֹ הַתְּפִלָּה לִתְשׁוּאוֹת הַקִּרְיָה הַהוֹמָה מִסָּבִיב;
לֹא זָכָה – יְפַרְפֵּר, עַד יָבֹא שׁוֹטֵר הַשְּׁכוּנָה אוֹ שְׁלִיחָהּ
שֶׁל אוֹתָהּ הַחֶבְרָה הָעוֹסְקָה בְּיִפּוּי הַמִּיתָה לִבְהֵמוֹת,
וּלְעֵינֵי אֲלָפִים, מִכָּל הָעֲבָרִים נֶאֱסָפִים וּבָאִים
לִרְאוֹת בַּמַּחֲזֶה, דְּרוֹר יִקְרָא לָאֻמְלָל בְּכַדּוּר־עוֹפֶרֶת
לְרֹאשׁוֹ שָׁלוּחַ. וְשָׁטַף אָז דָּמוֹ וּמָצָא לוֹ דֶרֶךְ
לַבִּיבִים וְנִקְרַשׁ עַל פִּתְחָם – מַצֶּבֶת שְׁתֵּי שָׁעוֹת לִבְעָלָיו...
אַף בַּיִת כִּי יִבְלֶה מִזֹּקֶן וְהָיָה לְפִגְעֵי הָאֲוִיר
לְשָׁלָל, וּבָאָה לַהֲקַת אִיטַלְקִים בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת
וְנִתְּחָה אֶת כֻּלּוֹ לַחֲלָקָיו – עַל עֵצוֹ, עַל אַבְנוֹ וְעַל טִיחוֹ–
וּבָחֲרָה כָּל טוֹב וְכָל רָאוּי בַּיָּשָׁן וְחָדָשׁ מוֹסִיפָה,
וְעָבְרוּ שָׁבוּעוֹת אֲחָדִים וְשׁוּב בַּיִת עַל תִּלּוֹ מִתְנוֹסֵס.
וְשַׁעְתּוֹ שֶׁל בַּיִת הַמְסֻמָּן «חֲמִשָּׁה» בִּרְחוֹב הָאִילָנוֹת,
בִּשְׁכוּנַת־הָאִירִים, כִּי בָאָה הִתְחַדֵּשׁ וְהַחֲלֵף צוּרָתוֹ –
נִיקְחוּ דַיָּרָיו – בּוֹ שָׁנִים עֲשָׂרוֹת כְּאַחִים יָשָׁבוּ
וַיַּחְדָּו גּוֹשָׁנוּ – כָּל אֶחָד חֲפָצָיו וּבִרְכַּת רֵעֵהוּ
וַיֵּלְכוּ לְבַקֵּשׁ מְנוּחָה וְלִבְנוֹת קֵן לָמוֹ מֵחָדָשׁ

בַּאֲשֶׁר יִמְצְאוּ בְּחֶלְקֵי הַקִּרְיָה נְיוֹ־יוֹרְק הַנִּדָּחִים.
רַק שְׁלשָׁה מֵהֶמָּה נִדְבָּרוּ וְאִישׁ אֶת אָחִיהוּ בְּאֵלֶּה
הֵבִיאוּ, לְהַמְשִׁיךְ גַּם הָלְאָה אֶת חוּט יְדִידוּתָם הַיְשָׁנָה–
שֶׁנּוֹלְדָה בַּבַּיִת הַיָּשָׁן, אַךְ עִמּוֹ בְּשׁוּם פָּנִים לֹא תָמוּת–
וּשְׁתַּיִם בַּחֹדֶשׁ הִזְדַּמֵּן בַּפֻּנְדָּק שֶׁל «אַרְבַּע הַיּוֹנִים».
וְאֵלֶּה הַשְּׁלשָׁה: גּוֹלְדְשְׁטֵין הַ«שִּׁינִי», פַּטְצִי הַ«גִּינִי» [1]
וּמוֹרְפִי הָאִירִי — נִמּוּקָם עִמָּהֶם: הֵן לֹא עַל נְקַלָּה
הִתְחַבְּרוּ הָרְחוֹקִים: הָאִירִי הַמּוֹבִיל חָבִיּוֹת שֶׁל שֵׁכָר,
וְשׂוֹנֵא יִשְׂרָאֵל וְאִיטַלְקִים; הַגִּינִי שֶׁבִּלָּה «חֲצִי יוֹבֵל»
בְּאֶרֶץ־קוֹלוֹמְבּוּס מְנַגֵּן בַּתֵּבָה בִּשְׁכוּנַת הַיְּהוּדִים,
וּמִלָּה בְּאַנְגְּלִית לֹא יִשְׁמָע; וְגוֹלְדְשְׁטֵין הַ«שִּׁינִי» שֶׁנִּמְלַט
בְּעוֹר־שִׁנָּיו מֵאֶרֶץ־מַהְפֵּכָה בַּצָּפוֹן וְהִמְשִׁיךְ מַעֲשֵׂהוּ
בֶּאֱמוּנָה בְּגֵיטוֹ־הַיְּהוּדִים בְּחוּג שֶׁל מַכָּרִים אַרְבָּעִים,
מֵזִיעַ בְּ«שַׁפּוֹ» עַד עֶרֶב וְיוֹצֵא בַּלַּיְלָה וּמַפְגִּין
בְּמִזְרַח נְיוֹ־יוֹרְק כְּלַפֵּי אֵלֶּה הַשּׁוֹלְלִים אֶת חֹפֶשׁ הָאָדָם
שָׁם הַרְחֵק מֵעֵבֶר אוֹקְיָנוֹס — עַד נִצְנֵץ יוֹם אֶחָד בְּקִרְבּוֹ
הַתּוֹלָם שֶׁל אָבוֹת מִקֶּדֶם וַיָּרָק פַּעֲמַיִם וַיְקַלֵּל
וַיַּחֲלֵט לַעֲקֹר דִּירָתוֹ מִשְּׁכוּנַת חֲבֵרִים לְדֵעָה,
הִשְׁתַּקֵּעַ בֵּין עַכּוּ״ם וְלַחְשֹׁב אֶת חֶשְׁבּוֹן עוֹלָמוֹ הַפְּרָטִי...
כֵּן, לֹא עַל נְקַלָּה הִתְחַבְּרוּ — רַק פִּדְיוֹן מִמָּוֶת הִקְרִיבָם.
וּמַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה כַּךְ הָיָה: בְּאַחַד הַלֵּילוֹת הִפְרִיעָם
מִשְּׁנָתָם קוֹל אָיֹם: «תַּבְעֵרָה!» הִבִּיטוּ וְרָאוּ מִתְפָּרְצָה
אֵשׁ גְּדוֹלָה מֵחֶדֶר בַּקּוֹמָה הַשְּׁבִיעִית מִמַּעַל לְרֹאשָׁם;

1) „שיני" שם גנאי ליהודים; „גיני" שם גנאי לאיטלקים.

מִתְאַבֵּךְ הֶעָשָׁן בַּמִסְדְּרוֹן וְעוֹטֵף «הַיוֹשְׁבִים», הַמֻּכִּים
תִּמָּהוֹן וּטְרוּפֵי בֶּהָלָה מִסֻּלָּם לְסֻלָּם מִשְׁתּוֹלְלִים,
וְחוֹזְרָה מִתּוֹךְ הַמְּבוּכָה צְעָקָה אֲיֻמָּה: «אוֹי! סֵדִי
יַלְדָּתִי בַּחֶדֶר נִשְׁאָרָה! אֶפְרוֹחִי! הַקְּטַנָּה הַצִּילוּ!»
הִתְחִילוּ הַשְּׁלֹשָׁה מִתְפָּרְצִים לַקּוֹמָה הַשְּׁבִיעִית, וְהִנֵּה
אֲכוּלָה הַדֶּלֶת אֵשׁ לוֹהֵט וְסוֹגֵר הֶעָשָׁן הַדֶּרֶךְ;
לַקּוֹמָה הַשִּׁשִּׁית אָז פָּנוּ וַיַּעֲלוּ בְּמַעֲלוֹת הַהַצָּלָה,
נִפְּצוּ הַחַלּוֹן הַסָּגוּר וּבָאוּ, וּבְנַפְשָׁם בְּכַפָּם
הַיַּלְדָּה מִלְּשׁוֹנוֹת הַלַּהַב הִצִּילוּ וּלְאִמָּהּ מְסָרוּהָ.
וּבְאוֹתוֹ הָרֶגַע שֶׁקִּלֵּס שַׂר־הַמְכַבִּים אֶת שְׁלָשְׁתָּם,
הִרְגִּישׁוּ כִּי נִקְשַׁר לְבָבָם בְּדָבָר לֹא בָרוּר לְעַצְמָם.
אֶפֶס כִּי בְּכָרְתָם בְּרִית שֵׁכָר וְנִתְקַשָּׁה בַּעַל הָאַכְסַנְיָה:
הַדְּלֵקָה הַזֹּאת — מַה סִּבָּתָהּ? נֶחְלְקוּ חֲבֵרִים בַּדָּבָר,
וְאִלְמָלֵא הַאי פַּטְצִי אִיטַלְקִי — מִי יֵדַע מֶה הָיָה בְּסוֹפָם?
לְדַעְתּוֹ שֶׁל גּוֹלְדְשְׁטֵין: הַגּוֹרֵם — אֲבִי הַמִּשְׁפָּחָה הָאִירִית,
שֶׁשָּׁב לִמְעוֹנוֹ כְּשֶׁהוּא «מָלֵא» וַיַּנַּח מִקְטַרְתּוֹ עַל כֶּסֶת;
הִתְמַרְמֵר מַר מוֹרְפִי לַדֵּעָה וַיּוֹכַח, כִּי אֵין לָהּ רַגְלַיִם:
הָאִירִי בִּכְלוֹת עֲבוֹדָתוֹ, אוֹ יָשׁוּב לְבֵיתוֹ פִּכֵּחַ
אוֹ יִפּוֹל בְּרָאשֵׁי הוֹמִיּוֹת לְשׁוֹמְרֵי הַקִּרְיָה לְשָׁלָל —
לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ; וְהַגּוֹרֵם הוּא בַּעַל־הַבַּיִת,
הַ«לֶנְדְּלוֹרְד» הַיְּהוּדִי בִּכְבוֹדוֹ לְמוֹעֵד הַיְצִיאָה לְעָרֵי
הַשָּׂדֶה, שֶׁמְּרַבִּים אָז צָרְכֵי הָאִשָּׁה וְדַי לְחַכִּימָא בִּרְמִיזָה...
הוֹפִיעַ צְחוֹק קַל אָז עַל שִׂפְתֵי בַעַל־הַמַּרְזֵחַ הַ«גֶּ׳רְמָן» [2],

2) אשכנזי.

וַיַּבֵּט אֶל עֵבֶר הַיְהוּדִי מַר גּוֹלְדְשְׁטֵין בְּמֶבָּט נִצָּחוֹן וְנַחַת.
הִתְאוֹשֵׁשׁ אָז גּוֹלְדְשְׁטֵין וְהוֹצִיא רְאָיָה נִצַּחַת וַיַּךְ בָּהּ
אֶת אוֹיְבוֹ וַיִּסְתֹּם טַעֲנוֹתָיו: «לֹא הָאֲשִׁים עוֹד אָדָם מֵעוֹלָם
הַיְהוּדִים בַּעֲשִׂיַּת תַּבְעֵרוֹת בַּלַּיְלָה, בְּעוֹנַת סַכָּנָה».
הִתְקַצֵּף הָאִירִי וְהִתְחִיל מְחָרֵף הַ«שִּׁינִים»; וְאוּלָם
בְּטֶרֶם עוֹד כִּלָּה מַאֲמָרוֹ הָרִאשׁוֹן הִתְעָרֵב מַר פַּטְצִי
וַיְפַשֵּׁר בֵּין שְׁנֵיהֶם בְּאָמְרוֹ, מְגַמְגֵּם בְּאַנְגְּלִית נִלְעָגָה:
«טוֹב זֶה אִישׁ, טוֹב זֶה אִישׁ», וַיַּזְמֵן עוֹד כּוֹסוֹת שֶׁל פִּילְסְנֶר אֲמִתִּי...
מוֹצָאֵי־שַׁבָּת אָז הָיָה וְלֵיל שֶׁל שֶׁלֶג וְסוּפָה.
כְּפַעַם בְּפַעַם, הִתְלַבְּטוּ הַשְּׁלֹשָׁה עַל דַּרְכָּם לַפֻּנְדָּק,
בּוֹ בָּחֲרוּ הִזְדַּמֵּן מִדֵּי שָׁבוּעַ וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ הָרְאוֹת.
הִתְיַשְּׁבוּ בְּ«פִנָּה יְקָרָה» אֶל שֻׁלְחָן הַמּוּכָן לַמְזֻמָּן
וְעַל כּוֹסוֹת שֶׁל שָׂרָף וְשֵׁכָר בְּחַדְשׁוֹת־הַקִּרְיָה שׂוֹחֲחוּ.
נִטְפְּלָה מִיָּד אֶל שֻׁלְחָנָם הָאִי אִירִית הַקְּרוּיָה «מִיס קֵיידִי» —
וְאִם יֵשׁ לָהּ בֶּן־שִׁבְעָה וְהִיא גָּרָה בַּחֶדֶר מִמַּעַל לַמַּרְזֵחַ —
וְחָבֵל בַּשִּׂמְחָה לָקְחָה; רַק שֶׁלִּרְגָעִים, בְּפִתֹּחַ
«דָּג» חָדָשׁ הַדֶּלֶת, הִבִּיטָה לְעֵבֶר הַפֶּתַח וְאִם נִצְנֵץ
לְעֵינֶהָ «הַסּוֹרֵר» הַקָּטָן, מְכֻסֶּה בְּשֶׁלֶג וְרוֹעֵד
וּמַבִּיט בְּכִלָּיוֹן עֵינַיִם לַ«פִּיקְנִיק» שָׁם פְּנִימָה וּלְאִמּוֹ,
נִגְּשָׁה לַדֶּלֶת הַסְּגוּרָה, הַוִּילוֹן הֵרִימָה וּבְאֶגְרוֹף
מְאַיֵּם הַקָּטָן הִבְרִיחָה וְשֵׁנִית לַשֻּׁלְחָן טוֹפֵפָה.
שָׁתְתָה וְשָׁכְרָה עִמָּהֶם וַתֵּשֶׁב עַל יָדוֹ שֶׁל גּוֹלְדְשְׁטֵין;
הִתְחִילָה לְהַלֵּל אֶת טִיבוֹ וַהִבְטִיחַ עַל כְּבוֹדָהּ, שֶׁאִם גַּם
«אֲרוּרִים הֵם הוֹרְגֵי מְשִׁיחָהּ», אַךְ גּוֹלְדְשְׁטֵין אֵינֶנּוּ כְמוֹהֶם,

וּמְנַשְּׁקָה אֶת יָדָיו וּבוֹכָה בְּכִי שָׁבְרָה, מֵאִתּוֹ שָׁאֲלָה,
«אִם לֹא כֵן דִּבְּרָה?» וִידִידָהּ לְחֶדְרָהּ הִזְמִינָה...
נִפְתְּחָה בְּאוֹתוֹ הָרֶגַע הַדֶּלֶת וַיִּפֹּל מַבָּטוֹ
שֶׁל גוֹלְדְּשְׁטֵין – וְהוּא הָלוּם שֵׁכָר – וַיַּרְא אֶת הַיֶּלֶד וְלִבּוֹ
בּוֹ הָמָה. נִגַּשׁ לַדֶּלֶת וַיִּכְנֵס הַקָּטָן וְאֶצְלוֹ
הוֹשִׁיבוֹ, מִבְּלִי אֲשֶׁר רָאָה בַּעַל הַמַּרְזֵחַ הֶעָוֶל
שֶׁעָשָׂה כְּנֶגֶד הָאָמוּר מְפֹרָשׁ בְּסֵפֶר הַחֻקִּים,
שֶׁאָסוּר לְהַכְנִיס יְלָדִים לְבָתֵּי מַרְזֵחַ וְכַדּוֹמֶה...
גָּרַם הֶעָוֹן וְנִכְנַס בְּאוֹתוֹ הָרֶגַע הַבַּלָּשׁ;
עָמַד כְּנֶגְדָּם לְרֶגַע, וְאוּלָם עַד מְהֵרָה הִתְעוֹרֵר,
הִתְפָּרֵץ בְּסוּפָה לְשֻׁלְחַן־«הַיְדִידִים» וַיְהַפְּכוֹ בְּאַלָּתוֹ
וְכוֹסוֹת וּקְעָרוֹת נִשְׁבָּרוֹת לְכָל הָעֲבָרִים נִתָּזוּ;
דָּחַף הַמְּסֻבִּים הַחוּצָה וְכִלָּה הַחִנְגָּה בְּלֹא עִתָּהּ...
וּבְלֶכֶת מַר מוֹרְפִי וּפַטְצִי אֲבֵלִים וַחֲפוּיִם לְבֵיתָם
וְהָרִאשׁוֹן הוֹכִיחַ לָאַחֲרוֹן, שֶׁסּוֹף כָּל־בֶּן־אָדָם מִתְרוֹעֵעַ
עִם «שִׁינִים» לִתְלָאָה וְכָל שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִתְרַחֵק מֵהֵמָּה –
צָחַק הָאַחֲרוֹן וּבָכָה וְעָנָה בְּעַל־כָּרְחוֹ לוֹ «אָמֵן»...

אַגָּדַת הַצְּלִילִים

(מֵהַפּוֹאֶמָה „סָנוֹחַ פְּרַנְקוֹ")

...עַל דַּרְכָּם הָעוֹלָה לְבֵית אֵל וּמוֹבִיל לְהֵיכַל קָדְשָׁתוֹ,
בְּעוֹד כִּבְרַת אֶרֶץ לֹא רַבָּה אוֹתָם מֵחֶפְצָם הִפְרִידָה,
בָּאָה הַשֶּׁמֶשׁ עֲלֵיהֶם וַעֲלָטָה שֶׁיָּרְדָה בַּבַּת אַחַת
אוֹתָם הִקִּיפָה: מִדַּרְכָּם הִטַּתָּם וּלְיַעַר קַדְמוֹנִי
דְּחָפָתַם וַעֲלֵיהֶם בְּאֵימָה חֲשֵׁכָה מַחֲרִידָה סָגָרָה.
חָלַף קֹר־פַּחַד בִּבְשָׂרָם וְאִישׁ אֶל רֵעֵהוּ נִדְחָקוּ,
עַד יָשְׁבוּ צְפוּפִים בְּגֹרֶן עֲגֻלָּה מִסָּבִיב לְכֹהֵן,
זְקַן הַחֲבוּרָה וּקְדוֹשָׁהּ, נוּגִים מַחֲרִישִׁים מְחַכִּים
לְאֹמֶר מְעוֹדֵד מִפִּיהוּ, לְהָקֵל מִלִּבָּם הַנִּפְעָם
אֶת כֹּבֶד הָאֹפֶל הַמֵּעִיק, הַלַּיִל הַנִּרְאֶה כְּנֶצַח.
וְשָׁעוֹת שֶׁל שְׁתִיקָה מוֹגִיעָה כִּי חָלְפוּ וּמְאוּמָה לֹא אָמַר,
אֵלָיו יְשִׁישִׁים וִישִׁישׁוֹת, זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת אָמָרוּ:
«מַעְיַן הַקְּדֻשָּׁה, נַחֲמֵנוּ!» וּכְקֶדֶם דּוּמִיָּה שָׂרָרָה.
פָּנוּ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, צְעִירִים וּצְעִירוֹת וְהִתְחַנְּנוּ:
«מַעְיַן הַחָכְמָה, חַזְּקֵנוּ!» וְשׁוּב שְׁתִיקָה מִסָּבִיב רָבָצָה.
עָנוּ יְלָדִים וִילָדוֹת וּבְקוֹלָם הַמָּתוֹק שָׁאָלוּ:
«מַעְיַן הָאַהֲבָה וְרַחֲמִים, מַדּוּעַ נֶאֱלַמְתְּ דּוּמִיָּה?»
הִזְדַּעֲזַע הַיָּשִׁישׁ מִמְּקוֹמוֹ וְהוּא דּוֹמֶה לְחוֹלֶם וְנֵעוֹר,
פָּתַח בְּקוֹלוֹ הָרָפֶה וְנִפְסָק לִרְגָעִים וְאָמַר:
«בְּרֵאשִׁית שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כָּל צְבָאָם וְאָדָם לְמִינוֹ,
שִׂמְחַת הַחַיִּים לֹא הָיְתָה, וְתֵבֵל וּמְלֹאָהּ הָרַעֲנָן

לֹא שָׂבְעוּ רָצוֹן בְּעַצְמָם וְרָצוֹן לֹא יָכְלוּ הַשְׂבִּיעַ,
וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית לְמִינָן הִרְגִּישׁוּ, כִּי חָסֵר מְאוּמָה.
חָבְרוּ יְצוּרִים כֻּלָּהֶם – כַּחַי, כַּצּוֹמֵחַ, כַּדּוֹמֵם –
וַיַּחְדָּו לְיוֹצְרָם הֶעְתִּירוּ לְהָפִיג אֶת שִׁמְמוֹן־הָעוֹלָם.
נֶעְתַּר לִתְפִלַּת הַבְּרוּאִים וְהוֹצִיא מֵאוֹצַר־הַנְּשָׁמוֹת
נְשָׁמָה עֲנֻגָּה וְרַכָּה וְזַכָּה כְּעֵין הַשָּׁמַיִם,
אַף פָּתַח אֶת אוֹצַר־הַשִּׁירָה, הַסָּגוּר מֵעוֹלָם עַד עוֹלָם,
וּצְלִילִים מִצְלִילִים הֶעֱנִיק בְּטוּבוֹ לַנְּשָׁמָה הָרַכָּה,
קָרַם גֵּו חַלָּשׁ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא לִיצוּרוֹ: «הַמְּשׁוֹרֵר»;
פָּתַח אֶת שַׁעַר הַשָּׁמַיִם לְפָנָיו וּלְאֶרֶץ הוֹרִידוֹ.
וְשָׁנִים עַל שָׁנִים הִתְהַלֵּךְ הַמְּשׁוֹרֵר בֶּן־מָרוֹם בָּאָרֶץ
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קָצֶה, וְשִׁלַּח בְּכֹל אֲשֶׁר פָּנָה
צְלִילֵי שִׁירָתוֹ וְהֵפִיץ מַעְיְנֵי נִשְׁמָתוֹ הַחוּצָה,
וַיֵּחַם הָעוֹלָם הַקָּרִיר וְגִילָה בְּלִבּוֹ דָפָקָה,
פָּנָיו הַכֵּהִים, הַתְּפֵלִים הִתְעַדְּנוּ וְשָׂשׂוֹן הֵפִיקוּ.
הִרְגִּישׁ פַּעַם אַחַת הַמְּשׁוֹרֵר – וְהוּא אָז לְבַדּוֹ עַל דֶּרֶךְ
אֲרֻכָּה הַטּוֹבְלָה בְּכֶתֶם הַשֶּׁמֶשׁ הַבָּאָה עִם עֶרֶב –
כִּי עָיֵף וְיָגֵעַ וְנַפְשׁוֹ בּוֹ נִלְאָה וּמְבַקְּשָׁה לָנוּחַ,
וַיִּכְרַע עַל בִּרְכָּיו לְרַגְלֵי אַחַד הַסְּלָעִים הָאִלְּמִים,
פָּרַשׂ אֶת יָדָיו הַצְּנוּמוֹת בִּתְפִלָּה לְיוֹצְרוֹ בַּמְּרוֹמִים,
תָּלָה לִזְבוּלוֹ אֶת עֵינָיו הַהוֹלְכוֹת וְכֵהוֹת מִזֹּקֶן,
הֵרִים אֶת רֹאשׁוֹ הַלָּבָן כַּשֶּׁלֶג וַיִּתְפַּלֵּל לְאֵלוֹ לְקַחְתּוֹ
לִמְנוּחָה, לְמָקוֹם שָׁם מִלְּפָנִים נִשְׁמָתוֹ וּצְלִילָיו נִשְׁמָרוּ.
פִּתַּח הָרַחֲמָן אֶת מוֹסְרוֹת־הַנְּשָׁמָה וְהוֹצִיאָהּ לַחָפְשִׁי;

צִוָּה עָלֶיהָ לְקַבֵּץ הַצְּלִילִים בָּעוֹלָם הֲפִיצָה,
אִתָּהּ לְקַחְתָּם וּלְמָסְרָם לַמְמֻנֶּה עַל אוֹצַר־הַשִּׁירָה –
לִהְיוֹת מִשְׁמֶרֶת בְּיָדוֹ לִנְשָׁמָה אַחֶרֶת בְּעִתָּהּ. –
וְאַחַר הִגָּנֵז בְּאוֹצַר־הַנְּשָׁמוֹת וְעַל מְנוּחָהּ הִתְעַנֵּג.
יָצְאָה הַנְּשָׁמָה מִלִּפְנֵי אֵל גָּדוֹל הַמְדַבֵּר אֵלֶיהָ,
טָסָה כָּעוֹף וַתְּשׁוֹטֵט לְאֹרֶךְ הָעוֹלָם וּלְרָחְבּוֹ,
מְחַפְּשָׂה וּמְבַקְשָׁה צְלִילֶיהָ כְּאֵם רַחֲמָנִיָּה בָּנֶיהָ
וְאֶחָד לְאֶחָד עַל יָדָהּ בְּעֶצֶם־תֻּמָּם אוֹתָמוֹ אוֹגֶרֶת...
לְעִמְקֵי אֲדָמָה חָדָרָה וְאַחַד צְלִילֶיהָ מָצָאָה,
מַבְהִיק בְּאֹפֶל־תַּחְתִּיּוֹת מִתַּחַת לְמוֹסְדֵי מַחֲשַׁכִּים;
לָהּ עָנָה הַדָּגָן הַבָּשֵׁל וַיּוֹצֵא אֶת צְלִילָהּ אֵלֶיהָ,
וּפֶרַח רַךְ פָּתַח לָהּ גְּבִיעוֹ וַיִּשַּׁק וַיִּמְסֹר לָהּ צְלִילָהּ;
בְּעָפְאֵי עֵץ יָשִׁישׁ בַּיַּעַר הַקַּדְמוֹן הָאֶחָד הִכִּירָה,
וְאֶחָד בְּמַחְצֵב שֶׁל סְלָעִים, עֲלֵיהֶם הַפְּרָאִים בְּשִׁחוּקָם
הִתְנַפְּלוּ בְּלִבּוֹת־הַבַּרְזֶל וְנִפְּצוּ אוֹ נֻפְּצוּ;
מִקִּנּוֹ בִּתְכֵלֶת־שָׁמַיִם עֲדִינָה אֶת אֶחָד הוֹרִידָה,
וְאֶחָד מִסֵּתֶר הָרַעַם, וְאֶחָד מִתּוֹךְ עַב־הֶעָנָן
הָרוֹבֵץ בְּעֵיפַת הַלַּיִל וּמַבְעִית הָאֲוִיר הַדּוֹמֵם;
צָנַח לוֹ אֶחָד מֵחַמָּה שׁוֹקַעַת וְאֶל חֵיקָהּ נֶאֱסַף,
וְאֶחָד מִקֶּרֶן יָרֵחַ – וַיִּתְחַבְּקָהּ בְּאַהֲבָה וּבְרַחֲמִים,
וְאֶחָד מִבֹּקֶר־דִּמְדּוּמִים לָהּ נִשְׁקַף וַיָּעַף אֵלֶיהָ;
בַּיָּם הַמִּתְמַרְמֵר וְסוֹעֵר אֶת דַּרְכָּהּ נָתָנָה, וַתְּפַלֵּס
נְתִיבָהּ מִבֵּינוֹת לְגַלִּים, בְּדָכְיָם יֶהֱמוּ יֶחֱמָרוּ,
לְנִבְכֵי מְצוּלָה יָרָדָה וְאַחַד בָּנֶיהָ הִמְלִיטָהּ;

וּמְהַפְּכָה בְּשֶׁלֶג־עוֹלָמִים, עַל הַרְרֵי קֶרַח נֶעֱרָם,
מָצְאָה וַתְּאַמֵּץ בְּיָדָהּ אֶת אַחַד צְלִילֶיהָ נִדָּחִים...
עָלְתָה לַמָּרוֹם וַתָּשֶׁב לְאוֹצַר־הַשִּׁירָה פִּקְדוֹנָהּ
וְהָיְתָה נְכוֹנָה לְכוֹנֵן לְאוֹצַר־הַנְּשָׁמוֹת אֶת דַּרְכָּהּ,
כְּשֶׁפָּתַח מְמֻנֵּה־הַשִּׁירָה – בּוֹחֵן וּבוֹדֵק הַצְּלִילִים –
וְאָמַר אֵלֶיהָ: «וּצְלִילֵךְ שֶׁנִּשְׁבָּה בֵּין אָדָם אַיֵּהוּ?»
נְבוֹכָה חָשָׁה לַעֲזוֹב מְרוֹמִים וַתֵּדֶא וַתֵּרֶד
עַל כַּנְפֵי הָרוּחַ הַשּׁוֹקֵט לְבַקֵּשׁ אֲבֵדָתָהּ בֶּחָלֶד.
שׁוֹטְטָה לְאֹרֶךְ הָאָרֶץ וּלְרָחְבָּהּ נְשָׁמָה נִדַּחַת;
מֵעָרִים אֶל כְּפָרִים, מִכְּפָרִים אֶל עָרִים, מִבַּיִת אֶל בַּיִת,
מֵהֵיכָל אֶל הֵיכָל, מֵאֹהֶל אֶל אֹהֶל נָדְדָה, מְחַפְּשָׂה
וְאַחֲרֵי אֲבֵדָה חוֹזֶרֶת, שֶׁאַף עִקְבוֹתֶיהָ לֹא נוֹדְעוּ...
עָלָה פַּעַם אַחַת עַל לִבָּהּ וַתִּזְכֹּר – וְלִבָּהּ הִתְעַדֵּן
מֵעֹנֶג בְּקִרְבָּהּ וְאֶת כֻּלָּהּ הֶעֱטָה צְחוֹק־אֹשֶׁר מִלֵּבָב –
כִּי פַּעַם בְּרֵאשִׁית־הָאָבִיב בִּהְיוֹתָהּ עוֹד גָּרָה בַּתֵּבֵל,
הֶעֱבִירָהּ הַמִּקְרֶה, בְּאֶחָד מִנִּשְׁפֵּי־הַקֶּסֶם הַשְּׁלֵוִים,
עַל בִּקְעָה חוֹלֶמֶת נְגֹהוֹת לְאוֹר־הַיָּרֵחַ הַמַּכְסִיף,
וַתֵּרֶא וְהִנֵּה בְּסֵתֶר־מַדְרֵגָה, בְּחַגְוֵי־הַסְּלָעִים,
עֶלֶם בְּהוֹדוֹ וְעַלְמָה בְּיָפְיָהּ חֲבוּקִים נִצָּבִים,
לֵב אֶחָד לָהֵמָּה, לֵב גָּדוֹל, וּנְשִׁיקָה אֶת בְּרִיתָם חוֹתֶמֶת.
הִתְגַּנְּבָה, מִבְּלִי אֲשֶׁר יָדְעוּ מְאֻשָּׁרִים אוֹ מְאוּמָה הִרְגִּישׁוּ,
אֶל בֵּינוֹת אִילָנוֹת מֵאֲחוֹרָם וְעַל פִּסְגַּת הַסֶּלַע עָמְדָה,
וְעִם כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם עֲנֻגִּים, עִם תְּכֵלֶת הַסַּהַר הַחוֹנֵן,
עִם שֶׁקֶט הַלַּיִל הַמִּתְנַמְנֵם וְעִם רָאשֵׁי אִילָנוֹת מְנַעַנְעִים,

לָהֶם אֶת בִּרְכָתָהּ נָתְנָה וְלִבָּם בִּצְלִילָהּ הַדַּקָּה.
זָכְרָה אֶת כָּל אֵלֶּה וַתָּעַף לְאוֹתָהּ הַבִּקְעָה הַבְּרוּכָה,
חִפְּשָׂה לַשָּׁוְא אֶת הַבְּרוּכִים עֵת רַבָּה, עַד שָׁמְעָה מֵאֵלָיהָ
עֲבֻתָּה וַעֲתִיקָה וְכֹל יוֹדְעָהּ, שֶׁפַּעַם בְּשִׁלְהֵי הַקַּיִץ
בָּאוּ נֶאֱהָבִים כְּדַרְכָּם, וְאוּלָם בְּטֶרֶם תַּעֲבֹר
שָׁעָה וְדִבּוּר מְרִירִי מִשִּׂפְתֵי הָעֶלֶם הִתְמַלֵּט,
חָוְרָה הָעַלְמָה כַּמָּוֶת וְנֶפֶץ בַּשֶּׁקֶט הִתְנַשֵּׂא —
נִשְׁבַּר הַלֵּב הַמְאֻחָד וְעִמּוֹ גַּם צְלִילָהּ נִשְׁתַּבֵּר...
הוֹרִידָה הַנְּשָׁמָה אֶת עֵינֶיהָ וְסָרָה־זוֹעֲפָה מֵחֲרִישָׁה
עָמְדָה לְרֶגַע חוֹשֶׁבֶת, וְאַחַר לַמָּרוֹם פָּרָשָׂה;
מָצְאָה מְעוֹנָהּ וְהוּא סָגוּר וּזְעוּפוֹת דַּלְתוֹתָיו נִשְׁקָפוֹת,
מִמְּנֵה הַשִּׁירָה רָאֲתָה וְקֹרַח־מַבָּטוֹ אֵלֶיהָ —
מִהֲרָה לַעֲזוֹב הַשַּׁחַק וּלְאֶרֶץ מְאֹד קָרָה יָרָדָה.
וְשָׁנִים עַל שָׁנִים תַּעֲבֹרְנָה וְיוֹבְלוֹת עַל יוֹבְלוֹת יַחֲלֹפוּ,
וּבְתֹהוּ־הָאֲוִיר עוֹד תּוֹעָה עֲנִיָּה, נִכְלָמָה הַנְּשָׁמָה,
וַעֲיֵפָה וּרְצוּצָה הִיא זוֹכְרָה אֶת קַן־נְעוּרֶיהָ מִלְּפָנִים;
וְעוֹלָם כִּי יִדֹּם בַּחֹשֶׁךְ הִיא יוֹרְדָה עַל הָרֵי הַנֶּשֶׁף,
מִתְנַנָּה וְקִינָה מְעוֹרֶרֶת עַל צְלִילָהּ שֶׁאָבַד בֵּין אָדָם...»

מוּל־אֹהֶל־תִּמּוּרָה

פּוֹאֶמָה

מִזְּמַן שִׁלְטוֹן הַסְּפָרַדִּים בְּאַמֵּרִיקָה.

לְאַהֲרֹן דָּוִד מַרְקְסוֹן,

זִכָּרוֹן לִשְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה,

מֵעִמְקֵי לִבִּי

מְקֻדָּשׁ.

...The sun... makes
sweet skies just when he rises, or is set...

(Lord Byron).

I.

פְּתִיחָה

...דוּמָם הִשְׁקִיפוּ שָׁמַיִם עֲנֻגִּים, עֲטוּפִים בִּתְכֵלֶת
קְלִילָה טוֹבֶלֶת בְּגַלֵּי יָם לוֹהֵט וְשׁוֹתֵק בְּחָבוֹ,
עַל דְּפִיקוֹת אַחֲרוֹנוֹת שֶׁל לֶב־יוֹם גּוֹוֵעַ בְּבִקְעַת־הָעֶרֶב.
דֹּם הָמוּ הָרוּחוֹת הַמְנַשְּׁבוֹת לְאִטָּן, דֹּם לָחֲשׁוּ תַּעֲלֻמוֹת
בְּאָזְנֵי כָּל אִילָן וָשִׂיחַ, הַפּוֹרְשִׂים לְנַפְשָׁם וּמְבַכִּים
יוֹם חוֹלֵף הַמַּכִּיר בְּרַחֲמִים בַּגֹּאֶדֶר הוּא מַשְׁאִיר מֵאַחֲרָיו.
נָשָׂא יוֹם עוֹבֵר עוֹד פַּעַם בִּידִידוּת נְעוּרִים אֶת עֵינָיו
וַיַּזְהֵב לְרֶגַע אֶת רֹאשׁ הַר־הַדּוֹרוֹת, — זֶה יָשִׁישׁ שָׁקוּעַ
בְּמַחֲשָׁבוֹת הַקּוֹפְאוֹת כִּסְלָעָיו, בַּחֲלוֹמוֹת הַשּׁוֹטְפִים וְגָזִים
כְּרַצֵּי הַגַּלִּים הַמְחַבְּקִים וּמְנַשְּׁקִים כַּפּוֹתָיו מוּצָקוֹת —
וְאֶל קִבְרֵי אֲבוֹתָיו נֶאֱסָף.
יְפִי־אַרְגָּמָן חֲוַרְוַר אָז כִּסָּה פְּאַת־מַעֲרָב בְּאֶבְלָהּ,
הִכְסִיפוּ פָּנֶיהָ בְּקָרְעָהּ עַל מֵתָהּ לְבוּשָׁהּ הָעָדִין,
וְכוֹכְבֵי רוּם־שַׁחַק רִאשׁוֹנִים אֶת תְּפִלַּת הַשָּׁלוֹם קָרָאוּ.
מֵעִמְקֵי תְּהוֹם רַבָּה אָז יָצְאוּ לַחָפְשִׁי וּפָשְׁטוּ הַצְּלָלִים
בַּמֶּרְחָב הֶעָגוּם — זֶה יָתוֹם עָלוּב מִתְאַפֵּק בִּיגוֹנוֹ —
עַל רוּם וְעַל שָׁפֵל, עַד עָלוּ לִמְרוֹם הַר־הַדּוֹרוֹת וְעַל רֹאשׁוֹ,
שׁוֹפֵעַ זִכְרוֹנוֹת אוֹר כָּבָה, בֵּין הָעַרְבַּיִם הֵכִינוּ
כִּסֵּא־מְלוּכָה לַלַּיִל הַהוֹלֵךְ וְקָרֵב.
בְּשָׁעָה חֲרִישִׁית וּמְלֵאַתִי רָזִים זוֹ, שְׁעַת בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת,
עֵת יָמוּת כָּל נִבְרָא בָּעוֹלָם וּבְרִיאָה חֲדָשָׁה יִבָּרֵא;
עֵת יִסַּג גְּבוּל־זְמָן הַמִּטַּשְׁטֵשׁ — וְקָמוּ יְשִׁישִׁים נִשְׁעָנִים

עַל מַקֵּל־זְקֵנֵיהֶם וְעֵינֵיהֶם הַסְּגוּרוֹת לַמַּעֲרָב יָסֵבּוּ,
וּבְנֹגַהּ־בַּת־צְחוֹק עַל שִׂפְתוֹתָם, כְּאִלּוּ בַּחֲלוֹמָם דּוֹבְבוֹת,
בְּדַעַת יְלָדִים שֶׁאֲנָנִים לְבֹקֶר־חַיֵּיהֶם יַפְלִיגוּ, —
וּנְעָרוֹת עֲנֻגּוֹת וְרַכּוֹת כַּפֶּרַח הָרִאשׁוֹן לָאָבִיב
תִּתְמֹכְנָה בְּיָדָן אֶת רֹאשָׁן עַל אֶדֶן־הַחַלּוֹן הַצּוֹפֶה
פְּנֵי מַעֲרָב, וּגְלוּיוֹת־עֵינַיִם וְחִוְּרוֹת, בְּלֵבָב מִתְדַּפֵּק
וּבְנֶפֶשׁ סוֹעֲרָה, מִתְלַבְּטָה, לִנְתִיבוֹת־עֲתִידָן תִּשְׁאַלְנָה;
עֵת מֻצָּב הַסֻּלָּם וְרֹאשׁוֹ לִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם מַגִּיעַ,
בּוֹ יַעֲלֶה הָאָדָם הַבּוֹדֵד לְמַעְלָה וְיָחוּשׁ בְּלִבּוֹ
שֶׁלֹּא עוֹד לְבַדּוֹ הִנֵּהוּ, — וְאֵלִים בּוֹ יוֹרְדִים לְמַטָּה
וּפוֹקְדִים אֶת נֶפֶשׁ־הָאָדָם וּשְׁאוֹנָהּ הַתָּפֵל מַשְׁבִּיחִים,
עַד יַעֲמֹד הָאָדָם, לְרֶגַע, יְחִידִי וּמָצָא אֶת נַפְשׁוֹ
עֲזוּבָה, שׁוֹמֵמָה וְרֵיקָה, וְזָכַר נִשְׁכָּחוֹת וְשָׁמַע
קוֹל צְלִילִים מַעֲצִיבִים, נִשָּׂאִים מֵרָחוֹק אֶל לִבּוֹ וּבְדָמוֹ
הַשּׁוֹטֵף וְסוֹעֵר לִגְרוֹנוֹ יִפְרְצוּ וְשָׂמוּ לוֹ מַחֲנָק,
עַד דִּמְעָה קוֹדַחַת בְּעַיִן נִשְׁמָתוֹ מִמֵּצַר תְּחַלֵּץ;
בְּשָׁעָה זוֹ, שְׁעַת בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת, הַחֲרִישִׁית וּמְלֵאַתִי רָזִים,
לְפֶתַח אָהֳלוֹ הַקָּטָן הַנִּשְׁקָף מֵרֹאשׁ «הַר־הַדּוֹרוֹת»
יָשַׁב תְּמוּרָה הַזָּקֵן וּבִתּוֹ הַיַּלְדָּה הַיָּפָה,
שְׂמֹאלָהּ מִתַּחַת לְרֹאשׁוֹ וִימִינוֹ בְּאַהֲבָה עוֹבֶרֶת
עַל קְוֻצּוֹת־תַּלְתַּלֵּי־שְׂעָרָהּ, שֶׁגָּלְשׁוּ מִשִּׁכְמָהּ וּלְמַטָּה,
וּתְפִלַּת הָעֶרֶב בְּנַחַת מִלִּבָּם הַשָּׁלֵו נָבָעָה...
חָלַף אָז פִּתְאֹם קֹר־פַּחַד וַיַּרְעֵד יִצְרֵי הַיַּלְדָּה,
הִלְבִּינוּ פָנֶיהָ וַתְּכוֹנֵן עֵינֵי אָבִיהָ בִּימִינָהּ

לְמוֹרַד־הַסְּלָעִים: שָׁם יָשַׁב זָר נִדְכֶּה, שָׁחוֹחַ, מִתְנוֹדֵד
כְּפֶרַע שַׂעֲרוֹתָיו הַלְּבָנוֹת, וְעֵינָיו הַמְּפִיצוֹת אֵשׁ־זְוָעָה
נְטוּעוֹת בַּמַּעֲרָב הַכָּבֶה וְהוֹלֵךְ.
פִּכַּח הַזָּקֵן אֶת פַּחְדָּהּ וַיָּשֶׁב אֲמָרָיו לָהּ לֵאמֹר:
"אַל תִּירְאִי, הַקְּטַנָּה, מְגִירָל: אֵין רָעָה בְּלִבּוֹ עָלֵינוּ.
מֵאַנְשֵׁי הֶהָרִים הַחַיִּים אִתָּנוּ אָנֹכִי לְבַדִּי
יוֹדֵעַ אֶת קֹרוֹת־עֲבָרוֹ, אֶת חַיָּיו בַּהֹוֶה – הִתְרַפְּקִי
עַל זְרוֹעִי וְהַטִּי לִי אָזְנֵךְ וַאֲתַנֶּה לָךְ שִׁירַת־מְגִירָל.

II.

בָּא וְהָלַךְ.

בְּמַעְגַּל־רַעְיוֹתָיו נֶחֱמָדוֹת, הַיּוֹשְׁבוֹת לָאָרֶץ וְנוֹשְׂאוֹת
אֵלָיו עֵינֵיהֶן הָעוֹרְגוֹת, מִסָּבִיב לַמְּדוּרָה הַיּוֹקְדָה
סָבַב חַתְיָא וְהָלַךְ עִם בְּחִירַת־לְבָבוֹ אַיָּלָה,
כַּפּוֹ בְּכַפָּהּ וְהוּא חוֹגֵג חַג נִצְחוֹן־אַהֲבָתוֹ אֵלֶיהָ;
שְׁמוֹנֶה פְּעָמִים עִם יַלְדַּת־הַיֹּפִי, בְּלֵיל שִׂמְחַת־לִבּוֹ,
הָלַךְ חַתְיָא מַעֲדַנֹּת מִסָּבִיב לַמְּדוּרָה וַיִּתַּנֶּה:

״הֲתִזְכְּרִי בֹּקֶר־אָבִיב
מַקְסִים בִּשְׁלַל צְבָעָיו,
בְּכָרְתֵךְ בְּרִית רִאשׁוֹנָה
עִם עוֹלַם־יָהּ וּמְלוֹאוֹ,
וַעֲטוּפַת זֹהַר־נֵצַח
וְהַדְרַת מֶלֶךְ כְּלוּלָה
עַל כִּסְאֵךְ, כִּסֵּא־פְּרָחִים,
עַל מְרוֹמֵי הַר־הַדּוֹרוֹת,
יָשַׁבְתְּ וּבְאוֹר־פָּנַיִךְ
קִבַּלְתְּ מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם
מִכָּל אַפְסַיִם שְׁלוּחִים:
מִשֶּׁמֶשׁ צָעִיר עַלִּיז,
מִתְּכֵלֶת רוֹם־שָׁמַיִם,
מִשָּׂדֶה נִנְעָר חֹרֶשׁ
עִם רוּחַ קָלִיל מַשְׁכִּים,
מִיַּעַר בְּרֶטֶט מֵקִיץ

מֵאַחֲרוֹן חֲלוֹמוֹתָיו,
וּמֵעֵינוֹת־בְּדֹלַח צוֹחֲקִים,
הַמְפַכִּים בֵּין הַסְּלָעִים...
וְאָנֹכִי, עֶלֶם תָּמִים
קָם עִם צְפִירַת בֹּקֶר
וְהוֹלֵךְ לְהִתְפַּלֵּל
לְאֵלִי, אֶל־הֶהָרִים,
לְמָרוֹם שִׁבְתֵּךְ עֵינַי
לְתֻמִּי אָז נָשָׂאתִי —
וְעַל עָמְדִי כֹּה נִשְׁאַרְתִּי
נִדְהָם וַאֲסִיר יִפְעָתֵךְ...
עַד חָדַר שַׁבְרִיר אֶחָד
מִנֹּגַהּ זִיו הַשָּׂשׂוֹן,
הַשָּׁפוּךְ עַל פָּנַיִךְ
וְעַל כָּל הַיְקוּם הַחוֹגֵג,
אֶל לִבִּי, וְחַיִל אָזוֹר
נָטִיתִי מִנִּי דַרְכִּי
וָאֲכוֹנֵן פְּעָמַי
מוּל נוֹרָא־הוֹד מִקְדָּשֵׁךְ.
וְאַבְנֵי נֶגֶף וְצוּרֵי־
מִכְשׁוֹל כִּי עָבַרְתִּי
בְּרַגְלַי נוֹטְפוֹת דָּם
וְעָיֵף וְיָגֵעַ
לְרַגְלַיִךְ הִתְנַפַּלְתִּי

וָאֶתְחַנַּן לְפָנַיִךְ:
קַבְּלִינִי לָךְ לְעֶבֶד,
וְעַד אַחֲרוֹן הֹלֶם לִבִּי
אֶשְׁמְרֵךְ כְּאִישׁוֹן־עֵינִי —
מְאוּמָה לֹא אָמַרְתְּ לִי,
רַק גַּלְגַּל רַעַם צְחוֹקֵךְ
הִתְפָּרֵץ וַיְהַמֵּנִי
וּלְחִצֵּי לַעַג־שֶׁמֶשׁ
שָׂמַנִי לְמַטָּרָה,
לְקֶלֶס לַשָּׁמַיִם
וּלְאֶרֶץ הַמִּתְפַּנְּקָה
וּמִשְׁתָּרְעָה לְכָל עֲבָרִים
בְּבֹקֶר אָבִיב נֶהְדָּר?
...הֲתִזְכְּרִי הַמַּעֲרָב
בְּאֵשׁ־אַרְגָּמָן מוּפָז
כִּי לָהַט כְּנֵרוֹת דּוֹלְקִים
לִמְרַאֲשׁוֹתֵי יוֹם,
לְאִטּוֹ דָּם גּוֹוֵעַ
עַל כַּפֵּי סְלָעִים קוֹדְרִים, —
וְאַתְּ, עוֹטְיָה אֵבֶל כָּבֵד,
בֵּין עֲלֵי הַשַּׁלֶּכֶת
מִתַּחַת אִילָן מַעֲצִיב
הַפּוֹרֵשׂ עַל סְכָּתֵךְ
עַרְמוֹת־דָּלִיּוֹתָיו.

נִשְׁקַפְתְּ, בְּעַיִן עוֹרְגָה
מְלַוָּה עוֹלָם הוֹלֵךְ
לְבִקְעַת הַדּוּמִיָּה...
וּבְהַכְסִיף מַעֲרָב פָּנָיו
וּפְנֵי הַנּוֹף הוּעֲמוּ
בְּדִמְמַת הַתְּכֵלֶת,
וְטַל מִתְנוֹצֵץ תָּלָה
בְּאַחֲרוֹנֵי פְּרָחִים
וּבְעֵינַיִךְ רוֹעֲדוֹת
פְּנִינֵי אוֹר דִּמְעוֹתָיו,
וָאָשִׂים יַד־רַחֲמִים
עַל רֹאשֵׁךְ בְּעֶצֶב מוּרָד
וָאֶתְחַנֵּן לְפָנָיִךְ:
»קַבְּלִינִי נָא וְאֶהְיֶה
אָח נוּגֶה לָךְ בַּמֵּצָר!
תְּהִי נַפְשִׁי כְּנַפְשֵׁךְ:
שִׁפְכִי אֶת שִׂיחֵךְ לְפָנַי,
וְרֶטֶט הָאַחֲרוֹן
כִּי יַעֲבֹר הַיָּעַר,
הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת,
וְנִרְדַּם הָעוֹלָם,
לָךְ אָשִׁיר שִׁיר־נִחֻמִים...«—
מְאוּמָה לֹא אָמַרְתְּ לִי,
רַק רֹאשֵׁךְ בְּחָזְקָה

אָז מִיָּדַי הִשְׁמַטְתְּ
וַתִּפְנִי לִי עֹרֶף,
וְאֶל פֶּתַח־סֻכָּתֵךְ
כִּלְבִיאָה שַׁכּוּלָה חָרַדְתְּ;
וּבְשִׁבְתֵּךְ גַּלְמוּדָה לָאָרֶץ
וְיָדַיִךְ הָרוֹעֲדוֹת
כִּסּוּ פָּנַיִךְ הַחִוְּרִים,
הִתְפָּרֵץ קוֹל־בִּכְיֵךְ
וַיַּרְגֵּז הָאֲוִיר
הַשָּׁטוּחַ לְנַפְשׁוֹ
בְּעֶרֶב־כְּלוֹת־קַיִץ
הַשּׁוֹתֵק בְּתֻמַּת יְגוֹנוֹ?...
...הֲתִזְכְּרִי עֵת גָּוַע עֶרֶב
וַיֵּאָסֵף אֶל לַיִל קוֹדֵר
הַמִּשְׁתַּפֵּךְ וּמְכַסֶּה
בְּחֶשְׁכַת אֹפֶל עָב
רוּם שְׁחָקִים וּקְצוֹתֵיהֶם
וּפוֹרֵשׂ עַל יָם כַּבִּיר
מַעֲטֶה־סֵתֶר גְּלוּי־עֵינַיִם
בַּגֹּבַהּ וּבָעֹמֶק...
וְרַעַד כִּי חָלַף
הַגַּלִּים הַמַּבְהִיקִים.
בְּקִצְפָּם הַלָּבָן
שִׁבְעָתַיִם בַּלַּיִל —

וַתֵּשֶׁט סִירָתֵנוּ,
עִם נַהֲמַת־יָם נִשֵּׂאת,
אֲפוּפַת מוֹרָא־לַיִל
וְאֵימַת־יָם אֲחוּזָה...
וּבְשִׁבְתֵּנוּ דוֹמֵמִים,
עֲטוּפֵי עֲלָטָה,
אֶת הֲלֶם־לְבָבֵךְ
שָׁמַעְתִּי, הֶאֱזַנְתִּי,
וָאֵדַע אֶת נַפְשֵׁךְ —
כְּאַיָּלָה חֲרֵדָה,
וּמֵעִמְקֵי לְבָבִי
לָךְ אַהֲבָתִי הִבַּעְתִּי.
אַךְ קְלוּעָה כִּי נִרְאֵית לִי
בֵּין פַּחַד וָסֶפֶק
וּפוֹסַחַת בְּיֵאוּשֵׁךְ
עַל שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים,
וָאֶקְצֹף וָאִשָּׁבַע
בִּשְׁחוֹר־הַמְּצוּלָה,
בָּהּ בְּאַפִּי הִשְׁלַכְתִּי
בַּת־הָרִים הַנָּאוָה,
זוּ אָהַבְתִּי מִנַּפְשִׁי —
אָז הִבְרִיקוּ עֵינַיִךְ
וָאֶרְאֵךְ לְאוֹרָן חִוֶּרֶת
עַל בִּרְכַּיִךְ כּוֹרַעַת,

מוֹשִׁיטָה לִי יָדֵךְ
בְּאַהֲבָה מַעֲרִיצָה,
וְאָרִים אוֹתָכָה
וּבְחֵיקִי הוֹשַׁבְתִּיךְ
וּלְנֵצַח אֲרַשְׂתִּיךְ
לְמַלְכַּת הַלָּיִל
הַשַּׁלִּיט עַל כֹּלָּא
וּלְנַפְשׁוֹ מְפַחֵד?...»
קָמָה הַבְּכִירָה בְּנָשָׁיו – כִּי כִלָּה לְשׁוֹרֵר וַיֵּשֶׁב
(וְעָלָיו אַיָּלָה נִשְׁעָנָה) עַל מַרְבַד־הַכְּלוּלוֹת הָרַעֲנָן –
פִּיהָ בִּזְהִירוּת פָּתְחָה וַתַּטֵּף בְּרֶטֶט מִלֶּיהָ:
«אָכֵן לְךָ נָאֶה לִשְׂמֹחַ, זִיו־הוֹדִי, כִּי תַאֲוַת־לְבָבְךָ
הַיְשָׁנָה לְךָ נִתְּנָה וַתַּשֵּׂג מַאֲוַיֵּי נַפְשֶׁךָ, בְּרָכְשְׁךָ
אֶת אַהֲבַת הָעַלְמָה; וְאוּלָם בְּטֶרֶם אֶת פִּרְיוֹ רָאִיתָ,
אַל נָא, חַתִּיָּא, תִּתְהַלֵּל בָּזֶה הַנִּצָּחוֹן נָחָלְתָּ: –
בְּעֹז כִּי הַלַּיְלָה חָתַרְתָּ לְיַבֶּשֶׁת עִם שְׁבִי־תִפְאַרְתֶּךָ,
רוֹכֵב עַל רַעֲמַת הַגַּלִּים וּמוֹחֶה עַל כֶּתֶף־הַמְּצוּלָה,
פִּלְּחוּ חֲזִיזִים עֲנָנִים וּבְרָקִים – אֶת מִפְלְשֵׂי־עָבִים;
תֵּבֵל הֵאִירוּ וַיַּרְאוּ לִי יֶלֶד בָּעֲרָפֶל הַמּוּאָר –
יֶלֶד כָּמוֹהוּ לֹא הָיָה בֵּינֵינוּ – וּלְרַגְלָיו מִתְפַּתְּלִים
דְּבָרָם בִּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם מִמַּעַל לְאָהָלְךָ הִצִּיבוּ:
יֶלֶד יֻלַּד לְאַיָּלָה
וּבֵן נִתַּן לְחַתִּיָּא;
וְאַחַר הִרְעִימוּ בִּזְוָעָה הָרְעָמִים וַיְבַשְּׂרוּ קוֹל אֶחָד

אַשְׁרֵי הַבִּקְעָה, אִם יָבֹא;
אוֹיָה לַבִּקְעָה, אִם יוּבָא.
וְשֵׁנִית הִשְׁתָּרְעָה הַחֲשֵׁכָה וַתִּשְׁלֹט בֶּחָלָל הַנִּדְהָם».
נוֹפֵף חַתִּיָא אֶת יָדוֹ וַיְצַוֶּהָ לָשֶׁבֶת, וַיַּעַן:
«אַל, יוֹנָתִי, תִּירְאִי לִי!
קַרְדֹּם־סַלְעִי לָטוּשׁ לִי
וְחֶרֶב־צוּרִי נְכוֹנָה לִי
לְבַקֵּעַ בֵּן לֹא רָצוּי לִי
מֵרֶחֶם־אִמּוֹ בְּגִיחוֹ לִי».
נָשְׂאוּ כָּל נָשָׁיו אֶת קוֹלָן: «וְאִמּוֹ הֵן תִּצְעַק נוֹרָאוֹת!»
עָנָה, בְּשִׂימוֹ יָדוֹ עַל לֶחְיָהּ הַמְכֻסָּה אַדְמוּמִית,
וְאָמַר בְּנַחַת: «אִם תִּצְעַק, בִּשְׁבָטִים הַפְּתַיָּה אֲיַסֵּר».
לָפְתָה אַיָּלָה צַוָּארוֹ בְּאַהֲבָה וְעַל דְּבָרָיו הוֹסִיפָה:
«רְצוֹנְךָ כְּהָרֵי־חַלָּמִישׁ,
כְּאַדִּירֵי הַיַּעַר הֶעַתִּיק —
לוֹ תִכֹּף יַלְדָּתְךָ הַפְּתַיָּה».
נְכוֹנָה דִּבְּרָה וּנְכוֹנָה גַּם לִבָּהּ, הַשָּׁלֵו בְּתֻמּוֹ
וְשׁוֹכֵן לָבֶטַח בְּאַהֲבָתָהּ לְחַתִּיָא הָעַזָּה כַּמָּוֶת,
דִּמָּה; אַךְ הָלֹךְ וְרָבֹה כִּי הָלְכוּ הַיָּמִים וַתַּרְגֵּשׁ
בְּקִרְבָּהּ בַּר־בִּטְנָהּ מִתְרוֹצֵץ וְהוּא מַכֶּה בְּלִבָּהּ
גַּלֵּי אַהֲבָה חֲדָשָׁה, כָּמוֹהָ לֹא יָדְעָה עֲדֶנָה,
כִּסְּתָה עַצֶּבֶת פָּנֶיהָ שֶׁלְּהַכְסִיף וּלְהַלְבִּין הִתְחִילוּ,
נָדַם הַשִּׁיר מִשְּׂפָתֶיהָ וּבְחַדְרָהּ בַּעֲלָמָה יָשָׁבָה.
בְּחֶשֶׁד הִבִּיטוּ הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ וְעִם בַּעְלָן סִפְּרוּ

בְּלַחַשׁ, עַד עָזַב אֶת כֻּלָּן וַיִּבַלֶּה גַּם יָמִים גַּם לֵילוֹת
בְּחָדֶר־אַיָּלָה, וְאֶצְלוֹ – הַחֶרֶב וְהַקַּרְדֹּם הַלָּטוּשׁ.
לַיְלָה. בְּחֶדֶר־מִשְׁכָּבָם, בְּעַרְשָׂם רַעֲנָנָה שַׁאֲנַנִּים
אֲהוּבִים הַשְּׁנַיִם יָשָׁנוּ, וּמְרַאֲשׁוֹתֵי מִטָּתָם
קַרְדֹּם־הַסֶּלַע הַלָּטוּשׁ וְחֶרֶב־הַצּוּר הַמְּמֹרָטָה
זֹהַר־אוֹר חִוֵּר וְקָרִיר עַל פְּנֵיהֶם הַשְּׁלֵוִים טִפְטֵפוּ.
פִּתְאֹם נֵעֹרָה אַיָּלָה וַתָּחָשׁ, כִּי הוֹלְכִים וּקְרֵבִים
צִירֵי־הַלֵּדָה, וַתִּזְכֹּר נוֹרָאוֹת וַתִּרְעַד, וַתַּבֵּט
חֲלִיפוֹת אֶל דּוֹדָהּ הַיָּשֵׁן וְאֶל מְרַאֲשׁוֹתֵי הַמִּטָּה;
יָדָהּ לַחֶרֶב אָז פָּרְשָׂה וִימִינָהּ לַקַּרְדֹּם שִׁלֵּחָה,
מָחֲצָה וְחָלְפָה רַקָּתוֹ וְלִבּוֹ הַכַּבִּיר בָּתָרָה,
עָזְבָה אֶת מִשְׁכַּן־אַהֲבָתָהּ וּלְהָרֵי־חַלָּמִישׁ חָרָדָה...
וּבְיוֹם־סְתָו סַגְרִיר וְקוֹדֵר מִלַּחַץ־עֲנָנִים הַתְּלוּיִם
וְעוֹמְדִים מִמַּעַל מְחַכִּים לִתְשׁוּבַת הָרוּחַ מַנְהִיגָם
שֶׁיָּרַד עַל דַּרְכּוֹ הַוָּעֵץ בִּישִׁישֵׁי הַיַּעַר הָרוֹעֵשׁ, –
עֵת שָׁכְבוּ בְּסֻכּוֹת־הַבְּקָעוֹת וּבְאָהֳלֵי־הֶהָרִים
כָּל שִׁבְטֵי בְּנֵי־אָדָם וְדוּמָם הִקְשִׁיבוּ לְשִׂיחַת הַזְּקֵנִים
הַמְּסַפְּרִים בְּרוּחוֹת־הַמֵּתִים, שֶׁבְּלֵילוֹת־הַגְּשָׁמִים הַשְּׁחוֹרִים
יִתְחָרוּ בְּמֵרוּץ עִם סַעֲרַת־הַצָּפוֹן הַקָּרָה לְאֹרֶךְ־
הַמִּדְבָּר הַנּוֹרָא וּלְרָחְבּוֹ, וְרַעַד הַמִּדְבָּר מִנַּהֲמַת־
סְעָרָה אֲיֻמָּה וְחָרֵד מֵרַעַם צְחוֹק רוּחוֹת הַמֵּתִים, –
אָז כָּרְעָה אַיָּלָה הַתּוֹעָה בֶּהָרִים בֵּין חַגְוֵי הַסְּלָעִים
וַתִּתְחַבֵּל בְּעֶצֶב מְגִירָל, בֶּן־אוֹנִים לְהָרֵי־חַלָּמִישׁ...
בְּנִקְרַת צוּר עַתִּיק וְזוֹעֵף עָזְבָה יְחִידָהּ לְנַפְשׁוֹ

וַתַּעַל אֶל צוּקוֹ, וְצוֹוְחָה מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים: «חַתִּיָּא!»
קָפְצָה לִתְהוֹם־הַתַּחְתִּיּוֹת וַתְּנַפֵּץ אֲבָרִים, אֲבָרִים...
לֹא אָרַךְ זְמַן שֶׁבֶת מְגִירָל בַּנִּקְרָה, כִּי רָאָה הַיֶּלֶד
וְהִנֵּה מִסִּבְכֵי הַחוֹרְשָׁה מִתְפַּתֵּל לִקְרָאתוֹ וְקָרֵב
הַנָּחָשׁ־הַלּוֹחֵשׁ וְעֵין־רַעֲלוֹ מְפִיצָה אֵשׁ זָרָה, וַיִּתֵּן
אֶת קוֹלוֹ בַּבֶּכִי, וַיִּשְׁמַע «הָרוּחַ הַגָּדוֹל» בַּחֲדָרָיו
בְּסֶלַע הָאָדָם – שָׁם שָׁכַן שָׁנִים לַאֲלָפִים לְהָגֵן
בִּזְרוֹעוֹ הַנְּטוּיָה עַל עַמּוֹ, שֶׁהוֹדוֹ לֹא רָאוּ מֵעוֹלָם –
וַיּוֹפַע לְרֶגַע עַל סַלְעֵי בִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד הַנָּמָה.
הִצִּיל הַיֶּלֶד הַבּוֹכֶה וְעִמּוֹ עַל זְרוֹעוֹ לְקָחוֹ
וַיָּשָׁב לַסֶּלַע הָאָדָם בְּיוֹם־סְתָו סַגְרִיר וְקוֹדֵר...

III.

בְּבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד.

...הָרֵי חַלָּמִישׁ הַגְּבֹהִים בַּמִּזְרָח – לְנִשְׁרֵי־שָׁמַיִם;
יָם קַדְמוֹן בַּמַּעֲרָב – לְפָרִיצֵי תַנִּינִים, לְיַלְדֵי תְהוֹם רַבָּה;
הַיַּעַר הֶעָתִּיק בַּנֶּגֶב – לַאֲרָיוֹת, לִנְמֵרִים שׁוֹאֲגִים;
הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל, הַנּוֹרָא בַּצָּפוֹן – לְסוּפוֹת־סְעָרָה;
בִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד, הַבִּקְעָה הַבְּרוּכָה, בַּתָּוֶךְ, מוֹרָשָׁה
לְ«שֵׁבֶט־הַסְּלָעִים» מֵעוֹלָם עַד עוֹלָם וּתְנָה.
בַּבִּקְעָה הַזֹּאת, הַמַּסְתִּירָה סְגֻלּוֹת־יְקָר בְּעִמְקֵי־לִבָּהּ,
שְׂפוּנֵי־טְמוּנֵי אַבְנֵי־חֵן תַּחַת צוּקֵי־עַד אֲצוּרוֹת,
וְרַק קְצֵה־יָפְיָהּ מְגַלָּה לַיָּם נוֹשֵׁק בְּרֶטֶט רַגְלֶיהָ, –
יָשְׁבוּ אַבִּירִים, בְּנֵי־גִיל לִרְעָמִים, טְפוּחֵי־הַסּוּפָה,
בְּנֵי שֵׁבֶט־הַסְּלָעִים, וְעִם אֵיתָן קַטְשִׁיקָם*) הֶעָזוּז, הַגִּבּוֹר
יֵצְאוּ בַּבֹּקֶר לְבַהֵל אֶת שִׁבְטֵי הָאָרֶץ צָרֵיהֶם
בְּתִגְרַת־עֶבְרָתָם וּלְרָדְפָם בְּסַעֲרַת־מִלְחַמְתָּם הַקָּשָׁה,
וְשָׁבוּ בָעֶרֶב לַבִּקְעָה וּבְסַעַר־הַמְּחוֹלוֹת יֵצֵאוּ:
קָרְעוּ בְּקוֹל־אֵימָה אֶת שִׂכְבַת טַל־לַיְלָה הַמְּכַסָּה לַבִּקְעָה
וּתְנוּמָה חֲבוּיָה בִּשְׁאוֹנָם מִנִּקְרוֹת הַצּוּרִים הִבְרִיחוּ,
וּבְתָמְכָם בְּיַד־אוֹנִים גֻּלְגָּלוֹת מְעֻלָּפוֹת צְעִיף פִּרְחֵי־דִמְעָה,
עַל אֲרָיוֹת מְזַנְּקִים רְכוּבִים, לַסְּלָעִים – אֲבוֹתָם – חָרְדוּ;
וְעֵינֵי־לֶהָבִים כִּי פָגְשׁוּ בְּעֵינֵי אַהֲבָה וְגָאוֹן
וְשִׁירַת שְׂדֵה־קֶטֶל אַדִּירָה כִּי פָרְצָה בָאֹפֶל – וְיָצְאוּ
הַסְּלָעִים וּבְנֵיהֶם וַיֹּאבְדוּ בְּמָחוֹל... וְרַקֵּד וְסָבֹב

*) קַטְשִׁיק (קַטְשִׁיקָה) = זקן השבט ונשיאו.

בִּזְוָעָה וְהַשְׁלֵךְ גְּלְגָּלוֹת בִּצְוָחוֹת אֱיָמוֹת מִפֶּרֶא
לְסֶלַע, מִסֶּלַע לְפֶרֶא, לְמַשַּׁק עֲצָמוֹת נִשְׁבָּרוֹת
שֶׁל פֶּרֶא הַנּוֹפֵל בַּמּוֹרָד וּצְחוֹק־הָאֲרָיוֹת מִתְגַּלְגֵּל
אַחֲרֵיהוּ... — כֹּה רַבּוֹת בַּשָּׁנִים בִּבְקְעַת־הַכַּדְכֹּד יָשָׁבוּ,
מַפִּילִים מוֹרָאָם וְנוֹתְנִים חִתִּיתָם עַל גּוֹי וְעַל אָדָם,
עַד אַחֲרוֹן יוֹם אֵ י תָ ן הִגִּיעַ: בְּ«יַלְדֵי הָרָמוֹת» כִּי לָחֲמוּ
וְאֶל «גִּבְעַת־הַמּוֹרִים» הָרָוָה דַם־חֲלָלִים לַעֲלוֹת הָרָסוּ,
פָּגַע בֶּן־קֶשֶׁת בְּאֵיתָן וַיַּךְ אֶת קַטְשִׁיקָם הַחֹמֶשׁ.
לִרְאוֹת אִם מַכַּת אֱהוּבָם אֲנוּשָׁה, כָּל בָּנָיו אֵלֵיהוּ
מִהֲרוּ. לְעֵבֶר הַגִּבְעָה אָז נוֹפֵף יְמִינוֹ גֶּאְדָּרִי
וַיֹּאמַר: «עֲלוּ וְכִבְשׁוּהָ! וְאִם קְטַנָּה, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ
דֶּרֶךְ רְחָבָה נוֹתֶנֶת — אַל נָא לַאֲבִיכֶם תִּרְגָּזוּ:
כָּל עוֹד בַּשָּׁמַיִם הַשֶּׁמֶשׁ וְקַרְנֶיהָ לָאָרֶץ מְאִירוֹת,
לֹא אָמוּת לְעֵינֵי הָאוֹיֵב הַנָּכוֹן לְהִתְעַלֵּל בְּאֵיתָן».
...וְעֶרֶב כִּי נָטַשׁ וְדִגְלוֹ שֶׁל אֵיתָן עַל «גִּבְעַת־הַמּוֹרִים»,
מִמַּעַל לְשֶׁקֶט־חֲלָלִים, לְזִיעַ־הָרוּחַ הִתְנַפְנֵף,
יָשַׁב בְּסֵתֶר־מַדְרֵגָה וַיִּקְרָא לְבָנָיו וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם: «הִשָּׁבְעוּ לְאֵיתָן אֲבִיכֶם בַּמָּוֶת שֶׁבְּחָמְשׁוֹ
אִם חַרְבוֹת־צוּרֵיכֶם וְקַרְדֻּמּוֹת־סַלְעֵיכֶם לַבֹּשֶׁת תִּמְכֹּרוּ!»
הֵאִירוּ אֶת הָרֵי־הַנֶּשֶׁף אַלְפֵי עֵינַיִם מַבְרִיקוֹת,
וְאָדָם וְאַרְיֵה הִרְעִימוּ נוֹרָאוֹת בְּקוֹלָם: «נִשְׁבָּעְנוּ!» —
עָצַם קַטְשִׁיקָה אָז עֵינָיו וַיַּעֲזֹב אֶת בָּנָיו לָנֶצַח.
מִתַּחַת לְאַפִּרְיוֹן הַשָּׁחוֹר כָּעוֹרֵב, בְּאֹפֶל־הַלַּיִל
נְשָׂאוּהוּ זוֹעֲפִים, דוֹמְמִים; לְיָם קַדְמוֹן אֶת אֵיתָן אֲבִיהֶם

הֱבִיאוּ וּלְעֹמֶק־צוּלָתוֹ קַטְשִׁיקָם הוֹרִידוּ, וְאַחֲרָיו
חַרְבוֹת־צוּרֵיהֶם וְקַרְדֻּמּוֹת־סַלְעֵיהֶם הַתְּהוֹמָה הִשְׁלִיכוּ.
שָׁבוּ לְבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד וְשׁוֹקְטִים תַּחְתֵּיהֶם יָשָׁבוּ;
לֹא זָעוּ עֵת שִׁבְטֵי בְּנֵי אָדָם לְכָל הָעֲבָרִים נָסָעוּ
וְרַעַשׁ־מִלְחָמָה הִבְקִיעַ הָאָרֶץ מִסָּבִיב לַבִּקְעָה.
וְגוֹי־הַגִּבּוֹרִים, שֶׁשָּׁמוּר עִם יְלֵל־הַיְשִׁימוֹן זִכְרוֹנָם
וְחָרוּת עֲקֵבָם בְּצוּרֵי־חַלָּמִישׁ כִּי תַּמּוּ לִגְוֹעַ
בְּבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד, וְעַל קִבְרֵי־אַבִּירֵי־גַאֲוָתָם, הַפְּזוּרִים
לְאֹרֶךְ־הָאָרֶץ וּלְרָחְבָּהּ, כִּי עָלוּ אֵלוֹת עֲבֻתּוֹת
וְכַנְפֵי־רְנָנִים מְכַּיִן עָפְאֵיהֶן עַל אֹזֶן, גַּם שִׁמְעָם
לֹא שָׁמְעָה, תֹּקֶף־מַעֲשֵׂיהֶם שִׁחֵתוּ — וַיָּקָם גּוֹי חָדָשׁ
אַחֲרֵיהֶם: «הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם», שֶׁיָּשַׁב בַּסֻּכּוֹת הַצְּנוּעוֹת,
הַחוֹלְמוֹת לְקוֹל אִוְשַׁת־הַיַּעַר הֶעָתִיק, וְדוֹרוֹת עַל דּוֹרוֹת
בְּשֶׁקֶט חָלָפוּ: לֹא עָלָה לַשֶּׁמֶשׁ קוֹל קְלָלָה בְּזַעַף,
וְדֶמַע עַיִן נֶפֶשׁ רְצוּצָה לֹא עָכְרָה אֶת נֹגַהּ־הַסַּהַר;
בְּכִיַּת עֲשׁוּקִים עַל כַּנְפֵי הָרוּחַ לֹא בָּקְעָה שָׁמַיִם,
קוֹל צַהֲלַת פָּרִיצִים בְּרֵעָם לֹא הִרְגִּיז הָאֲוִיר הַשּׁוֹקֵט,
אַף צְחוֹק מִטּוּב־לֵבָב לֹא עָבַר פֶּתַח־שְׂפָתַיִם מֵעוֹלָם,
נָפַל רַק פַּעַם בַּשָּׁנָה דָּבָר בַּבִּקְעָה וַיְשַׁנֵּה
זֶרֶם הַחַיִּים הַשְּׁלֵוִים: בָּאָבִיב בָּאָבִיב, בְּהֵעוֹר
צִפֳּרִים בְּצִפְצוּף רִאשׁוֹנָה, אָז יֵרְדוּ כָּל אַנְשֵׁי־הַשֵּׁבֶט
לְפֶלֶג־הַמִּדְבָּר הַשּׁוֹטֵף לְרַגְלֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם,
וְשׁוּרוֹת, שׁוּרוֹת אֲרֻכּוֹת כֻּלָּמוֹ עַל שְׂפָתוֹ יַעֲמֹדוּ.
יֵצֵא קַטְשִׁיקָה מִתּוֹכָם וְעָלָה לַסֶּלַע הָאָדֹם;

יִבְחַן כָּל אַנְשֵׁי הַבִּקְעָה עַד תָּנַח בַּת־עֵינוֹ בְּאֶחָד;
אָז יָדוֹ יְנוֹפֵף קַטְשִׁיקָה מוּל עֵבֶר הָאֶחָד הַנִּבְחָר
וְכָרַע הַנִּבְחָר מִשִּׁבְטוֹ עַל בִּרְכָּיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ
בְּמֵימֵי הַפֶּלֶג־הַמִּדְבֵּר וְעָלָה לַסֶּלַע הָאָדָם.
יִזְבַּח קַטְשִׁיקָה הַקָּרְבָּן לָרוּחַ הַגָּדוֹל – וְגִמֵּא
הַסֶּלַע בְּתַאֲוָה דָּם זוֹנֵק לִרְצוֹנוֹ. אָז יַעֲזֹב הַשֵּׁבֶט
הַסֶּלַע הָאָדֹם וְהָלַךְ לְהֵיכַל־הָרַחֲמִים, בּוֹ יִשְׁכֹּן
פֶּסֶל־אֱלְנֶפֶש הָרַחֲמָן וּבַת צְחוֹקוֹ בְּחֶסֶד נִשְׁקֶפֶת
מִגְּלוֹת־עֵינָיו עֲמֻקּוֹת וְעַל שְׂפָתָיו הַדַּקּוֹת תְּרַחֵף;
יִשְׁקוּ אֶת רַגְלָיו וִיכוֹנְנוּ אָחוֹר לַסֻּכּוֹת פַּעֲמֵיהֶם.
וְעָבְרוּ יוֹמַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה – וְהוֹפִיעַ צִיץ עֹנֶג וְעֵדֶן
לְרַגְלֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם, וְשָׂמַח הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם
בְּלִבּוֹ – וְהָיְתָה הַשָּׁנָה שְׁנַת־בְּרָכָה וָשֹׂבַע בַּבִּקְעָה...

IV.

עִם-שֶׁמֶשׁ.

...עוֹד סַלְעֵי־הֶהָרִים, כִּזְרוֹעוֹת נְטוּיוֹת, אֶת קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ
הָעוֹלָה הִסְתִּירוּ וְשִׁכְבַת טַל־לַיִל מִתְנוֹצֵץ הֶחְבִּיאָה
עֲדֶנָה אֶת שְׁבִילֵי־הַצּוּרִים מֵעֵינֵי כּוֹכָבִים הַהוֹלְכִים
וְכָבִים בְּשַׁחַר יוֹם־קַיִץ, — בְּרֶדֶת בְּנֵי סְפָרַד הַלְּבָנִים
מֵהָרֵי־חַלָּמִישׁ וְשָׁטְפוּ לְבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד, הַנָּמָה
עֲדַיִן עַל סְכּוֹת־בָּנֶיהָ וְעַל שַׁדְמוֹת־הַדּוּרָה, מִשְׂתָּרְעוֹת
בְּמֶרְחַב־הַתְּכֵלֶת, מְחַכּוֹת לְצִפְצוּף־צִפֳּרִים הָרִאשׁוֹן.
נַהֲרֵי נַחֲלֵי דָמִים וּדְמָעוֹת כְּבָר עָבְרוּ בְּנֵי סְפָרַד —
יוֹמָם לְעַנְנֵי־עָשָׁן מֵעִיֵּי־מַשּׁוּאוֹת מִתְאַבְּכִים,
לַיְלָה לְנֹגַהּ־מְדוּרוֹת, עֲרוּכוֹת לְאֵלָם הַדּוֹרֵשׁ
אַלְפֵי קָרְבָּנוֹת — בְּדַרְכָּם לַבִּקְעָה, שֶׁשִּׁמְעָהּ מֵרָחוֹק
שָׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ הִנָּחֵם בְּקִרְבָּהּ מֵעִצְּבוֹן־יְדֵיהֶם
וְלַחְשֹׂף בְּעֶזְרַת־בָּנֶיהָ טְמוּנֵי סְגֻלָּתָהּ הָרַבִּים. —
נֵעוֹרָה הַבִּקְעָה וַתֵּהוֹם לְבוֹאָם, וְקָטֹן וְגָדוֹל,
שְׁטוּפֵי נְגֹהוֹת אוֹר־בֹּקֶר, בָּנֶיהָ לִקְרָאתָם חָרָדוּ.
נִגַּשׁ קַטְשִׁיקָה וְזִקְנֵי הַבִּקְעָה וּפְרָחִים בִּידֵיהֶם
לְקַדֵּם פְּנֵי «יַלְדֵי הַשֶּׁמֶשׁ» בְּבִרְכַּת «הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם»;
פִּזְּרוּ הַפְּרָחִים לְרַגְלָם וְאַרְצָה עַל פְּנֵיהֶם נָפָלוּ
קוֹרְאִים «עִם זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ בּוֹאֲכֶם, בְּנֵי שֶׁמֶשׁ, לְשָׁלוֹם!»
מִהֵר פּוֹטִירָא שַׂר־סְפָרַד לָגֶשֶׁת וַיָּקָם הַיְשִׁישִׁים
בְּאָמְרוֹ: «מִסְּפָרַד הַיָּפָה לְבִקְעַת הַכַּדְכֹּד רַב שָׁלוֹם!
כְּאַחִים בָּהּ יַחְדָּו, לְאָשְׁרָהּ, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם נֵשֵׁבָה».

לְאָהֳלוֹ הֱבִיאָם וְסָבִיב לְשֻׁלְחָנוֹ הוֹשִׁיבָם, וַיָּשֶׂם
כּוֹסוֹת לִפְנֵיהֶם, וְהֵן מְלֵאוֹת מַשְׁקֶה מְאֹד חָרִיף וּמְעַרְפֵּל.
נָגְעוּ הַזְּקֵנִים בִּשְׂפָתָם בַּכּוֹסוֹת וּלְאָחוֹר נִרְתָּעוּ.
דִּבֵּר שַׂר־סְפָרַד עַל לִבָּם לַמַּשְׁקֶה הַנִּפְלָא הִתְרַגֵּל,
וְכוֹסוֹת עַל כּוֹסוֹת בְּדַבְּרוֹ לִגְרוֹנוֹ בְּלִי הֶרֶף הוֹרָקוּ.
הִתְחִיל לְסַפֵּר בְּפִלְאֵי «סְפָרַד הַיָּפָה», בַּעֲלִילוֹת־
גִּבּוֹרֵי בָּנֶיהָ וְכָל תָּקְפָּם מֵרֵאשִׁית הַדּוֹרוֹת וְעַד סוֹפָם,
עַד דָּבְקָה לְשׁוֹנוֹ לְחִכּוֹ וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ לְשַׁלַּח
אֶת אוֹרְחָיו לְשָׁלוֹם, בְּתִתּוֹ לְכָל אֶחָד מַתָּנָה יְקָרָה:
לוּחַ שֶׁל זְכוּכִית הַמַּרְאָה כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים.
שָׁבוּ הַזְּקֵנִים עַל עֲקֵבָם נוּגֵי מַחֲשָׁבוֹת, מַחֲרִישִׁים,
עַד פָּתַח קַטְשִׁיקָה וְאָמַר: כִּי אָמַר לַעֲבֹר אֶת שְׂדֵרוֹת־
דּוֹרוֹת — «בְּנֵי־שֶׁמֶשׁ» הָרַבִּים — וּמִלְאָה אֲפֵלָה נִשְׁמָתִי;
קֹרֶת רְעָדָה תִּתְגַּנֵּב וַתַּקְפִּיא לְבָתֵּי הַחֲרֵדָה,
וְנֶעֱזָב וְאוֹבֵד כְּתוֹעֶה בְּדֶרֶךְ שׁוֹמֵמָה הִנֵּנִי —
וּלְדוֹרוֹת־אֲבוֹתַי חָלְפוּ לְמַחֲסֶה מִשּׁוֹאָה אָחוּשָׁה...»
נִעְנְעוּ לוֹ בָנָיו בְּרֹאשָׁם וּלְדַרְכָּם בִּבְרָכָה נִפְרָדוּ
לִתְשֻׁאוֹת הַבִּקְעָה הַהוֹמָה לְבִיאַת בְּנֵי־סְפָרַד הַלְּבָנִים...

V.

סוּסָה שֶׁל גּוּנִי׃

«עִם סוּסָה שֶׁל גּוּנִי הִתְחָרוּת בְּמֵרוֹץ בֵּין סַלְעֵי הַמָּגוֹר
מִי יַעֲמֹד בַּגִּבּוֹרִים? הָאִישׁ אֲשֶׁר יַשִּׂיג סוּס־גּוּנִי —
וְהָיָה הַסּוּס לוֹ לְשָׁלָל», מַלְאֲכֵי הַמַּלְכָּה הַמּוֹשְׁלָה
בְּאֶרֶץ־הַתְּכֵלֶת כֹּה הָלְכוּ וְקָרְאוּ בְּאָזְנֵי בְּנֵי־אָדָם
רְחוֹקִים וּקְרוֹבִים. וּכְבוֹאָם בְּשִׁלְהֵי הַקַּיִץ לְבִקְעַת־
הַכַּדְכֹּד וְדָבָר בַּשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם שָׁלָחוּ, וַיֵּלֶךְ
אֻמְלָּא וְרֵעָיו, לְדִפִּיקַת לֵב־נְעָרוֹת נֶאֱהָבוֹת הַשּׁוֹלְחוֹת
אַחֲרֵיהֶם עֵינַיִם מִתְגַּעְגְּעוֹת, לְאֶרֶץ־הַתְּכֵלֶת הָרְחוֹקָה.
יָמִים עַל יָמִים גָּזוּ, שָׁבוּעוֹת כָּחֳדָשִׁים חָלָפוּ —
אֵין חָזוֹן מֵאֶרֶץ־הַתְּכֵלֶת, אֵין קָשֶׁב, עַד זֵכֶר הַבָּנִים
נִשְׁכַּח מִלְּבוֹת־הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, וְרַק בְּזֶמֶר הַנְּעָרוֹת
לַזְּקֵנִים, הַיּוֹשְׁבִים לְפֶתַח סֻכּוֹתָם עִם שְׁקִיעַת הַחַמָּה,
וְנִשְׁמַע בְּקוֹלָן הָעֹנֶג, עִם שֶׁקֶט הָעֶרֶב מִשְׁתַּפֵּךְ,
רַעַד קַל טָמִיר וְנֶעְלָם הָעוֹלֶה מִנֶּפֶשׁ הוֹמִיָּה.
פַּעַם בְּאֶמְצַע־הָאָסִיף וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
מִכָּל הַבַּחוּרִים אֻמְלָּא לְבַדּוֹ שָׁב, רוֹכֵב בְּהָדָר
עַל סוּס אַבִּיר וְנִפְלָא, כָּמוֹהוּ לֹא רָאוּ לְיֹפִי וּלְעֹזוּז,
וַיְקַבְּלוּ חֲבִיבָם בְּחֶדְוָה וְכָבוֹד וְרָצוֹן עִטְּרוּהוּ
וְ«אֶבֶן הַבִּקְעָה הַגְּדוֹלָה» פֶּה אֶחָד לוֹ קָרֹא קָרָאוּ.
וְיָמִים עַל יָמִים גָּזוּ וּבָא, בְּעִקְּבֵי אָסִיף, הַחֹרֶף.
נָהַם הַחֹרֶף שִׁיר עֶרֶשׂ וַיִּיַשֵּׁן הַבִּקְעָה עַל בִּרְכָּיו,
כִּסָּה עָלֶיהָ בְּמִכְסֶה שֶׁל שֶׁלֶג וַיְצַו מֵהַפְרִיעַ

וְאוּלָם עֲצָתִי נֶאֱמָנָה לְךָ אֶתֵּן לְהַעֲבִיר הָרָעָה
מִבְּלִי אֲשֶׁר יִשְׁאַל בַּבִּקְעָה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ: «מַדּוּעַ?»:
יָנוּס הַחֹרֶף הַזּוֹעֵם, הָאָבִיב בַּבִּקְעָה יָפוּחַ,
יֵרֵד הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם לַסֶּלַע הָאָדֹם — וְשַׂמְתָּ
עֵינֶיךָ בַּבּוֹגֵד אֻמְלָא: לָרוּחַ הַגָּדוֹל לִזֶבַח.
מִירְשַׁת הַקָּרְבָּן, שֶׁתִּפֹּל בְּחֶלְקְךָ, לִי תַּאֲצִיל... סוּס־גּוּנִי,
שִׁלּוּמִים לְרִגְשֵׁי הָאַהֲבָה הַנּוֹבְעִים מִלִּבִּי אֵלֶיךָ».
וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי ־קַטְשִׁיקָה, וַיָּשָׁב פּוֹטֵירָא
שָׂמֵחַ לְבֵיתוֹ עִם נִצְנוּץ כּוֹכָבִים אַחֲרוֹנִים לַשָּׁחַר...

VI.

הַסֶּלַע הָאָדֹם.

...בְּבֹקֶר יוֹם אֶחָד הִגִּיעַ הָאָבִיב לַבִּקְעָה לְאִטּוֹ
וְהֵעִיר בָּנֶיהָ לַחַיִּים. יָרַד הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם
לַפֶּלֶג־הַמְדַבֵּר הַשּׁוֹטֵף לְרַגְלֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם,
וְשׁוּרוֹת אֲרֻכּוֹת עָמָדוּ. יָצָא קַטְשִׁיקָה מִתּוֹכָם,
עָלָה לַסֶּלַע הָאָדֹם וַיִּבְחַן כָּל אַנְשֵׁי־הַשֵּׁבֶט
בְּעֵינָיו, עַד וְחָה בַּת־עֵינוֹ בְּ«אֶבֶן־הַבִּקְעָה», בְּאִמְלָא.
כָּרַע אִמְלָא עַל בִּרְכָּיו וַיִּרְחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמֵימֵי־
הַפֶּלֶג־הַמְדַבֵּר וַיַּעַל לְמִזְבַּח הַסֶּלַע הָאָדֹם.
שְׁחָטוֹ קַטְשִׁיקָה, וַיִּזַּנֵּק דַּם־נִצְחוֹ וַיַּעֲמֹד לְרֶגַע
מִתְנוֹדֵד — וּלְקַרְקַע־הַבִּקְעָה הִשְׁתַּפֵּךְ בְּשֶׁטֶף־הֲמֻלָּה.
רָאוּ זֹאת אַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט וַיִּפְּלוּ מִשְׁתַּחֲוִים וְקוֹרְאִים:
«כְּרֹב רַחֲמֶיךָ סְלַח לָנוּ, הָרוּחַ הַגָּדוֹל, אִם קָרְבָּן
לֹא רָצוּי אֵלֶיךָ הֵבֵאנוּ, וְאַחֵר לְךָ נַקְרִיב בִּמְקוֹמוֹ...» —
רָאֲתָה הַבִּקְעָה, כָּל אוֹתוֹ יוֹם רִאשׁוֹן בְּאָבִיב, עֲנָנִים
מַקְדִּירֵי שָׁמַיִם נוֹסְעִים בְּחָפְזָה וְעוֹרְקִים הַצִּיָּה.
עֲנָנִים אַחֲרוֹנִים אֵל הָיוּ: מִמָּחֳרַת הַבֹּקֶר, יְחִידִי
הֶאֱרִיךְ הַשֶּׁמֶשׁ מֶמְשַׁלְתּוֹ בְּתָקְף, עַד נָתַן שָׁמַיִם
כַּבַּרְזֶל הַמְלֻבָּן, — וְהָאָרֶץ כִּנְחֹשֶׁת אֲדֻמָּה דְּלַהַט;
גֵּרַשׁ בְּקַרְנָיו־חֲנִיתוֹת אֶת אַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם
מִמַּחֲבֵא־סְכּוֹתָם וַיְחַפֵּשׂ אַחֲרֵיהֶם בְּנִקְרוֹת־הַצּוּרִים
וּסְעִיפֵי הַסְּלָעִים — וַיָּצֶק עֲלֵיהֶם אֶת זְהָבוֹ רוֹתֵחַ
וַיּוֹגַע אֶת נַפְשָׁם עַד מָוֶת.

שָׁלַח אֶת מַטֵּה־זַעֲמוֹ וַיָּשֶׂם הַבִּקְעָה לִשְׁמָמָה:
קָמַל צִיץ־פֶּרַח בְּאִבּוֹ, וְקָמַת הַשָּׂדֶה עָיֵפָה —
וְעָנָן לֹא עָמַד בְּדַרְכּוֹ לְהָסֵב אֶת פְּנֵי הַבַּצֹּרֶת
הַהוֹלְכָה וְקָרֵבָה אֶל בִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד. וַיָּחֶל הָרָעָב
בַּבִּקְעָה וַיֵּלַהּ הַשֵּׁבֶט, כִּי חָזַק הָרָעָב עָלֵיהוּ.
וַיִּקְרָא לָרוּחַ־הַגָּדוֹל לָחוּס עַל בָּנָיו הָאוֹבְדִים
בְּעָנְיָם — וַיֶּעֱשַׁן הָרוּחַ־הַגָּדוֹל בִּתְפִלַּת נַחֲלָתוֹ.
עָמַד לָעֲטוּפִים בָּרָעָב רֶוַח וְהַצָּלָה מִמָּקוֹם
אַחֵר: לַשֵּׁבֶט הַנִּזְעָק פּוֹטֵירָא שַׂר־סְפָרַד הִשְׁמִיעַ
דְּבָרָיו: «בְּצָרַת הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם וּבְעֳנִי־הַבִּקְעָה
רָאִיתִי וָאֹמַר, אֲחַלְּצָה מִמְּצוּקוֹת רוּחֲכֶם הַנִּלְאָה
וְאֶפְתְּחָה לִפְנֵיכֶם אֶת אָסְמֵי־סְפָרַד הַמְּלֵאִים וּגְדוּשִׁים,
אִם תֹּאבוּ לְחַפֵּשׂ וּלְהָבִיא לִי אַבְנֵי־הַבִּקְעָה הַיְקָרוֹת.»
— «יִמְצָא הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם חֵן בְּעֵינֵי הַשָּׂר אֲדוֹנֵנוּ,
הַגֵּד לַעֲבָדֶיךָ, מָה הֵנָּה אַבְנֵי הַבִּקְעָה הַ יְ קָ ר וֹ ת ?»
הַזְּקֵנִים שָׁאָלוּ. אֲמָרָיו הֵשִׁיב פּוֹטֵירָא — וְעֵינָיו
נוֹצְצוּ: — «הֵן אַבְנֵי הַחֵפֶץ הַמְנוֹצְצוֹת בְּאֹפֶל־הַלַּיְלָה
כְּכוֹכְבֵי שָׁמַיִם מִמָּעַל. רַק מְעַטּוֹת בַּבִּקְעָה מִתְגַּלּוֹת;
רֻבָּן בְּתַחְתִּית־הַבִּקְעָה, מִתַּחַת לְגִזְעֵי הַסְּלָעִים,
שְׂפוּנוֹת וּסְמוּיוֹת מֵעַיִן מַזְהִירוֹת בְּחֶשְׁכַּת עוֹלָמִים,
שֶׁלְּחָדְרָהּ וְלַעֲבוֹר בְּתוֹכָהּ רַק עֵינְכֶם לְבַדָּהּ יְכֹלָה.»
וַיָּפָץ הַשֵּׁבֶט בַּבִּקְעָה, לְעַרְעֵר יְסוֹדָהּ וּלְהוֹצִיא
גִּנְזֵי תַעֲלֻמוֹת מִקִּרְבָּהּ, שִׁלּוּמִים לְשֶׁבֶר רַעֲבוֹנָם.
לְהַלְמוּת עֲמֵלִים הַחוֹצְבִים מְבוֹאוֹת בַּעֲבִי־הָאֲדָמָה

פָּתְחָה הַבִּקְעָה בִּגְנִיחוֹת עֲצוּרוֹת, בַּאֲנָחוֹת מַחֲרִידוֹת,
אֶת חֲדָרֵי לְבָבָהּ, וַתְּגַל לְעֵין־עוֹלָם חֲמֻדוֹת־יְקָרָהּ,
שֶׁנּוֹצְרוּ בְּאֹפֶל־בְּרֵאשִׁית וּלְאֹפֶל־עוֹלָמִים נוֹלָדוּ...
הֶעֱמִיקוּ בָנֶיהָ פְּצָעֶיהָ בְּדָמָם וַיֵּרְדוּ כָּעַיִט
עַל אַבְנֵי הַנֹּגַהּ, הַמְנוֹצְצוֹת לְתֻמָּן בְּכִלְיוֹת־אֲדָמָה,
וַיִּשְׂאוּן מְזֵי רָעָב לְקָמְצִים לְ«יַלְדֵי־הַשֶּׁמֶשׁ» הַצּוֹבְרִים
בְּרַעַד־זִלְעָפוֹת אוֹצָרוֹת בְּלֶחֶם־עַצֶּבֶת תְּמוּרָתָם.
...הָלְכוּ, נָגוֹזוּ הַיָּמִים וַיֵּלְכוּ גַּם אוֹצְרוֹת־הַחֹשֶׁךְ
הָלֹךְ וְחָסֹר — וַיִּיקַר בְּעֵינֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד
שַׁבְרִיר שֶׁל אֶבֶן נוֹצֶצֶת מִנַּפְשׁוֹ, מִנֶּפֶשׁ־רֵעֵהוּ;
וּבְגַשְׁשָׁם כָּעִוְרִים בַּחֲשֵׁכָה, שֶׁגָּבְרָה כִּי אָפֵס הַנֹּגַהּ,
וְאֶבֶן — יְתוֹמָה בּוֹדֵדָה — מִפִּנָּה נִדַּחַת נִצְנְצָה, —
וְנָפְלוּ כִּזְאֵבֵי עֲרָבוֹת עַל פְּלֵיטַת מַטְמֻנֵּי־מִסְתָּרִים,
וְהָיָה הַחַלָּשׁ בַּשֵּׁבֶט לְאָחִיו הֶחָזָק מִמֶּנּוּ
לְמִרְמַס רַגְלַיִם: אָז נוֹלְדָה רִאשׁוֹנָה הַבְּכִיָּה בַּבִּקְעָה...

VII.

הוֹפָּעַת מֶגִּירָל.

...כְּלִיל מַשְׂכִּיוֹת הוֹרָקוּ – וַיִּתַּם הַלֶּחֶם, וַיֵּרֶד
הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם לְרַגְלֵי הַסֶּלַע הָאָדָם, וַיִּפְּלוּ
עַל פְּנֵיהֶם וַיִּפַּלְּחוּ בְּקוֹלָם הָאֲוִיר הַמֵּעִיק עֲלֵיהֶם,
וַתַּעַל זַעֲקָתָם הַמָּרָה וַתַּחְדֹּר לְעִמְקֵי הַסֶּלַע
הָאָדֹם – וַיָּנַע כְּנוֹעַ הַיַּעַר בְּזַעַף־הַסְּעָרָה
וַיִּנָּפֶץ לִשְׁנָיִם. הִתְפָּרֵץ עֶלֶם מִתּוֹכוֹ, וְהוּא מוּסַב
עָב שְׁחוֹרָה, מִתְאַבְּכָה בִּזְוָעָה וְשָׂכָה אֶת דַּרְכּוֹ בִּבְרָקִים
מִתְהַלְּכִים לְרַגְלָיו, בִּרְעָמִים מַרְעִידִים אֶת הָרֵי־חַלָּמִישׁ.
יָכֹל הָעֶלֶם לָרְעָמִים, לַבְּרָקִים, וַיַּעֲמֹד בְּהָדָר
– וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים – עַל לְבַּת־הַסֶּלַע־הָאָדֹם הַשְּׁבוּרָה,
וְדִבְּרוּ לְאַנְשֵׁי הַבִּקְעָה, מִשְׁתָּאִים וּבְאֵימָה מַעֲרִיצִים,
הִבִּיעַ: "מַה תִּצְעַק, הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, לַסֶּלַע הָאָדֹם,
וְעִמְּךָ בַּבִּקְעָה הָרוּחַ־הַגָּדוֹל לֹא יִשְׁכֹּן?
חֵטְא חָטָא הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם: הִקְרִיב קַטְשִׁיקָה לְשַׂר־סְפָרַד
לְפּוֹטֵירָא אֶת נֶפֶשׁ אִמְּלָא, וַיִּכְעַס הָרוּחַ הַגָּדוֹל
וַיִּמְאַס בְּשֵׁבֶט־נַחֲלָתוֹ, וַיַּעֲזֹב הַבִּקְעָה לָאֲנָחוֹת.
וַיַּעַל לִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וַיָּשֶׂם אֶת כִּסְאוֹ בַּמְּרוֹמִים...
לְהָשִׁיב אֶת לִבּוֹ אֲלֵיכֶם, קוּמוּ מֵעָפָר וְשִׁמְעוּ
לְדִבְרֵי מְגִירָל אֲחִיכֶם: לְתַחְתִּית הַבִּקְעָה הַפְּרוּצָה
רְדוּ וּמִשְׁכְּבוֹת נִסְתָּרוֹת לִי הַעֲלוּ מַתֶּכֶת־הַמָּוֶת,
הַבַּרְזֶל הַשָּׁחוֹר, וְעָשִׂיתִי חֲרָבוֹת וּרְמָחִים, וְשַׂמְתִּי
בָּם רַעַל קִצְפִּי הַיּוֹקֵד וּבְפִצְעֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם

אֶלְטָשֶׁם — וְשִׁמְעוּ אָזְנֵיכֶם רִאשׁוֹנָה אֶת שִׁירַת־הַבַּרְזֶל
בְּסֶלַע־הָאֶבֶן כִּי יוּחָד. אָז כֻּלְּכֶם שִׁיר־נָקָם, שָׁרוּהוּ
בְּנֵי שֵׁבֶט־הַסְּלָעִים מִלְּפָנִים, אֲלַמֵּד, וּנְתַתֶּם נִקְמַתְכֶם
בְּזָרִים שֶׁבָּאוּ וְהֵסַבּוּ לֶב־הָרוּחַ־הַגָּדוֹל מִמֶּנּוּ
וְלִבּוֹת הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם הַקְּשׁוּרִים בְּאַהֲבַת עוֹלָמִים
הִפְרִידוּ, עַד הָיְתָה לְרָעָה יַד־אָדָם בְּאָדָם אָחִיהוּ
וְהָפְרְעָה שַׁלְוַת־הַבִּקְעָה הַקְּדוֹשָׁה בְּעָרְמַת לְבָבָם
וּבְתַרְמִית נִשְׁמָתָם, מַצְמִיחָה אֲבַדּוֹן וּמָוֶת מִסָּבִיב...
וּרְחַצְתֶּם בְּדָמָם, הַשּׁוֹטֵף לְקוֹל שִׁירַת־מָוֶת אַדִּירָה,
אֶת אַדְמַת הַבִּקְעָה מִזֶּרַע־רִקָּבוֹן, שֶׁפִּזֵּר בְּתוֹכָהּ
רוּחָם הַמֵּבִיא כִּלָּיוֹן בִּכְנָפָיו וְנוֹשֵׂא שִׁמָּמוֹן;
וְרִפֵּאתֶם אֶת בְּקִיעֵי־יְסוֹדָהּ, וְשִׁבְרֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם
תְּכוֹנְנוּ בְּעַצְמוֹת בְּנֵי־שֶׁמֶשׁ, בְּקָדְקֹד־בְּנֵי־סְפָרַד הַמְנֻפָּץ...»
...בְּפִנּוֹת־סֻכּוֹתָם, עֲטוּפִים עֲלָטַת הָאָסִיף הַמַּקְדִּים,
אָבוֹת וּבָנִים יָשְׁבוּ וְשִׁירַת מְגִירָל טִפֵּחוּ,
רִבּוּ אֶת שִׁירַת־הַנְּקָמָה, עַד גָּדְלָה עַד חָזְקָה וַתִּנְהַר
מֵאֹפֶל־זָוִיּוֹת וַתְּמַלֵּא הַסֻּכּוֹת מִקָּצֶה לַקָּצֶה;
וּבְצַר לָהּ הַמָּקוֹם וַתִּפְרֹץ לָהּ דֶּרֶךְ לַבִּקְעָה בְּחָזְקָה,
וַתִּשְׁטֹף לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ וַתַּךְ אֶת גַּלֶּיהָ הַחוֹמְרִים
בְּרִצְפַּת הַבִּקְעָה וַתִּנַּפֵּץ אֶל הָרֵי חַלָּמִישׁ הַגְּבוֹהִים,
עַד סֶלַע לְסֶלַע יַבִּיעַ אֶת שִׁירַת מְגִירָל בְּעָזָּה,
וְגִבְעָה לְגִבְעָה תְּחַוֶּה אֶת שִׁירַת־הַנְּקָמָה בְּקִצְפָּהּ.
נָדְדָה מְנוּחַת־הַבִּקְעָה, עַד פָּתַח לֵיל־עֲבָרוֹת אֶת לֹעוֹ
וַתָּבֹא הַשִּׁירָה אֶל קִרְבּוֹ וַתִּדֹּם וַתֹּאבַד בִּשְׁאוֹנוֹ: —

בְּלֵיל זֶה הַשּׁוֹפֵךְ מַחֲשַׁכִּים מֵחַשְׁרַת עֲנָנִים מֵעֲטֵהוּ,
לֹא בְרָקִים הֵאִירוּ הַבִּקְעָה – כִּי לַהַט חֲרָבוֹת מִתְהַפְּכוֹת
וְלַהַב עֵינַיִם מְפִיצוֹת אֵשׁ־מָוֶת וְאוֹכְלוֹת בִּיקוֹדָן;
לֹא רְעָמִים הִרְגִּיזוּ אֶת מוֹסְדֵי־הַבִּקְעָה, וְקִנֵּי־צִפֳּרִים
בַּיַּעַר הֶעָתִּיק מִשֵּׁנָה הֵעִירוּ, וְאַרְיֵה מְסֻבְּכוֹ
הִפְחִידוּ וְנָמֵר מֵעַרְבוֹת הַיְשִׁימוֹן רְדוּף־אֵימָה הֵרִיצוּ –
כִּי מַשַּׁק הַבַּרְזֶל בַּבַּרְזֶל, וְצַעֲקוֹת אֲיֻמּוֹת הַמְסַמְּרוֹת
שְׂעָרוֹת בּוֹדְדוֹת לְכֵפֵי־הַסְּלָעִים הַיְשִׁישִׁים הַקּוֹדְרִים,
וְאֶנְקַת חֲלָלִים מְפַרְפְּרִים מְעוּכֵי־חֲנִיתוֹת בָּאָרֶץ,
וְהֶרֶס־אֹהָלִים וְסֻכּוֹת – כְּלֵי חֶרֶס לְמַפֵּץ הַבַּרְזֶל;
לֹא מְטָרוֹת־עֹז זָרְמוּ בְּאַדִּיר לְהַרְווֹת הַבִּקְעָה הַצְּמֵאָה –
כִּי נַהֲרֵי־נַחֲלֵי־דָם רוֹתֵחַ וְנוֹתֵן אֶת רֵיחוֹ
מִשְׁתַּפְּכִים כְּזֶרֶם־קִיר־סְלָעִים מִכָּל הָעֲבָרִים בַּבִּקְעָה,
עַד לְמַעְיָן – חַלָּמִישׁ, וְצוּרִים לְאַגְמֵי דָם סוֹחֵף נֶהְפָּכוּ.
שָׁטַף הַדָּם וַיְקַלַּח וַיִּתְפַּשֵּׁט בַּבִּקְעָה וַיִּגְאֶה
בְּחֵיקָהּ וַיְהִי לְיָם כַּבִּיר הַכּוֹבֵשׁ הַמֶּרְחָב מִסָּבִיב
בְּגַלָּיו הָאֲדֻמִּים, מוּסַבֵּי מִשְׁבְּצוֹת־מֹחַ אֲמֻצּוֹת –
וְרֶגַע כִּי חָשַׁב הֵעָרֵם וְקָפָא עַל קִרְבּוֹ הַגּוֹעֵשׁ
וַיָּבֹא זֶרֶם מֵחָדָשׁ וּבְכֹחוֹת חֲדָשִׁים הִתְנַפֵּל
לִתְהוֹם־הַמֶּרְקָחָה, עַד מִשְׁבָּר בְּמִשְׁבָּר אָחִיהוּ הִתְרוֹצֵץ,
הִתְפַּלֵּץ הַדָּם הַמִּתְגָּעֵשׁ, עַד פָּתְחוּ אֲרָיוֹת וּנְמֵרִים,
הַיּוֹשְׁבִים בְּחֹשֶׁךְ־חֶבְיוֹנָם עַל רָאשֵׁי הַסְּלָעִים, הָעוֹטְרִים
אֶת הָרֵי־חַלָּמִישׁ. וְעֵינָם נְטוּיָה לַבִּקְעָה, וְאָמְרוּ:
»עֲלֵה, הַדָּם, גְּאֵה, וְאַל תֵּחָת!« וַיַּעַל בְּזַעַם שְׁאוֹנוֹ

וַיִּפְשֹׂט עַל צוּק וְעַל סֶלַע, לַסֶּלַע הָאָדֹם הִגִּיעַ —
וַיָּבֹא אֶל פִּיהוּ הַפָּעוּר וַיֵּרֶד לִמְנוּחוֹת־נְצָחִים...
...עָלְתָה אַיֶּלֶת־הַשַּׁחַר וַתַּבֵּט לַבִּקְעָה, וְהִנֵּה
הָיָה לָהּ אֹרַח כְּאָבִיב בְּאָסִיף: אֶת יֶרֶק־תִּפְאַרְתָּהּ
לָבְשָׁה וַתִּתְכַּס בְּשַׁדְמוֹת־זְהַב־קָמָה, וּבְשׂוֹרַת־אַהֲבָה
שָׁלְחָה בְּיַד עַבְדָּהּ הָרוּחַ לְאִילָנוֹת מְלַבְלְבִים לִזְקוּנִים.
הֵישִׁירָה אַיֶּלֶת־הַשַּׁחַר עַפְעַפֵּי־הַזֹּהַר וַתַּשְׁקֵף
עַל הָרֵי־חַלָּמִישׁ הַגְּבוֹהִים – וַתֵּרֶא בְּרֹאשׁ אַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט
קַטְשִׁיקָה הֶחָדָשׁ מְגִירָל, וְהֵם רוֹכְבִים עַל סוּסִים אַבִּירִים,
הַמְגַמְּאִים הֶהָרִים וּמְקַפְּצִים מִסֶּלַע לְסֶלַע בְּסוּפָה
וּבְצַהֲלַת־אֵימָה, וַתֵּדַע: הֵם רוֹדְפִים אֶת פְּלֵיטַת־הָאוֹיֵב
בְּחַרְבָּם הַשְּׁלוּפָה לְהַשְׁמִיד אֶת זִכְרוֹ מִתַּחַת שָׁמָיִם.
וְאַחֲרֵי הָרַעַשׁ כִּי קָמָה הַדְּמָמָה בֵּין צוּקֵי הַסְּלָעִים
וַתָּסַר אַיֶּלֶת־הַשַּׁחַר לְהִתְחַקּוֹת בְּנַחַת־מֶבָּטָהּ
עַל סִבַּת הַדָּבָר – וַתִּדֹּם... עַל דַּרְכּוֹ לְהַשִּׂיג וּלְהַחֲרִים
שְׂרִידֵי בְּנֵי סְפָרַד, בְּנֵי קִצְפּוֹ, הִגִּיעַ מְגִירָל לַמּוֹרָד,
מְקוֹם שָׁם עֲרֵמוֹת־חֲלָלִים לַזֵּדִים בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה
נָפְלוּ וְעַל פְּנֵיהֶם בִּעוּתֵי לֵיל־הָעֲבָרוֹת קָפָאוּ, —
וַיֹּאחֵז בְּרַעֲמַת אַבִּירוֹ וַיֵּעָצֵר בְּשֶׁטֶף־מְרוּצָתוֹ,
וַיֵּחַת וַיִּכְרַע מוּל חַלְלֵי חַרְבּוֹ, הָרָוָה מִדָּמִים
וּלְנָקָם וְדָמִים עוֹד תִּשְׁאַף, תַּעֲרֹג... כֵּן כָּרַע גַּם שִׁבְטוֹ.

VIII.

פֶּסֶל־אֶלְנֶפֶּשׁ.

...תְּמִיָא, כֹּהֵן לְאֵלְנֶפֶשׁ, לְרַגְלֵי הַפֶּלֶג־הַמְדַבֵּר
הִקְהִיל בַּנָּאִים־חָרָשִׁים, פַּסָּלִים מֵאַנְשֵׁי הַבִּקְעָה
וַיִּפֶן בִּדְבָרָיו אֲלֵיהֶם: «יְדַעְתֶּם: בְּלֵיל־הָעֲבָרוֹת,
עֵת הָיוּ אֹהָלִים וְסֻכּוֹת לְשָׁלָל לַבַּרְזֶל הַמְנַפֵּץ,
הֵיכַל־הָרַחֲמִים נֶהֱרַס עִמָּהֶם וַיְנֻתַּץ גַּם פִּסְלוֹ,
שֶׁשָּׁנִים לְמֵאוֹת הִשְׁפִּיעַ רֹב שָׁלוֹם וְאֹשֶׁר לַבִּקְעָה
וַיְרַתֵּק בְּאַהֲבַת עוֹלָמִים אֶת לִבּוֹת הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם.
עַתָּה כִּי עָבְרָה הַשּׁוֹאָה וְשַׁלְוָה כְּקֶדֶם שׂוֹרֶרֶת,
קְרָאתִיכֶם, בַּנָּאִים־חָרָשִׁים, לְהָחִישׁ מַעֲשֵׂיכֶם וּלְכוֹנֵן
מִקְדָּשׁ לְאֵל־נֶפֶשׁ הָרַחֲמָן; וְאֶתְכֶם, פַּסָּלִים, קְרָאתִי
לָרֶדֶת לְעִמְקֵי נִשְׁמַתְכֶם וּפֶסֶל־אֵלְנֶפֶשׁ מִתּוֹכָהּ
לְהַעֲלוֹת אֵלֵינוּ, בְּטֶרֶם שֵׂיבַת־רֹאשֵׁנוּ לַקֶּבֶר
תֵּרֵד וְדוֹר חָדָשׁ יִוָּלֵד, לֹא יָדַע אֲבוֹתָיו וְאֵלָם.
בְּחֶלְקְכֶם, בַּנָּאִים, עֲבוֹדָה רַבָּה וּכְבֵדָה נָפְלָה,
וְאוּלָם מִמֶּנָּה פִּי מֵאָה כְּבֵדָה עֲבוֹדַתְכֶם, פַּסָּלִים:
לֹא תַבְנִית אֵלְנֶפֶשׁ בַּשַּׁיִשׁ, הָעִקָּר בַּמְּלָאכָה — נִשְׁמָתוֹ:
בַּת־צְחוֹקוֹ, בְּחֶסֶד נִשְׁקֶפֶת מֵעֵינָיו וְעַל שְׂפָתָיו מְרַחֶפֶת.
כְּכֹהֵן־אֵלְנֶפֶשׁ הַנֶּאֱמָן, הָעוֹמֵד מִנְּעוּרָיו לְפָנָיו,
בְּמַעֲשֵׂה־יְדֵיכֶם אֶת נִשְׁמַת אֵלִי הַנֶּאְדָּר אֲחַפֵּשָׂה,
וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲלֶה פִּסְלוֹ לְרָצוֹן – וְנִשְׁאַר
שְׁמוֹ לְתִפְאֶרֶת וּלְכָבוֹד בַּשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם לָנֶצַח.»
כִּלָּה הַיָּשִׁישׁ וַיְשַׁלַּח אֶת קְרוּאָיו בִּבְרָכָה לְדַרְכָּם.

חָלְפוּ שָׁבוּעוֹת אֲחָדִים – וַתֵּרֶא הַבִּקְעָה תִּפְאֶרֶת־
הֵיכָל מִתְנוֹסֵס בְּהָדָר, וַתִּשְׂמַח וַתָּגֶל לַמַּרְאֶה.
לֹא כֵן תִּמְיָא: בַּהֵיכָל עוֹד טֶרֶם אַלְנֶפֶשׁ יִסְתּוֹפֵף.
לַשָּׁוְא הַפַּסָּלִים, בְּעָזְבָם הַפֶּלֶג־הַמְדַבֵּר, נָפוֹצוּ
וַיֵּלְכוּ לְשׁוֹטֵט בֵּין תִּלֵּי־חֳרָבוֹת שֶׁל הֵיכַל־הָרַחֲמִים,
לִכְרוֹת וְלַחְפּוֹר מִתַּחַת לְעִיֵּי־מַשּׁוּאוֹת וּלְהוֹצִיא
מִגַּלֵּי מְכִתּוֹת־הַהֶרֶס שִׁבְרֵי הַפֶּסֶל וּרְסִיסָיו,
וּלְסַדֵּר הַקְּטָעִים וּלְעָרְכָם וּלְחַפֵּשׂ בְּעֵינַיִם עֲיֵפוֹת
אוֹר־נַפְשׁוֹ הַטָּמוּן וְגָנוּז בְּבַת־צְחוֹקוֹ, לְפֵרוּרִים נִשְׁבָּרָה;
לַשָּׁוְא אֶת בִּקְעָתָם עָזְבוּ וַיֵּלְכוּ לְקַצְוֵי הָאָרֶץ
לָשִׁים בְּמִקְדְּשֵׁי הַשְּׁבָטִים לֵילוֹת כַּיָּמִים וְלִשְׁקֹד
עַל פִּסְלֵי הָאֵלִים הַזָּרִים וְלַחֲרֹת עַל לוּחַ לְבָבָם,
הַדּוֹפֵק וְרוֹעֵד מִגִּילָה, קַוִּים וְשִׂרְטוּטִים בְּלִי מִסְפָּר;
לַשָּׁוְא – כִּי בְּהָבִיא כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֵמָּה אֶת פִּסְלוֹ
הַמְקֻוֶּה וְעַל בָּמָה נֶהְדָּרָה בְּיַד רָמָה הִצִּיגוֹ, וַיָּרֶם
הַכֹּהֵן הַיָּשִׁישׁ אֶת גַּבּוֹת־עֵינָיו הַסְּבוּכוֹת וַיִּתֵּן
אֶת עֵינָיו הַחוֹדְרוֹת בַּפֶּסֶל – וַיְצַו לְהוֹצִיאוֹ הַחוּצָה,
וַיָּשָׁב בָּאֵבֶל הִתְכַּנֵּס, בְּתוּגַת־נִשְׁמָתוֹ הִתְעַטֵּף...

XI.

רָזֵי־יָם.

...עַל «סֶלַע־הַבּוֹדֵד» הַנִּשְׂגָּב, עַל גִּבְעַת־הַשַּׁחַר, הִתְנוֹסֵס
לְפָנִים הֵיכָל עַתִּיק בְּהוֹדוֹ, וְיוֹמָם וְלַיְלָה בְּלִי אֹמֶר
סוֹד הַמְּתִיק עִם שְׁכֵנָיו הֶעָבִים, עִם גַּלֵּי יָם קַדְמוֹן לְרַגְלָיו.
מֶלֶךְ שָׁם צָעִיר וְעִזּוּז וּמַלְכָּה חֲמוּדָה יָשָׁבוּ,
וַיִּשְׁתּוּ מִכּוֹס הָאַהֲבָה, מִכּוֹס הַתַּעֲנוּגִים לָרְוָיָה.
פַּעַם בְּלֵיל־קֶסֶם וְרָזִים וְשֶׁקֶט הִתְהַלְּכוּ בְּחֹרְשָׁה
אֲסוּרָה בְּרִשְׁתוֹת אוֹר־סַהַר מְאֹד עָגוּם וּצְלָלִים.
הָלְכוּ זְמַן רַב שְׁלוּבֵי זְרוֹעַ עַד נָטָה הַסַּהַר מַעֲרָבָה
וַיֵּרְדוּ לִשְׂפַת יָם הַחוֹלֵם סִתְרֵי חֲלוֹמוֹתָיו בְּגָלוּי...
וּבְשִׁבְתָּם דוֹמְמִים לְרַגְלֵי הַצּוּרִים וַתָּשָׁט בַּת־עֵינָם
לְכָל הָעֲבָרִים, עַד נָחָה גַּם שָׁקְעָה בְּעֹמֶק־הַמְּצוּלָה:
שָׁם רָאָה הַמֶּלֶךְ זִיו־אִשָּׁה בְּעֵדֶן וָיֹפִי נֶהְדָּרָה,
רָאֲתָה הַמַּלְכָּה הוֹד־גֶּבֶר בְּנֵצַח־תִּפְאַרְתּוֹ וְעֻזּוֹ.
לֹא הִבִּיט הַמֶּלֶךְ לַמַּלְכָּה, גַּם הִיא לֹא הִרְגִּישָׁה בְדוֹדָהּ –
עֵינֵיהֶם הַסְּגוּרוֹת לְמֶחֱצָה בְּפִלְאֵי־הַמְּצוּלָה נִנְעָצוּ...
אָז צִלְלֵי לַיִל אַחֲרוֹנִים הִזְדַּעְזְעוּ בְּחֶרְדַּת דּוּמִיָּה:
שָׁקַע הַסַּהַר בַּמַּעֲרָב וַיְכַסּוּ דִמְדּוּמִים עַל קִבְרוֹ;
נִזְדַּעְזְעוּ גַּם צִלְלֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה לְיָדוֹ יוֹשֶׁבֶת:
לְאִטָּם לַמְּצוּלָה צָנָחוּ וַיְכַסּוּ הַגַּלִּים עֲלֵיהֶם...
נִשְׁאַר אַחֲרֵיהֶם לְבַדּוֹ הַנַּעַר עַצְמָא, וַיֵּלֶךְ
לְבַקֵּשׁ לוֹ מוֹשָׁב בִּבְנֵי אָדָם – וַיִּפְגַּע בְּבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד
וַיָּסַר לְתוֹכָהּ, וַיְרַחֵם הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם עָלֵיהוּ

וַיְאַמֵּץ כְּבֵן לוֹ הַנַּעַר, שֶׁהוֹאִיל לָשֶׁבֶת בְּקִרְבָּם,
עַד גָּדַל וַיִּזְכֹּר אֶת גּוֹרַל־אֲבוֹתָיו וַיֵּצֵא לְכוֹנֵן
מִשְׁכָּנוֹ לְרַגְלֵי הַבִּקְעָה, בְּמָקוֹם שָׁם שׁוֹלֵט יָם אַדִּיר
בִּגְאוֹנוֹ, וַיְקַדֵּשׁ אֶת נַפְשׁוֹ לְרָזֵי אֵיתָנֵי הַנֶּצַח.
וְיָמִים אֵין־חֵפֶץ וּמָרִים כִּי בָאוּ לַבִּקְעָה, וְהוּא יוֹשֵׁב
תַּחַת «הַתֹּמֶר הַחוֹלֵם», מְרַאֲשׁוֹתֵי יָם קַדְמוֹן, וְחוֹזֶה
חֲזוֹן־הַמִּשְׁבָּרִים וּמַסְכִּית לְהֶמְיַת־הַסְּעָרָה בַּמֶּרְחָב,
וַתַּעַל בְּאָזְנָיו צַעֲקַת הַבִּקְעָה וַתָּפֶר שַׁלְוָתוֹ,
וַיֵּצַר לְנַפְשׁוֹ — וְלֹא יָדַע בַּמֶּה לְהוֹשִׁיעַ אֶת אֶחָיו...
...וּלְבִצָּרוֹן כִּי שָׁבָה הַבִּקְעָה, וְצַעַר־הַכֹּהֵן כִּי נוֹלַד —
וַיַּרְגֵּשׁ עַצְמָא לְפֶתַע דְּחִיפָה חֲזָקָה בְּלִבּוֹ
לְנַסּוֹת אֶת כֹּחוֹ וְלִיצֹר בַּיּוֹצְרִים אֶת פֶּסֶל־אַלְנֶפֶשׁ.
בָּעֵת הַהִיא וְהַגַּלִּים זוֹ שִׁירַת־הַקְּדוּמִים לוֹ שָׁרוּ:

«...אָז נָפְלוּ גִּבּוֹרֵי «בְּנֵי רִקְוָה»,
בְּנֵי «בִּקְעַת־הַסֶּלַע»,
בְּחֶרֶב־«בְּנֵי־נָמֵר»,
הָאוֹיֵב הָאַכְזָר,
וַיְכַסּוּ הַחֲלָלִים הַר־גָּזְלֶה.
נָפַל מְדֻקָּר שַׂר־רִקְוָה
לְרַגְלֵי סֶלַע־רֹאשׁ־גָּזְלֶה,
«סֶלַע־הַשָּׂרִים»,
וְעֵינָיו סְגוּרוֹת לָנֶצַח.
וּתְרוּעַת מִצְהֲלוֹת הָאוֹיֵב,
הַמִּתְעוֹלֵל בְּלַעַג נְקָמָה

בִּבְנֵי «בִּקְעַת־הַסֶּלַע»,
כִּי הֶחֱרִידָה אֶת שֶׁקֶט הָאֲוִיר
וַתִּתְנַפֵּק אֶל סְלָעִים מִתְאַבְּלִים, —
עָטוּ הַנְּשָׁרִים הַשְּׁחוֹרִים,
בְּנֵי־בְרִיתוֹ, אֶל סַרְפָּם,
הִתְנַפְּלוּ עַל רִקְוָה
בַּחֲמַת נְקַם קְדוּמִים,
וַיְנַמְּאוּ אֶת מֹחַ גֻּלְגָּלְתָּם
קְרוּצַת הָעוֹר וְהַשְּׂעָרוֹת,
וַיְנַקְּרוּ אֶת עֵינֵי־הַלַּהַב
וְאֶת לִבּוֹת־הַסֶּלַע בְּתַקוֹ.
דָּרַךְ אָז אַחַד הַטּוֹרְפִים
גַּם עַל מֹדַקְתְּ,
וַיַּצֵּג אֶת אַחַת מַרְגְּלָיו
עַל לִבּוֹ הַכַּבִּיר.
נִזְדַּעֲזַע הַשָּׂר וַיָּרֶם אֶת רֹאשׁוֹ
וַיִּצְרַח אֶת צְוָחַת־הַשָּׂרִים —
הִתְעוֹפְפוּ הַטּוֹרְפִים בַּחֲרָדָה
וּתְרוּעַת הָאוֹיֵב נִשְׁבָּרָה.
דָּהֲרוּ אַבִּירֵי «בְּנֵי נָמֵר»
לִקְרָאתוֹ מִכָּל הָעֲבָרִים:
לְהַכְתִּיר מֹדַקְתְּ אָמְרוּ
וּלְהוֹלִיךְ שַׂר־רִקְוָה
לְמִזְבַּח־תַּתָּגֵד.

מְבָטִים אָז שְׁנַיִם
כּוֹנֵן הַשָּׂר:
הָאֶחָד לַפְּגָרִים
וְאֶחָד לְאִמּוֹ הַבִּקְעָה...
נָהַם מוּל עֵבֶר הַשֶּׁמֶשׁ
הַיּוֹרְדָה לְעֵמֶק־הַצְּלָלִים,
וּכְאַרְיֵה הִתְנַפֵּל
עַל סֶלַע־רֹאשׁ־גָּ׳ילֶה
וַיִּשְׁכְּנוּ בְשִׂגְיוֹ בַּחֲמָתוֹ —
וַיִּפֹּל בְּרַעַשׁ:
נִפְזְרוּ עַצְמוֹתָיו לְכָל הָעֲבָרִים
וַיֹּאבְדוּ בַּמֶּרְחָב,
רַק לִבּוֹ הַמְפַרְפֵּר
בְּסֶלַע־רֹאשׁ־גָּ׳ילֶה הִתְדַּבֵּק...
הִתְפָּרְצוּ מִפִּצְעֵי הַסֶּלַע הַנָּשׁוּךְ
מַעְיְנֵי דָם שָׁחוֹר־אֲדַמְדָּם,
שׁוֹטְפִים לְבִקְעַת־הַסֶּלַע.
וְשָׁנִים לְמֵאוֹת
אָז שָׁתוּ בְּנֵי רִקְוָה
דַּם־סֶלַע־מֹדְקַת
וְחָזְקוּ וְעָצְמוּ
וְקָרְעוּ אֶת עוֹר־הַגֻּלְגֹּלֶת
שֶׁל אַלְפֵי אוֹיְבֵיהֶם הָעַזִּים,
וּפַחַד וְאֵימָה הִפִּילוּ

גַּם עַל שִׁבְטֵי יְהַבְּהַר הַצּוֹחֵק»———
אָז נוֹלַד דּוֹר חָדָשׁ לַבִּקְעָה,
דּוֹר חָדָשׁ לְגִילָה,
דּוֹר חָדֵל מַחֲזִק אֶת גּוּפִי
בְּדַם־סֶלַע־הַזְּעָם.
רַק יַלְדֵי הַבִּקְעָה הָלְכוּ,
בְּהַרְגִּיז מִלְחָמָה אֶת רִקְוָה,
וְחִבְּקוּ וְנָשְׁקוּ לַסֶּלַע,
וְנָשִׁים עַל בִּרְכָּן כָּרְעוּ,
לָחֲצוּ אֶת לִבָּן לַסֶּלַע
וּדְמָעוֹת עַל פִּצְעָיו שָׁפְכוּ.
וַיַּעַבְרוּ אַךְ יָמִים מְעַטִּים
וַיִּפֹּס סֶלַע־מִדְקַת,
לִרְסִיסִים הִתְפּוֹרַר...
וּלְחִנָּם אָז יָשִׁיר «פִּי־זָהָב»
עֲלִילוֹת־גִּבּוֹרֵי בְּנֵי רִקְוָה;
וּלְחִנָּם אָז יִקְרָא הָאַרְיֵה,
הָאוֹהֵב לַבִּקְעָה,
אֶת קְרִיאַת־הַשָּׁלוֹם
בְּשֶׁקֶט־הַלָּיְלָה;
וּלְחִנָּם אָז יַרְעִיד הַנָּמֵר,
הַשּׂוֹנֵא לְרִקְוָה,
בִּקְרִיאַת־מִלְחַמְתּוֹ
אֶת כַּפֵּי הַצּוּרִים —

בְּאֶרֶץ־הַצְּלָלִים בְּאֹפֶל
רוּחוֹת־בְּנֵי־רִקְוָה שׁוֹטְטוּ...»
וַיָּנָד עִם בֹּקֶר לְבִקְעַת־הַסֶּלַע וַיִּקַּח מֵרְסִיסֵי־
סֶלַע־הַזַּעַם, וַיָּשָׁב עִם שְׁקִיעַת הַחַמָּה לִמְעוֹנוֹ.
וּלְבַדּוֹ בַּלַּיְלָה, בַּלַּיְלָה יָשַׁב וּלְקַרְנֵי אוֹר כֵּהֶה
הִתְיַגֵּעַ וַיַּחְצֹב בָּאֶבֶן פֶּסֶל אַלְנֶפֶשׁ הָרַחֲמָן;
וּבִכְלוֹת הָעֲבוֹדָה וַיִּשָּׂא בְּמִכְסֵה הַלַּיִל, בְּנֶפֶשׁ
סוֹעֶרֶת וּבְלֵב דּוֹפֵק וְחָרֵד, מִנְחָתוֹ לְהֵיכַל הָרַחֲמִים.
הִצִּיג הַפֶּסֶל בִּמְבוּכָה וַיַּעֲמֹד בְּעֵינַיִם מֻשְׁפָּלוֹת
מְחַכֶּה לְמִשְׁפַּט־תְּמִיָּא. הֵרִים הַיָּשִׁישׁ אֶת עֵינָיו
וַיַּבֵּט לַפֶּסֶל — הִבְהִיקוּ פָּנָיו מִשִּׂמְחָה, כִּי רָאָה
אַלְנֶפֶשׁ בְּעֶצֶם בַּת־צְחוֹקוֹ, וַיִּקְרָא לְכָל הַנִּצָּבִים:
«זֶה אֵלִי נֶאְדָּרִי בַּקֹּדֶשׁ! לְפָנָיו עַל בֶּרֶךְ תִּכְרָעוּ!»
אַךְ לַעֲבֹר עַצְמָא כִּי הִבִּיט — נִרְתַּע הֲלוֹם־פֶּלֶא לְאָחוֹר:
בְּעֵינֵי הַפֶּסֶל וְעַל שְׂפָתָיו—בַּת־צְחוֹק כְּבַת־צְחוֹקוֹ שֶׁל פִּסְלוֹ.
חָמַק עַצְמָא בַּחֲשָׁאִי מִקְּהַל הַנֶּאֱסָפִים וַיְכוֹנֵן
פְּעָמָיו לְדַרְכּוֹ וַיֵּלֶךְ בְּרוּחַ נְכֵאָה — כְּאוֹתָהּ
שֶׁרָבְצָה עַל לִבּוֹ עֵת מֵתוּ אֲבוֹתָיו וְאִשְׁתּוֹ הַצְּעִירָה —
הָלֹךְ וְסָבֹב לְאָחוֹר וְהַבֵּט לְהֵיכַל הָרַחֲמִים,
עַד נֶעְלַם לְרַגְלֵי הַבִּקְעָה, בִּמְקוֹם קְצֵה־הַמִּדְבָּר הִשְׂתָּרַע.
...יָשַׁב פַּעַם אַחַת — וְעִמּוֹ שְׁתֵּי בְנוֹתָיו — לְפֶתַח סֻכָּתוֹ,
מַאֲזִין לְהֶמְיַת־הַמְּצוּלָה, וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיַּרְאֶה
וְהִנֵּה שְׁנַיִם מֵאַנְשֵׁי־הַבִּקְעָה עַל יָדוֹ נִצָּבִים
וּמְיַחֲלִים, וַיִּשְׁאַל לְחֶפְצָם. הֵשִׁיבוּ: «נֶאֱסַף תְּמִיָּא

אֶל עַמָּיו, וְלִפְנֵי הִפָּרְדוֹ צִוָּנוּ לְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ
לָבוֹא לַבִּקְעָה וּלְכַהֵן בְּהֵיכַל־הָרַחֲמִים בִּמְקוֹמוֹ».
שָׁמַע דִּבְרֵיהֶם וַיִּזְכֹּר בְּנֶפֶשׁ עֲגוּמָה הָ«רוּחַ
אַחֶרֶת», שֶׁמָּצָא בַּבִּקְעָה עֵת הֵבִיא אֶת פֶּסֶל־אֲלִנֶּפֶשׁ
לְהֵיכַל־הָרַחֲמִים, וְעֹז־חֶפְצוֹ אוֹתָהּ הָרוּחַ לְהַעֲבִיר, —
וַיֹּאמֶר לָלֶכֶת עִמָּהֶם; אַךְ עָלָה כְּרֶגַע לְפָנָיו
הַסָּפֵק, אִם יִצְלַח, וַיָּבֵא מֹרֶךְ בִּלְבָבוֹ הַנִּסְעָר.
דּוּמָם הִתְבּוֹנֵן אֲלֵיהֶם לְרֶגַע — וַיָּשֶׁב אֶת עֵינָיו
לַיָּם רַב־הַיְכֹלֶת, בְּאֵיתָנוּ לְאֹפֶק שְׁמֵי תְכֵלֶת מִתְרוֹמֵם.
חִכּוּ עַד בּוֹשׁ לוֹ הַשְּׁלוּחִים — וַיֵּלְכוּ זוֹעֲפִים לְדַרְכָּם.
...וְנַהֲמַת־הַמְּצוּלָה בְּחֶבְבָה כִּי הָלְכָה לָּהּ הָלֹךְ וְגָבֹר
וְדָמָה עָלֶיהָ רוֹבֶצֶת, וַיַּחְפֹּץ עַצְמָא לָדַעַת:
עַל מַה־זֶּה? וַיַּסֵּב אֶת פָּנָיו לְכָל הָעֲבָרִים, וְהִנֵּה
מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל, מִתְפַּשֵּׁט וְאוֹבֵד בַּמֶּרְחָב,
פָּגַע בְּאָזְנוֹ יְלֵל־הַיְשִׁימוֹן הַפּוֹרֵץ מִצְּחִיחַ־הַסְּלָעִים,
בְּכִיַּת עֲרָבָה נִדַּחַת, עַרְבַת־הַמִּדְבָּר, תִּתְחַנֵּן
לְרַב־הָאֵיתָנִים, יָם אַדִּיר, הַשּׁוֹטֵף לֹא הַרְחֵק מִמֶּנָּה:
«וְכָכָה אוֹבְדִים וְכָלִים הַכֹּחוֹת הַקְּבוּרִים בִּי חַיִּים,
הַקְּבוּרִים זֶה מֵאוֹת בַּדּוֹרוֹת, הַכֹּחוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁיָּכְלוּ
לִפְרוֹת בְּחֶסֶד־אֱמוּנִים וְלַהֲפֹךְ הַשְּׁמָמָה לְעֵדֶן;
וְעַתָּה לֹא־חַיִּים וְלֹא־מֵתִים יִתְרוֹצְצוּ בְּקִרְבִּי נוֹרָאוֹת,
אִישׁ אֶת אָחִיהוּ יִנְגְּשׁוּ בָּאֹפֶל, מָנוֹחַ לֹא יִתְּנוּ,
וַחֲלוֹם־הַשִּׁמָּמוֹן הַנִּצְחִי לְאִמָּם אֻמְלָלָה מַפְרִיעִים...
הַבִּיטָה: חִדָּלוֹן וּמָוֶת בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה! וְיוֹנֵק

כִּי יַעֲלֶה לִפְעָמִים מִצִּיָּה – וְגָוַע בִּקְלָלָה נִמְרֶצֶת
עַל שְׂדֵי־חַלָּמִישׁ הַצּוֹמְקִים, – וְצָחֲקוּ שָׁמַיִם לְאֵידִי,
יִלְעַג הַשֶּׁמֶשׁ מִמָּרוֹם לְמִשְׁבַּת שַׁכּוּלָה מִתְיַפְּחָה...
וְאַתָּה, אַף אַתָּה, כִּי קוֹלִי זֶה רַבּוֹת בַּשָּׁנִים אֵלֶיךָ
אֶתְחַנֵּן, לֹא תִשְׁמַע תְּחִנָּתִי, וְקִינַת־תְּפִלָּתִי עָדֶיךָ
לֹא תָבוֹא: קַשּׁוּבוֹת אָזְנֶיךָ לְרוּחוֹת מְסַפְּרוֹת בַּמְּרוֹמִים;
נְשׂוּאוֹת עֵינֶיךָ לְחֶזְיוֹן־עֲנָנִים וּמְאוֹרוֹת מְשַׂחֲקִים,
בְּנֵי שָׂשׂוֹן לַתֵּבֵל הָרְחָבָה, – וְיִסּוּרֵי עֲנִיָּה מִתְעַלְּפָה
לְרַגְלֶיךָ לֹא תִרְאֶה–רַחֲמֵנִי! אֶל חֵיקִי, דּוֹד אָהוּב, הִשְׁתַּפֵּךְ
בְּגַלֶּיךָ הַקָּרִים, הַזַּכִּים כַּבְּדֹלַח! חַבְּקֵנִי, יְחִידִי,
בִּזְרוֹעוֹת־אַהֲבָה, וּבְגֹדֶל חַסְדְּךָ נָא חֹן וְהַחֲיֵנִי!...»
הֵסֵב עַצְמָא אָז עֵינָיו וַיַּבֵּט לְרַב־הָאֵיתָנִים
וְהִנֵּה דְּמָמָה נְגוֹזָה, וּקְמָטִים עַל חֶלְקַת־הַשַּׁלְוָה,
מֵרֶגַע לְרֶגַע יִגְדָּלוּ, עַל תְּסִיסַת יָם אַדִּיר יָעִידוּ.
עָלְתָה הַסּוּפָה מֵחַדְרֵי הַמְּצוּלָה בִּסְעָרָה וַתִּשְׁרֹק
לְרַב־הָאֵיתָנִים לְהוֹצִיא חוּצָה אֶת בָּנָיו הַגַּלִּים;
נָשְׂאָה אֶת רֹאשָׁם וַתְּפַקֵּד אֶת צְבָאָהּ וַתְּצַוֵּם לַעֲרֹךְ
מִלְחָמָה עִם גְּבוּלָם וְלַעֲבֹר עַלִּיזֵי נִצָּחוֹן אֶת חֻקָּם.
הִתְנַשְּׂאוּ הַגַּלִּים בְּרַעַשׁ, בְּשָׁאוֹן חָמָרוּ, הִשְׁלִיכוּ
רְסִיסֵי עֹז־קִצְפָּם רוֹתֵחַ בְּגָאוֹן לְמָעְלָה, וְאַדִּירִים
שָׁאֲפוּ כַּנְּמֵרִים לְתֹהוּ־עֲרָבָה נִדַּחַת מִמּוּלָם.
פָּגְעוּ אָז גַּלִּים בְּגַלִּים עַל דַּרְכָּם וּבְקִרְבָּם נִבְלָעוּ,
עַד חָלְפוּ כֻּלָּמוֹ וְעַל קִבְרָם גַּל אֶחָד גָּדוֹל הִתְרוֹמֵם
וַיָּשֶׂם הַיָּם כַּמֶּרְקָחָה וַיַּעֲרֹץ תְּהוֹם רַבָּה בְּשִׁטְפּוֹ,

עַד צוֹהֵל בְּרַעַם־גְבוּרוֹתָיו לַחוֹף הַמְּקֻוֶּה הִגִּיעַ
וּבְסַלְעֵי־אֵיתָנִים הִתְפּוֹצֵץ – וְהִנֵּה רַעַשׁ וּתְשׁוּאָה אֲיֻמָּה –
וְשֶׁקֶט־תַּעֲלֻמוֹת וְרָזִים – וְשִׁבְרֵי גַל־הָיָה מִסָּבִיב
לַסְּלָעִים הָאִלְּמִים הָעוֹמְדִים וּבְגָאוֹן מַבִּיטִים לַיָּם.
קָפְצָה מִשִּׁבְרֵי הַגַּל אָז וַתּוֹפַע לְרַגְלֵי הַסְּלָעִים
בַּת־גַּלִּים קַלִּילָה וַעֲדִינָה, לְבָנָה כְּכֶסֶף־הַקֶּצֶף
מֵרְסִיסָיו נוֹצָרָה; בְּרִשְׁמֵי פָּנֶיהָ עֲנָגִים הִשְׁתַּקְּפָה
נְעִימוּת־נִשְׁמָתָהּ, וְחֶסֶד–עֵינֶיהָ עֲמֻקּוֹת הִבִּיעוּ.
קוֹלָהּ הֶחָבִיב צָהֲלָה וַתָּרָן לַסְּלָעִים הָאִלְּמִים
לְהַקְשִׁיב לְשַׁוְעַת־הָרְצוּצָה, וְלָכֹף אֶת רֹאשָׁם לְרֶגַע
וּלְפַנּוֹת הַדֶּרֶךְ לַגַּלִּים, לְעֶזְרַת נִדְכָּאָה יָחוּשׁוּ –
אַךְ חֵרְשִׁים לְשִׁירַת־הַיַּלְדָּה הַסְּלָעִים הָאִלְּמִים עָמָדוּ.
אָסְפוּ עֵינֶיהָ אֶת נָגְהָן וְתַחְתָּיו אֵשׁ־פְּלָדוֹת הִבְרִיקוּ,
אָפְסָה נְעִימוּת־פָּנֶיהָ וְחֵמָה עֲלֵיהֶם נִשְׁפָּכָה,
וְעָשָׁן כִּי עָלָה בְּאַפָּהּ, גֶּחָלִים מִפִּיהָ בָּעָרוּ,
הִתְנַפְּלָה בְּזַעַם־עֶבְרָתָהּ כַּלְּבִיאָה הַפְּצוּעָה וַתִּשֹּׁךְ
אֶת לִבּוֹת־הָאֶבֶן לַסְּלָעִים בְּרַעַל שִׁנֶּיהָ הַקּוֹצְפוֹת –
אַךְ נִצְּבוּ כְּמוֹ נֵד סַלְעֵי־אֵימָה, מַחֲרִישִׁים בְּפִצְעֵי לְבָבָם.
כָּרְעָה בַת־גַּלִּים עַל בֶּרֶךְ וַתְּחַבֵּק אֶת כַּפּוֹת הַסְּלָעִים,
וַתְּחַנֵּן אֶת קוֹלָהּ וַתִּתְפַּלֵּל אֲלֵיהֶם לְהַטּוֹת אֶת אָזְנָם
לְהֶמְיַת עֲרֵבָה נִדַּחַת וּלְרַחֵם שׁוֹמֵמָה עוֹלָמִית,
וְלָשִׂים אֶת לִבָּם לְחֶבְלֵי יָם אַדִּיר בְּצַעֲרוֹ מִתְמַרְמֵר...
זָעוּ הַסְּלָעִים וְעָנוּ: „קוּמִי, בַּת־גַּלִּים, מֵעָפָר,
רַב לָךְ הִתְפַּלֵּשׁ! מוּצָקִים וְקוֹפְאִים כַּמָּוֶת עָמַדְנוּ

רַבּוֹת בַּשָּׁנִים עַל מִשְׁמָר, לִשְׁמֹר הַתֵּבֵל מִמְּזִמּוֹת־
יָם קַדְמוֹן הָאוֹמֵר לִבְלֹעַ הָאָרֶץ וּלְהָפְכָהּ לְתֹהוּ
בְּמִרְיוֹ מִקְּדוּמִים, — וְעַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת כַּמָּוֶת כֵּן נַעֲמֹד
זְקוּפִים וְשׁוֹמְרִים צַעֲדֵי הָאוֹיֵב, בְּשִׁבְיוֹ מִתְחַכֵּם.
וְאִם יֹאמַר יָם אַדִּיר בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים לְחוֹנֵן הַצִּיָּה,
תִּשַּׁח גַּבְהוּתוֹ וְיָסֹל מְסִלָּה בְּאֹפֶל־תַּחְתִּיּוֹת,
יִקֹּב לוֹ דֶרֶךְ לַצִּיָּה מִתַּחַת לְמוֹסְדֵי אֲדָמָה»
הִלְבִּינוּ פָּנֶיהָ עֲגוּמִים, שְׁמֻרוֹת עֵינֶיהָ נִסְגָּרוּ,
רֹאשָׁהּ עַל חָזָהּ הוֹרִידָה וַתִּפְרֹשׂ כַּפֶּיהָ — כֵּן עָמְדָה
רֶגַע — וַתָּרוֹם לְמַעְלָה וּבְנֵצַח־הַתְּכֵלֶת נֶעֱלָמָה...
וּבְהָרֵם עַצְמָא אֶת עֵינָיו וַיַּבֵּט לְפָנָיו וַיַּרְאֶה
וְהִנֵּה שֵׁנִית כְּבָר חוֹמֵר וְקוֹצֵף וְיוֹצֵר הַיָּם —
וַיָּקָם וַיִּקַּח שְׁתֵּי בְנוֹתָיו וַיֵּלֶךְ לְהֵיכַל־הָרַחֲמִים.

X.

עֵין־יוֹנִים.

...מֵעַלְמוּת־הַבִּקְעָה תְּבֹרַךְ בַּת־כֹּהֵן־אַלְנֶפֶשׁ עַצְמָא,
תְּבֹרַךְ עֵין־יוֹנִים הַיָּפָה: הִיא בְּתֹם־אַהֲבָתָהּ שׁוֹבְבָה
נֶפֶשׁ־מְגִירָל מִתְעַלְּפָה וְחַיִּים חֲדָשִׁים בּוֹ נָטְעָה;
בְּקַרְנֵי עֵינֶיהָ הֵנִיסָה הָאֹפֶל הָעוֹטֵף נִשְׁמָתוֹ
וַתְּרַוֶּה בְּנַחַל־עֲדָנִים אֶת לִבּוֹ הַמֻּכֶּה כָעֵשֶׂב. –
כִּי זָכַר מְגִירָל בְּלֵב כּוֹאֵב, בִּכְלוֹת עֲבוֹדָתוֹ לְאֶחָיו,
הַסֶּלַע הָאָדֹם, מְקוֹם שָׁם יַלְדוּתוֹ וּנְעוּרָיו חָלָפוּ,
וַתִּשְׁכֹּן עַצֶּבֶת כַּעֲנָנָה עַל פָּנָיו הַמְּאִירִים בְּיָפְיָם,
וַיִּדֹּם – וַיָּחֶל לְבַלּוֹת רֹב יָמָיו בַּבִּקְעָה לְבַדּוֹ.
זָכְרוּ גַם אַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם: בְּבוֹאָם לַמְּנוּחָה,
הוֹפָעַת קַטְשִׁיקָם הֶחָדָשׁ, וְזִכְרוֹן עֲלִילוֹת־מוֹשִׁיעָם
בְּלֵיל־הָעֲבָרוֹת בְּלִבָּם שָׁמְרוּ, וַיִּירְאוּ מַעֲרִיצִים
עִמּוֹ הִפָּגֵשׁ, וְרַגְלָם מִגֶּשֶׁת עָדֵיהוּ הִרְחִיקוּ, –
עַד הָיָה כַּזָּר וְכַנָּכְרִי בֵּינֵיהֶם, וְנַפְשׁוֹ לְשָׁלָל
הָיְתָה לַבְּדִידוּת הַמָּרָה, שֶׁבָּנְתָה אֶת קִנָּהּ בְּקִרְבּוֹ,
בֵּיצִים־לַיֵּאוּשׁ מִלֵּטָה וַתִּדְגֹּר צִפְעוֹנֵי־שִׁמָּמוֹן.
וְיָמִים עַל יָמִים כִּי עָבְרוּ וַיִּסָּעֵף הַסְּתָיו בְּמַעֲרָצָה
כָּל יֶרֶק בָּעֵץ וּבָעֵשֶׂב, וְאִישׁ אַחֲרֵי אָחִיו הַפְּרָחִים
קָמֵלִים וּרְקֵבִים נָפָלוּ, וְאַחֲרֵי הַכֹּתֶל הַחֹרֶף
כְּבָר עָמַד מַשְׁגִּיחַ בַּחַלּוֹן וַיָּקָט מְגִירָל בְּחַיָּיו,
וַיִּשְׁאַל אֶת נַפְשׁוֹ לִגְוֹעַ עִם יַלְדֵי אֲדָמָה אַחֲרוֹנִים,
וַיּוֹסֶף בְּפִנַּת סֻכָּתוֹ בּוֹדֵד וְעָצוּב הִקָּבֵר.

אָז יֵשׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עַל פָּנָיו רוּחַ בְּרֶדֶת תַּרְדֵּמָה
עִם נֶשֶׁף, וּתְנָעֵר בְּאֵפֶר־לְבָבוֹ וְתָעִיר לְחַיִּים
נִיצוֹץ־גַּעְגֻּעִים גֹּוֵעַ — וְיָצָא לָשׁוּחַ יְחִידִי
לְרַגְלֵי הַסֶּלַע הָאָדֹם וְלָסֹב עַל הָרֵי־חַלָּמִישׁ,
עַד הֵילֵל־בֶּן־שַׁחַר יוֹפִיעַ, וְכוֹנֵן לְאָחוֹר פְּעָמָיו...
בְּאַחַד הַלֵּילוֹת, בִּנְדוּדָיו, וַיִּקֶר מִקְרֵהוּ לַעֲבֹר
עַל הֵיכַל־הָרַחֲמִים, וַיִּשְׁמַע קוֹל נוֹגֶה חֲרִישִׁי מִשְׁתַּפֵּךְ,
דֶּרֶךְ הַחַלּוֹן הַמּוּאָר אוֹר כֵּהֶה, לַלַּיִל הָעוֹצֵר
נְשִׁימָתוֹ בְּקִרְבּוֹ וּמַקְשִׁיב, וַתֹּאחֵז רְעָדָה אֶת כֻּלּוֹ.
עָמַד כְּמְסֻמָּר לְרֶגַע וַיָּסַר מִשְׁנֵהוּ לַהֵיכָל.
נִצַּב בַּפֶּתַח וַיִּתֵּן אֶת עֵינָיו לְשׁוֹטֵט בַּמִּקְדָּשׁ,
וַתִּגָּל לְפָנָיו הַבְּרִיאָה הַחֲדָשָׁה, שֶׁבָּרָא הַכֹּהֵן
בַּשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם: לְרַגְלֵי פֶּסֶל־אֵלְנֶפֶשׁ, עַצְמָא
יָשַׁב וּלְקַרְנֵי אוֹר כֵּהֶה הַנּוֹטֵף עַל קָדְקֹד־גֻּלְגָּלְתּוֹ
הִשְׁמִיעַ בְּקוֹלוֹ הַמְלַבֵּב לְאַנְשֵׁי־הַשֵּׁבֶט־הַיּוֹשְׁבִים
בְּסֵתֶר כְּנַף לַיְלָה עֲטוּפִים וְאֵלָיו עֵינֵיהֶם הַמְנוֹצְצוֹת
נְשׂוּאוֹת, — אֶת שִׁירַת־אֵלְנֶפֶשׁ, שִׁירַת אֵל רַחֲמָן לָאָדָם,
שֶׁנָּזְלָה בְּהֶמְיָה חֲרִישִׁית וַתְּמַלֵּא אֶת לִבּוֹת־הַשּׁוֹמְעִים
בְּחֶסֶד וְרַחֲמִים, וַתְּבַקֵּשׁ מֵאַנְשֵׁי «הַשֵּׁבֶט הַנִּבְחָר»
«לָשׁוּב אֶל תֻּמָּם מִקֶּדֶם וּלְהָשִׁיב לַבִּקְעָה הַבְּרוּכָה
הָרוּחַ שֶׁשָּׁלַט בְּתוֹכָהּ וַיְרַחֵף מִסֻּכָּה לְסֻכָּה,
בְּטֶרֶם פּוֹטֵירָא הוֹפִיעַ וַיְחַלֵּל אֶת קְדוּשַּׁת שַׁלְוָתָהּ,
וְאַחֲרָיו — מְגִירָל וַיַּכְתִּם בְּדָמִים אֶת נֶפֶשׁ בָּנֶיהָ».
רָחֲפוּ עַצְמוֹתָיו מִכַּעַס, וַיָּחַשׁ כְּאֵב חָדָשׁ בְּלִבּוֹ.

וְאוּלָם בְּעוֹד רֶגַע וַיַּעַל שִׁמָּמוֹן וַיַּבְלֵג עַל שְׁנֵיהֶם.
הֶעֱבִיר בַּפַּעַם הָאַחֲרוֹנָה אֶת עֵינָיו בַּהֵיכָל מִסָּבִיב;
נִפְגְּשׁוּ בָּאֹפֶל לְרֶגַע בְּעֵינֵי עֵין־יוֹנִים, נִרְעָשָׁה
לָאָרֶץ יוֹשֶׁבֶת, וְחָשׁ מֵיתָר יָתוֹם בְּנַפְשׁוֹ מִזְדַּעֲזֵעַ –
וַיְמַהֵר וַיַּעֲזֹב אֶת עָמְדוֹ וַיֵּצֵא לָנוּעַ בַּלָּיִל.
לֹא הִרְחִיק לָלֶכֶת – וְהִנֵּה קוֹל צְעָדִים מֵאַחֲרָיו אַט נִשְׁמָע
וַיִּפֶן וַיַּבֵּט עַל סְבִיבָיו, וַיִּפְגֹּשׁ בְּמֶבָּט הַתּוֹעֶה
בַּעֲלָטַת הַחֲשֵׁכָה לִקְרָאתוֹ וְנוֹשֵׂא לִלְבָבוֹ בְּלִי אֹמֶר
בְּשׂוֹרַת אַהֲבָה וְרַחֲמִים, וַיְקַבֵּל בְּפָנִים מַסְבִּירוֹת
אֶת מַלְאַךְ־הַשָּׁלוֹם וַיַּשְׁבֵּת מְנוּחַת הַלַּיִל בִּשְׁאֵלוֹ:
«אָן תֵּלְכִי, יַלְדָּתִי, בָּאֹפֶל?» – «בְּעִקְבוֹתֶיךָ, מַחֲמַדִּי!»
– «מַחֲמַדִּי קָרָאת לִי, וְאוּלָם – רְאִיתִנִי הַלַּיְלָה רִאשׁוֹנָה...»
– «לֹא כֵן דִּבַּרְתָּ, יְדִידִי. נַעֲרָה עִם נַעֲרוֹת־הַבִּקְעָה
הָיִיתִי וּלְבַקְרָן הָלַכְתִּי פַּעַם בְּפַעַם; וּבְשׁוּבְךָ
חֲמוּץ בִּגְדֵי נִצָּחוֹן יוֹם אֶחָד, רְאִיתִיךָ – וַיֶּחֱרַג לְבָבִי
מִסְּגוֹרוֹ לִקְרָאתְךָ; וְאוּלָם שִׁמְעֲךָ בָּאֵלִים שָׁמַעְתִּי
וָאִירָא מִמְּךָ, וָאֶכְמֹס אוֹר דְּמוּתְךָ עִמָּדִי וָאֶסְגֹּר
בַּעֲדוֹ לָנֶצַח, וַיְהִי לִי יוֹמָם לְמַעְיַן שַׁעֲשׁוּעִים
וּמָקוֹר לְדִמְעוֹת בַּלַּיְלָה לְהִשְׁתַּחֲווֹת בַּת־סוֹדִי, מִטָּתִי».
– «הַגִּידִי, אֲחוֹתִי, וְאֵדַע, מָה הֵסִיר זֶה פַּחְדֵּךְ מִמֶּנִּי?»
– פָּנֶיךָ עֲצוּבִים רָאִיתִי וָאֵדַע, כִּי אָדָם הִנְּךָ:
עֶצֶב הָאֵלִים לֹא יֵדְעוּ, וְזָרָה הַתּוּגָה לְרוּחָם.
פָּנֶיךָ רָאִיתִי וָאֵדַע אֶת נַפְשְׁךָ הָרְצוּצָה, וְקוֹלָהּ
בְּשַׁוְעָה לְרַחֲמִים בְּלִי דְבָרִים שָׁמַעְתִּי, וָאָבִין מַה קָּרוֹב

לִבְּךָ לְלִבִּי, וָאֶתְאַו לְהוֹשִׁיט לָךְ, דּוֹדִי, יַד־אַהֲבָה
וְדַרְכְּךָ שׁוֹמֵמָה לְהָקֵל — וָאֵצֵא אַחֲרֶיךָ בַּלָּיִל».
— «וְאִמְרָתֵךְ כִּי תַעֲרֹף כַּמָּטָר עַל צְחִיחַ נִשְׁמָתִי וְיֵרְדוּ
דְּבָרַיִךְ כִּרְבִיבִים עַל לִבִּי הַשָּׁמֵם — אֶת נַפְשִׁי אֶשְׁאָלָה,
אֶת חַיַּי מֵעוֹדִי וְעַד עַתָּה אֵיךְ בִּלְעָדַיִךְ חָיִיתִי? —
תְּנִי לִי אֶת יָדֵךְ, יַקִּירָה, וְאֵרַשְׂתִּיךְ לְמַלְכַּת־לְבָבִי,
לָשֶׁבֶת שָׁם כְּלוּלָה וְלִטְווֹת חוּטֵי חֲלוֹמוֹת וְתִקְווֹת
וְלֶאֱרֹג לִי בְּיָדֵךְ הָרַכָּה מַסֶּכֶת לְחַיִּים חֲדָשִׁים —
אַךְ לָמָּה מַחֲרִישָׁה תַּעֲמֹדִי וְאָחוֹר כּוֹשֶׁלֶת תְּסוֹגִי?»
— «לֹא אֵדַע יַקִּירִי. אַךְ עַתָּה, כִּי תַאֲוַת לְבָבִי נִתָּנָה,
אֵימַת־הַלַּיִל תְּסֻבֵּנִי, וּמוֹרָא הֶהָרִים, הָעוֹלִים
וְצוֹמְחִים מֵאֹפֶל הַבִּקְעָה, יֹאחֲזֵנִי; קוֹל־פְּחָדִים מִתְלַחֵשׁ
בִּדְמָמַת־הַמֶּרְחָב, הַמְעֻלָּף עֲרָפֶל מִלְּפָנַי, יַגִּיעַ
לְאָזְנַי וִיסַמֵּר שַׂעֲרוֹת בְּשָׂרִי הַמִּתְפַּלֵּץ בִּזְוָעָה...»
נָשָׂא אֶת עֵינָיו וַיַּבֵּט אֶל הָרֵי חַלָּמִישׁ לְרֶגַע,
דּוּמָם הִתְבּוֹנֵן אֲלֵיהֶם בַּאֲנָחָה בִּגְרוֹנוֹ נֶחְנָקָה,
יָדוֹ עַל כֶּתֶף הַיַּלְדָּה וְעַל חֶלְקַת צַוָּארָהּ אָז הֶעֱבִיר
בְּרֶטֶט וַיְדוֹבֵב אֵלֶיהָ: «עַל זְרוֹעִי הִתְרַפְּקִי, וְאַל תִּירְאִי!
עַד יִפְנֶה אוֹר־חַיַּי לַעֲרוֹב עִמִּי לָבֶטַח תֵּשְׁבִי,
וְעַד הֹלֶם לְבָבִי הָאַחֲרוֹן, כְּאִישׁוֹן בַּת־עֵינִי אֶשְׁמְרֵךְ —
בַּרְקָאִי, אֲחוֹתִי, נֵלֵכָה!» וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם אָז יַחְדָּו.
...וְהַדּוּר בְּשֶׁלֶג אַדַּרְתּוֹ וַחֲגוֹרַת הַקֶּרַח בְּמָתְנָיו,
כִּי שָׁבַר הַחֹרֶף בְּתָקְפּוֹ בַּבִּקְעָה וַיֹּסֶף מֵרוּחוֹ
עָלֶיהָ, וַיֵּלְכוּ אַחֲרוֹנֵי־צִפֳּרִים לְאֶרֶץ מוֹלֶדֶת־

הָאָבִיב, לְשׁוֹרֵר מִמַּעַל לְעַרְשׂוֹ רְפוּדַת שׁוֹשַׁנִּים;
רַק אַחַת—«צִפּוֹרַת מְגִירָל» נִשְׁאֲרָה, וַתְּרַפְרֵף עַל שַׁדְמוֹת־
הַשֶּׁלֶג בֵּין הֵיכַל־הָרַחֲמִים וְסֻכַּת בְּחִיר־נַפְשָׁהּ, וַתַּצְהֵל
לוֹ קוֹלָהּ וּפִרְחֵי־אוֹר־קַיִץ בְּלִבּוֹ הִפְרִיחָה...

.XI

מְרִיבֵי־כֹהֵן.

...יְשֵׁנָה עֵין־יוֹנִים בְּשִׁירָה עֲרֵבָה אֶת־צְבִיָּה, אֲחוֹתָהּ
הַקְּטַנָּה; אָבִיהָ בְּחִבָּה נְשָׁקָהּ, וַתֵּלֶךְ לְסֻכַּת־
קַטְשִׁיקָה, בְּלַטֵּף הַשֶּׁלֶג הַיּוֹרֵד פָּנֶיהָ לְהָבִים.
עַל סַפָּה רְבוּדָה עוֹר־נָמֵר אוֹהֲבִים נֶאֱהָבִים שָׁכָבוּ,
מוּצָק מְגִירָל הֶעָזוּז, וְאֶצְלוֹ יַלְדָּתוֹ הַיְקָרָה:
רֹאשָׁהּ עַל חָזוֹ הַכַּבִּיר, בְּאַדִּיר מִתְרוֹמֵם, שׁוֹקֵעַ,
וְגֵוָהּ הֶעָדִין מִתְכַּוֵּץ בְּרַעַד־נְעִימוֹת בְּחֵיקוֹ —
וְאַהֲבָה, עַל פְּנֵיהֶם מְרַחֶפֶת, שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים דּוֹבֵבָה.
הִפְרִיעַ אָז תְּנוּמַת יְדִידִים וְעָכַר אֶת מַעְיַן־חֲלוֹמוֹתָם
קוֹל קוֹרֵא בְּחָיִל: «הִתְעוֹרֵר! סְפָרַדִּים עָלֶיךָ, מְגִירָל!»
הֵקִיצוּ מִזְדַּעְזְעִים מִשְּׁנָתָם וַיִּרְאוּ — בְּפֶתַח הַסֻּכָּה
זָר עוֹמֵד וְלֵאוּת בְּפָנָיו, וְכֹה הוֹסִיף בְּשָׁאֲפוֹ רוּחַ:
«מֵאֶרֶץ הָאֹרֶן נִמְלַטְתִּי לְהָבִיא לְךָ אֶת הַבְּשׂוֹרָה:
הוֹלְכִים הַסְּפָרַדִּים לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם».
אָמַר מְגִירָל לְהִנָּעֵר וְלָצֵאת בְּחַרְבּוֹ הַשְּׁלוּפָה
כְּקֶדֶם בְּלֵיל־הָעֲבָרוֹת וּבְאוֹיְבֵי הַבִּקְעָה הִתְפַּלֵּא —
וַיָּחָשׁ, כִּי נִלְאָה וַיָּסַר כֹּחַ־נְעוּרָיו מֵעָלָיו...
וְנָבוֹךְ וְנִדְהָם כִּי יָשַׁב וַיַּבֵּט כְּאוֹבֵד לְפָנָיו,
עָלָה בְּאָזְנָיו קוֹל־בֶּכִי חֲרִישִׁי, בְּכִי יַלְדַּת לְבָבוֹ,
עָלָיו מִתְרַפֶּקֶת רוֹעֶדֶת — וַיֵּצֵא מִתְחַלְחֵל הַסֻּכָּה.
הִרְחִיב צְעָדָיו וַיַּעֲבֹר הַבִּקְעָה הַנָּמָה בַּנֶּשֶׁף
הַמַּשְׁלִיג, וַיָּבֹא אֶל הֵיכַל־הָרַחֲמִים וַיִּגַּשׁ לִמְקוֹם שָׁם

עַצְמָא הַכֹּהֵן וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם יָשְׁבוּ
וְהָגוּ בַּסֵּתֶר. רָאוּהוּ וְאִישׁ אֶל אָחִיהוּ תָּמָהוּ
מַחֲרִישִׁים עֵת רַבָּה, עַד פָּתַח עַצְמָא וְאָמַר: «קַטְקְשִׁיקָה,
מַה־נֶּשֶׁף מְנֻשָּׁפִים? – מָה הֶחֱרִיד רוּחֵךְ אֵלֵינוּ לָרֶדֶת?»
– «לָדַעַת אֶחְפֹּצָה, שַׁלָּמָה לֵילוֹת כַּיָּמִים תָּשִׂימוּ
בְּסֵתֶר־אֵלְנֶפֶשׁ לָשֶׁבֶת וּבִצְלָלֵי הֵיכָלוֹ הִתְלוֹנֵן?»
– «לְאָבִינוּ הָרַחֲמָן נִתְפַּלֵּל, לָשֵׂאת אוֹר פָּנָיו אֵלֵינוּ».
– «וְהֵן עָמְדוּ לְפָנָיו כֹּהֲנִים מִלְּפָנִים וְאֵלֶּה לֹא עָשׂוּ?»
נֶאֱנַח עַצְמָא וַיָּשֶׁב: «דַּי הָיָה לְפָנִים, בִּימֵיהֶם,
לֵרָאוֹת בְּהֵיכַל־הָרַחֲמִים פַּעַם בְּשָׁנָה וְלִטְבֹּל
בְּמֶבָּט יְחִידִי הַנֶּפֶשׁ הַזַּכָּה בְּנַחֲלֵי־הָאַהֲבָה,
מֵעֵינֵי־אֵלְנֶפֶשׁ נָהֲרוּ, וְלִרְחֹץ הַלֵּבָב הַטָּהוֹר
בְּחַסְדּוֹ – אַךְ עַתָּה בַּבִּקְעָה רוּחַ אַחֶרֶת הָיְתָה».
– «בְּעֶטְיוֹ שֶׁל מִי זוּ הָרוּחַ הוּרְתָה וּמִי זֶה חוֹלְלָהּ?»
– «בְּלֵיל הַמְּדוּחִים פּוֹטֵירָא, וּבְלֵיל־הָעֲבָרוֹת מְגִירָל».
– «יָדַעְתָּ: לְחַלֵּץ הַבִּקְעָה, לֹא לְחַבֵּל אֶת רוּחָהּ הוֹפַעְתִּי».
– «הַרְחֵק מֵאַנְשֵׁי־הַבִּקְעָה, בַּסֶּלַע הָאָדֹם יָשַׁבְתָּ;
זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ וַיִּרְעַד הַמֵּיתָר, שֶׁקָּשַׁר לִבֵּךְ
לְאִמֵּךְ הַבִּקְעָה, וַתָּחָשׁ לְיֶשַׁע בָּנֶיהָ הַנְּמַקִּים;
וְאוּלָם בְּלִי־דַעְתֵּךְ אֶת רוּחָם יָגוֹן עַל יָגוֹן הוֹסַפְתָּ –
אוֹיָה לִי, מָתַי תִּכָּרֵת זוֹ שִׁירַת־הַבַּרְזֶל מִפִּיהֶם? –
וְדוֹרוֹת עַל דּוֹרוֹת יַחֲלֹפוּ, בְּטֶרֶם תְּכֻבַּס נִשְׁמָתָם
מִכִּתְמֵי הַדָּמִים, הִשְׁאִירוּ חַלְלֵי־אוֹיְבֵיהֶם עָלֶיהָ!...»
– «יָדַעְתָּ, כִּי לוּלֵא נִגְלֵיתִי, סָפוּ מֵעֹצֶר הָרָעָה –»

— «כַּשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, וְהָאָרֶץ מָלְאָה תְהִלָּתוֹ לָנֶצַח».
— «לֹא מָלְאָה הָאָרֶץ מֵעוֹלָם רֹן מִיתַת־תּוֹלָעִים בָּאַשְׁפָּה.
וּ«מִיתַת־נְבָלִים» רַק תִּהְיֶה מַטָּרָה לִצְחוֹק־הַשָּׁמַיִם...
וְאוּלָם אִם תֹּאמְרוּ לָשֶׁבֶת וְלַהֲגוֹת נְכָאִים בָּאֹפֶל,
וּשְׁמַעְתֶּם, כִּי טֶרֶם הִגִּיעָה הַשָּׁעָה לְחוֹנֵן נְשָׁמוֹת,
כִּי יָמִים אֲחָדִים יַעֲבֹרוּ וְשָׁבוּ בְּנֵי סְפָרַד וְעָלוּ
כָּאַרְבֶּה עָלֵינוּ וְכִסּוּ עֵין־שֶׁמֶשׁ בְּשִׁפְעַת־הֲמוֹנָם.
וִידַעְתֶּם וּרְאִיתֶם הַמַּעֲשֶׂה עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת לְהוֹשִׁיב
הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם שֶׁאֲנַגִּים בַּבִּקְעָה הַבְּרוּכָה לָנֶצַח:
הַסִּיעוּ אֲבָנִים, וְצוּרִים מִמְּקוֹמָם הַתִּיקוּ, וְעִקְרוּ
אַדִּירֵי הַיַּעַר, וְכִרְתוּ עִמָּהֶם עַל צוּקֵי־הַסְּלָעִים
בְּרִית־בַּרְזֶל וְהָיוּ לִמְצוּדוֹת מַקִּיפוֹת הַבִּקְעָה כַּנָּחָשׁ,
וְעָמְדוּ עֲלֵיהֶן עַל מִשְׁמָר מְגִירָל וְאֶחָיו גַּם יוֹמָם
גַּם לַיִל לְקַבֵּל בְּמָוֶת הַמָּוֶת הַהוֹלֵךְ וְקָרֵב».
אָמַר וּבְעֵינָיו הִתְלַקְּחָה אֵשׁ־לַהַט אֲדֻמָּה וַתָּפֶץ
קַרְנֶיהָ עַל לִבּוֹ וְעַל חַרְבּוֹ, וַתְּעוֹרֵר לְרֶגַע אֶת עֵינֵי־
הַמְסֻבִּים, שֶׁנִּזְכְּרוּ נִשְׁכָּחוֹת בְּרֶטֶט הַחוֹלֵף אֶת בְּשָׂרָם.
נָע לִבּוֹ שֶׁל כֹּהֵן־אֵלְנֶפֶשׁ לְדִבְרֵי מְגִירָל אַחֲרוֹנִים,
פַּחַד וְיִרְאָה לְשֵׁבֶט־אַהֲבָתוֹ קְרָאוּהוּ וּרְעָדָה,
פָּנָיו כַּמָּוֶת חָוְרוּ — וּמִלִּים מִפִּיהוּ נֶעְתָּקוּ.
הִתְאוֹשֵׁשׁ לְסוֹף וַיִּתְבּוֹנֵן אֲלֵיהֶם חֲלִיפוֹת וַיֹּאמַר:
«אַחֲרֶיךָ יֵלֵכוּ, וְאוּלָם בְּטֶרֶם תִּפָּרֵד אֱמָר־לִי,
מַדּוּעַ אֲבָנִים וְעֵצִים הַפַּעַם לְמַחֲסֶה הוֹסַפְתָּ?»
— «גָּדוֹל וְעָצוּם הוּא מִסְפַּר הָאוֹיְבִים מֵאֲשֶׁר מִלְּפָנִים».

– «וְלוּ גַם פִּי־שִׁבְעָה יֶעֱצַם הָאוֹיֵב, הַאִם לֹא הוֹפַעְתָּ?»

– «בְּעָזְבִי הַסֶּלַע הָאָדֹם עוֹד הָיוּ כֹּחוֹתַי רַעֲנַנִּים».

– «הֶהָיָה הָרוּחַ־הַגָּדוֹל, מִמֶּנּוּ כֹּחֲךָ, לְמַעְיַן אַכְזָב, אִם שָׁכַח הָאוֹמֵן אֶת יֶלֶד־טִפּוּחָיו בָּאָרֶץ?»

– «נֶגֶד רְצוֹנוֹ עֲזַבְתִּי הַסֶּלַע הָאָדֹם וָאֵרֵד לַבִּקְעָה... בְּרַע לִי – וָאֵבוֹשׁ בִּשְׁעַת־קַלְקָלָתִי לְרַצּוֹת אֶת פָּנָיו, וּבְטוֹב לִי – וָאֶשְׁכַּח אוֹתוֹ וּשְׂפָתוֹ גַם יַחַד».

– «אֵל אֶחָד לְךָ הָיָה – וַיֹּאבַד! אוֹי לָךְ, מְגִירָל, וְאוֹי לָךְ, הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם!» וּכְדַבְּרוֹ הֵלִיט אֶת פָּנָיו וַיִּדֹּם.

– «הַקֵּץ לְכָל אֱלֹהַּ!» הִתְקַצֵּף קַטְשִׁיקָה, כִּי רוּחוֹ קָצְרָה, «לַבִּקְעָה!» וַיֵּלֶךְ, וְאַחֲרָיו אַנְשֵׁי־הַשֵּׁבֶט הָלָכוּ.

נִשְׁאַר עַצְמָא לַאֲנָחוֹת, מִלִּבּוֹ הַדָּוֶה מִתְפָּרְצוֹת וּתְוֹעוֹת בֶּחָלָל הַדּוֹמֵם. רְגָשׁוֹת אֲלָפִים בְּקִרְבּוֹ סָעֲרוּ, הִתְקַצְּפוּ בְּשָׁאוֹן; כָּאֳנִיָּה מִכָּל הָעֲבָרִים עָלֶיהָ הַגַּלִּים יָסֹבּוּ בְּסוּפָה וָסָעַר, וּבְעָבְרָהּ גַּל אֶחָד – לַשֵּׁנִי תִּמָּסֵר, כֵּן לְבָבוֹ בְּלִי הֶרֶף הִתְמוֹטֵט: זֵכֶר־הַבִּקְעָה הַקְּדוּמָה וְיַלְדֵי־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי חָלַף, וַיַּעַל מְגִירָל לְפָנָיו, וְלֵילוֹת־הָאוֹרָה שֶׁבִּלָּה בַּעֲרָפֶל־הֵיכָלוֹ, וַיֵּרְדוּ לְתַחְתִּית תְּהוֹם שְׁחוֹרָה פוֹלֶטֶת בְּנֵי־סְפָרַד אֲיֻמִּים הָאוֹמְרִים חַיִּים אֶת שִׁבְטוֹ לִבְלוֹעַ, וַיְקַלֵּל אֶת יוֹם בּוֹ פּוֹטֵירָא חָדַר לַבִּקְעָה רִאשׁוֹנָה, יוֹם בּוֹ מְגִירָל הוֹפִיעַ, וְיוֹם הוּא בּוֹ בַּהֵיכָל הִתְיַשֵּׁב...

...שָׁבָה עֵין־יוֹנִים הַחֲמוּדָה עִם שַׁחַר לַהֵיכָל וַתִּמְצָא אָבִיהָ עוֹד יוֹשֵׁב לָאָרֶץ וְיָדָיו הָרוֹעֲדוֹת מְכַסּוֹת

אֶת פָּנָיו, וַתִּשְׁאַל לִשְׁלוֹמוֹ. הֵסִיר אֶת יָדָיו וַיַּבֵּט
אֵלֶיהָ בְּחֶמְלָה; עַל יָדוֹ הוֹשִׁיבָהּ וַיְחַנֵּן אֶת קוֹלוֹ:
«צַר לִי עָלַיִךְ, יַלְדָּתִי. בְּתָמְכֵךְ אֶת נֶפֶשׁ־מְגִירָל,
וְעִמָּהּ גַּם שִׁבְטוֹ, אִבַּדְתְּ...» הִלְבִּינוּ פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר:
«אוֹר־חַיָּיו קְרָאַנִי וְשֶׁמֶשׁ־מַרְפֵּא לְנַפְשׁוֹ הַפְּצוּעָה —
אָבִי, הֲיְכוֹלִים רְגָעִים נְעִימִים וְנַעֲלִים, כְּאוֹתָם
עִם דּוֹדִי בְּאַהֲבָה בִּלִּיתִי, צָרָה וְיָגוֹן לְהוֹלִיד?»
הֵעִיף בָּהּ עֵינָיו וְנֶאֱנָח הִשְׁפִּיל אֶת קוֹלוֹ וַיַּעַן:
«תּוֹעִים בִּנְתִיבוֹת שׁוֹמֵמוֹת שׁוֹכְנֵי הָרָמוֹת הַנְּפִילִים,
וּמֻכֵּי־אֲפֵלָה כָּעִוְרִים הֵם מְבַקְשִׁים הַדֶּרֶךְ הָעוֹלָה
לְמָעְלָה. אַשְׁרֵיהֶם, אִם עָלָה בְּחֶלְקָם לְנַפְשָׁם הֶעָזֵב:
שֶׁבַע עַל סַלְעֵי תַחְתַּחִים יִמְעֲדוּ וְעַל עֶבְרֵי פִּי־שַׁחַת
מִתְמוֹטְטִים יִדְרְכוּ — לְמוּדֵי מְרוֹמִים לַמָּרוֹם יַגִּיעוּ,
עֵת תְּנוּמָה מִשְׁתַּטְּחָה צוֹלֶלֶת בְּנִבְכֵי הַלֵּיל הָעָמֹק;
אַךְ אוֹיָה לָאֵלֶּה, שֶׁנִּלְווּ יוֹשְׁבֵי־הַשְּׁפֵלָה עֲלֵיהֶם
בְּדַרְכָּם: בַּתְּהוֹם הָרוֹבֶצֶת בֵּין מַעְלָה וּמַטָּה יֹאבֵדוּ,
וּכְתֹבֶת — «מֵאַיִן? וְאָנָה?» בְּחֶלְבָּם וְדָמָם רְשׁוּמָה
עַל קִבְרָם יַשְׁאִירוּ בִּישִׁימוֹן — צִיּוּן לַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם.
אֶחָד מֵאֵלֶּה אַחֲרוֹנִים — מְגִירָל; וְאַתְּ, בִּתִּי, עוֹכַרְתּוֹ.
אַךְ קְרֹא הַנַּעֲשֶׂה לְאֶפֶס וְהָשֵׁב הֶעָבָר — אִי אֶפְשָׁר...
וְאִם לֹא הֶעֱלִתָה אַהֲבָתֵךְ כָּלִיל עַל מִזְבַּח־קָרְבָּנֵךְ
וְרֶגֶשׁ יְחִידִי עוֹד פּוֹעֵם, חָפְשִׁי לְנַפְשׁוֹ, בִּלְבָבֵךְ,
אוֹתוֹ הַקְדִּישִׁי לַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה, עֵת עָטוּף וְסָכוּף
אֲנִי פֹּה אֵשְׁבָה מְחַכֶּה לְבִיאַת הַשּׁוֹאָה הַמְכַלָּה —»

לֹא חִכְּתָה עֵין־יוֹנִים לִשְׁמוֹעַ דִּבְרֵי אָבִיהָ עַד תֻּמָּם:
בְּלֵבָב קָרוּעַ מִהֲרָה, וְאִם פָּקוּ בִּרְכֶּיהָ הַכּוֹשְׁלוֹת,
וַתָּבֹא לַחֶדֶר בּוֹ יָשְׁנָה צְבִיָּה אֲחוֹתָהּ הַקְּטַנָּה.
רֹאשָׁהּ אֶל רֹאשָׁהּ לָחֲצָה – וַתְּמָרֵר בְּבֶכִי חֲרִישִׁי.
...לֹא חִכָּה עֶצְמָא עֵת רַבָּה לַשּׁוֹאָה: – לְפֶתַע בְּשָׁאוֹן
הַדֶּלֶת נִפְתָּחָה – וַיּוֹפַע מְגִירָל, וְלַהֲקַת חַיָּלִים .
חֲמוּשִׁים מֵאַחֲרָיו, וַיֹּאמַר: «צֵא אֶת הַהֵיכָל, הַכֹּהֵן,
גַּם אַתָּה גַּם פֶּסֶל־אֶלְנֶפֶשׁ. כִּי בָאִים אֲנַחְנוּ לַהֲפֹךְ
הַמִּקְדָּשׁ לִמְצוּדָה הַנְּכוֹנָה לְקַבְּלֵנוּ וּלְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ,
אִם יִגְבַּר הָאוֹיֵב וְעָלָה בִּסְעָרָה לַחֵילוֹת הַנִּבְנִים».
עָנָה עֶצְמָא וְאָמַר: «אֶת בֵּיתִי לָקַחְתָּ, וְאֶת בָּנַי
הִגְלִיתָ מִמֶּנִּי – אֶת נַפְשִׁי קַח נָא! כִּי אַחַת דִּבַּרְתִּי
אַחֲרוֹנֵי רְגָעַי בֶּחָלֶד לְרַגְלֵי אֶלְנֶפֶשׁ לְבַלּוֹת,
בִּמְקוֹם שָׁם שַׁאֲגוֹת לִבָּתִי כַּמַּיִם נִתָּכוּ, וְשֵׂיבָה
בִּשְׂעָרִי זָרְקָה בְּעוֹד רֹאשִׁי מָלֵא חֲלוֹמוֹת נְעוּרִים».
– «אַל יֵצַר לִלְבְּךָ, הַכֹּהֵן. בְּשׁוּב לִמְנוּחָתָהּ הַבִּקְעָה
וְהֻשַּׁבְנוּ הַהֵיכָל וְאֵלוֹ לִכְבוֹדָם הָרִאשׁוֹן, וְלִבִּי
מֵחֻבּוֹ אֶקְרָעָה וְרָאוּ עֵינֶיךָ מָה הִרְגִּישׁ וְסָבָל».
– «פָּנֶיךָ וְקוֹלְךָ, קַטְשִׁיקָה, יָעִידוּ, כִּי הוֹלֵךְ וְקָרֵב
הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם אֶל קִצּוֹ. לִנְפֹּל בְּסַעֲרַת־מִלְחָמָה
כְּמוֹכֶם לֹא אוּכַל, וְלָכֵן תְּנֵנִי בְּפִנָּה בּוֹדֵדָה,
בְּחַצְרוֹת־אֶלְנֶפֶשׁ כָּאַחֲרוֹן בַּעֲבָדָיו לִגְוֹעַ...»
חֵמָה כַּמָּוֶת הִתְלַהֲטָה בְּנֶפֶשׁ־מְגִירָל וַיִּבְעַט
בְּרַגְלוֹ בְּפֶסֶל אֶלְנֶפֶשׁ, וַיִּפֹּל הַפֶּסֶל מִתְפּוֹצֵץ

לִרְסִיסִים – וְאַחֲרָיו עֵצְמָא נָפַל אֲחֹרַנִּית לָאָרֶץ
וַתִּשָּׁבֵר מַפְרַקְתּוֹ בְּרַעַשׁ. בָּאָה עֵין־יוֹנִים מְבֹהֶלֶת
לִרְאוֹת הַנַּעֲשֶׂה – וַתִּפֹּל מִשְׁתַּטְּחָה עַל גּוּפַת אָבִיהָ,
מְיַלֶּלֶת בְּחַבְּקָהּ אֶת רַגְלֵי מְגִירָל: «מַה, דּוֹדִי, עָשִׂיתָ?»
וְכֹחָהּ כִּי הָלַךְ וְרָפֶה וַתְּבַקֵּשׁ מֵאַנְשֵׁי קַטְשִׁיקָה
לָקַחַת וְלָשֵׂאת אָבִיהָ אֶל «גִּבְעַת־הַשַּׁחַר» לִקְבוּרוֹת
וּשְׁנַיִם חַיָּלִים כֵּן עָשׂוּ – הִתְעַלְּפָה לְרַגְלֵי מְגִירָל...

XII.

„בּוֹכִים–וְנִפְרָדִים"

...עָזַב מְגִירָל לְשָׁעָה עֲבוֹדַת־הַמְּצוּדוֹת הָרַבָּה
וַיֵּלֶךְ לְסֻכַּת־חֶמְלָתְ, שָׁם עַתָּה עֵין־יוֹנִים וַאֲחוֹתָהּ
הַקְּטַנָּה בְּחֶדֶר יָשָׁבוּ. שָׁמַע, בְּגִשְׁתּוֹ לַסֻּכָּה,
קוֹל יַלְדַּת לְבָבוֹ יְשׁוֹרֵר בִּנְעִימַת־נְכָאִים חֲרִישִׁית
«שִׁירַת־שַׁלֶּכֶת», זוּ רוֹנֶה הַמְּשׁוֹרֵר וְיוֹנָתוֹ אָרָגוּ:

«...וְאֶמֶשׁ בַּלַּיִל, כִּי קוֹלִי בְּחָיִל
קָרָא אֵלֶיךָ בַּגַּיְ,
וְעַל הָרִים וּגְבָעוֹת כִּי צָוַח נוֹרָאוֹת
וְהִרְעִיד כָּל דּוֹמֵם וָחַי;
וְעֵינַי הַשְּׁטוּפוֹת דַּם־לִבִּי וּטְרוּפוֹת
כִּי בִקְשׁוּ אֶת צִלְּךָ בַּלֵּיל
הָעוֹטֵף מַחֲשַׁכִּים גַּם רוֹם גַּם מַעֲמַקִּים —
אֵיפֹה הָיִית אָז, בַּת־אֵל?
— בְּשִׁבְתִּי דוֹבֶבֶת לְנַפְשִׁי, חוֹשֶׁבֶת
בְּךָ, דוֹדִי, כִּי פָּנָה הַיּוֹם,
עַל פְּנֵי עָבְרָה — שַׁלֶּכֶת... וְקָרָה
הִתְגַּנְּבָה לַחוֹרְשָׁה וָדֹם —
וַיֶּאֱבַל כָּל פֶּרַח מִבְּשׂוֹרַת הַקֶּרַח,
כָּל שִׂיחַ וְעֵץ רַעֲנָן, רָךְ;
אֲמִירִים רָעֲשׁוּ וּבַדִּים לָחָשׁוּ —
וְלִבִּי גַּם הוּא אִתָּם שָׁח...
אָז, מַעְיַן־חֶמְדָּתִי, לְחֶדֶר הוֹרָתִי

חָרַדְתִּי, כְּאַיָּל, מִסְּבָךְ,
וּבְשָׁכְבִי שַׁאֲנַנָּה בְּעַרְשִׂי רַעֲנַנָּה
שַׂמְתִּי מַעְיָנַי רַק בָּךְ...
— וְתַחַת הָאַלּוֹן כִּי יָדִי בַּחַלּוֹן
בְּנַחַת לָךְ דָּפְקָה לָקוּם,
עִם דוֹדֵךְ לָשׂוּחַ בַּגָּן וְלָנוּחַ —
בַּת־אֵל, לֹא אָמַרְתְּ לִי מְאוּם!
— בְּלֵיל זֶה עֵת תּוֹסֵס כִּלָּיוֹן, וְשׁוֹתֵת
טַל מָוֶת עַל פִּרְחֵי הַזִּיו,
כִּי תְדוֹבֵב אַהֲבָה — עָלֶיהָ בְּזַעֲוָה
יֶאְטַר אֲבַדּוֹן אֶת פִּיו;
וְנֹגַהּ־לֶהָבוֹת כִּי יַדְלִיק לְבָבוֹת
נִצְמָדִים — וְדָעַךְ לָעַד,
וְדוֹדִים בַּאֲהָבִים מִתְעַלְּסִים — נֶעֱזָבִים
וְגוֹעִים כָּל אֶחָד לְבַד...»
נִכְנַס לַסֻּכָּה וַיִּמְצָא עֵין־יוֹנִים חִוֶּרֶת יוֹשֶׁבֶת
עַל סַפְסָל וְרוֹקְמָה בְּיָדַיִם חֲרוּצוֹת, וּבְמִשְׁקַע־הָרִצְפָּה
צִבְיָה אֲחוֹתָהּ מִשְׁתַּעַשְׁעָה בְּנַחַת בֶּחָתוּל הַשּׁוֹכֵב
עַל גַּבּוֹ וְנוֹשֵׂא בְרָצוֹן אֶת עֵינָיו הַיְרֻקּוֹת אֵלֶיהָ.
שָׁטַף אָז אֹדֶם קַלִּילִי פָּנֶיהָ הַלְּבָנִים, וַתֹּאמֶר
לָקוּם מִמְּקוֹמָהּ וּלְקַדֵּם פְּנֵי דוֹדָהּ — וַתִּשְׁקַע לְאָחוֹר.
מִהֵר מְגִירְל אֵלֶיהָ וַיָּשֶׂם יַד־רַחֲמִים עַל רֹאשָׁהּ
בְּשִׁבְתּוֹ עַל יָדָהּ, וַיִּשְׁאַל: «מַה לָּךְ, עֵין־יוֹנִים יַלְדָּתִי?»
הִנִּיחָה אֶת רֹאשָׁהּ עַל שִׁכְמוֹ וַתַּעַן: «אֵין דָּבָר, יַקִּירִי».

חָזַר בִּתְמִיָּה: «אֵין דָּבָר – וְלָמָּה כֹּה יִדְפֹּק לְבָבֵךְ?»
מְעַט רֹאשָׁהּ הֵרִימָה וַתִּלְפֹּת צַוָּארוֹ וַתִּלְחַשׁ בְּאָזְנוֹ:
«כַּנְפֵי־הַמָּוֶת מַשִּׁיקוֹת מִמַּעַל לְרֹאשִׁי אֶשְׁמָעָה –
קוֹרֵא לִי אַחֲרָיו לָלֶכֶת, וְלַעֲזֹב אֶת יַלְדֵי הָאֻמְלָל...»
דִּבְּרָה, וַתֵּשֶׁר לִרְגָעִים אֲחָדִים דּוּמִיָּה מַכְבִּידָה;
רַק לַחַשׁ־הַקְּטַנָּה, בְּחָזְרָהּ עַל «יַלְדֵי הָאֻמְלָל» לֶחָתוּל,
הִפְרִיעַ אֶת עֹמֶק־הַדְּמָמָה. לְסוֹף עָנָה מְגִירָל וְאָמָר:
«לֹא תָהִין יַלְדָּתִי, לֹא תָזִיד בְּמוֹתָהּ מְגִירָל וְשִׁבְטוֹ
לְעֵמֶק־הַצְּלָלִים לְשַׁלֵּחַ», עָלְתָה עֲנָנַת־דְּאָגָה
וַתְּכַס אֶת פָּנֶיהָ, וַתֹּאמַר – וְעֶצֶב וְרֹגֶז בְּקוֹלָהּ –:
«אַל לְךָ, יַקִּירִי, עֵת עֵינֵי־אֲלָפִים אֵלֶיךָ נְשׂוּאוֹת,
לָשִׂים אֶת לִבְּךָ וְלַחְשֹׁב בְּגוֹרַל נַעֲרָה נוֹבֶלֶת.
וּדְבָרִים נוֹרָאִים כְּאוֹתָם זֶה עַתָּה מִפִּיךָ שָׁמַעְתִּי
אִם שֵׁנִית תְּבַטֵּא, וְחָדְלָה יַלְדָּתְךָ מֵאַהֲבָה אוֹתְךָ...»
עָנָה מְגִירָל: «אִם יַעַל לְפָנַיִךְ לְרָצוֹן, אֶת זִכְרִי
מְחִי מֵעַל לוּחַ־לְבָבֵךְ וְחַסְדֵּךְ מִמֶּנִּי הָסִירִי –
דּוּמָם זֹאת אֶשָּׂא וְאֶסְבֹּל וְעַל מַכְאוֹב־יְגוֹנִי אַבְלִיגָה;
וְאוּלָם אִם תִּתְּנִי לַמָּוֶת לִסְגֹּר עֵינַיִךְ בַּעֲדִי
וּלְהַשְׁאִיר אֶת דּוֹדֵךְ לְבַדּוֹ בַּתֵּבֵל הָרְחָבָה, הַקָּרָה –
וְיָרַד קַטְשִׁיקָה, וְאַחֲרָיו הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, לַשָּׁחַת».
עָלָה אָז דָּבָר עַל לִבָּהּ, וַיִּזְרַח בְּעֵינֶיהָ אוֹר־נֹגַהּ
וַיָּפֶז אֶת קְצוֹת עַב הֶעָנָן הַמַּחְשִׁיךְ פָּנֶיהָ וּמִצְחָהּ;
וַתֹּאמֶר צוֹהֶלֶת: «הַשְׁקֵט, לֹא אָמוּת, כִּי אָחִי! וְאַתָּה
סְלַח־נָא כְּרֹב רַחֲמֶיךָ לְפַחַד יַלְדָּתְךָ הַפְּתַיָּה –»

לֹא נִתְּנָה לְכַלּוֹת דְּבָרֶיהָ: בַּעֲתֶרֶת נְשִׁיקוֹת הִפְסִיקָהּ,
וַיָּשָׁב, בְּלֵב שׁוֹקֵט כַּיֶּלֶד, אֶל בָּנָיו הָעוֹבְדִים בַּמְּצוּדוֹת.
...חָלַף הַלַּיִל, אַף פָּנָה יוֹם־חֹרֶף מַעֲצִיב לַעֲרוֹב,
וַיָּסַר מְגִירָל לְבַקֵּר שֵׁנִית יַלְדָּתוֹ, וַיִּמְצָא
בְּחַדְרָהּ בָּאֹפֶל — עֵין־יוֹנִים וְיָמִים, הָעֶלֶם הָאוֹרֵג,
יוֹשְׁבִים חֲבוּקִים, וּנְעִימִים סוֹד־אַהֲבָה מַמְתִּיקִים.
הִרְגִּישָׁה בְּקִרְבַת־מְגִירָל — וְנַפְשָׁהּ לִ י ח י דָ ה יָצָאָה.
אַךְ זָכְרָה אֶת דִּבְרֵי אָבִיהָ וְהָאֹמֶר שֶׁגָּמְרָה בִּלְבָבָהּ
לְהַצִּיל אֶת נֶפֶשׁ־מְגִירָל וְעַמּוֹ אֶת בִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד,
וַתַּעֲמֵד פָּנֶיהָ כְּאִלּוּ לֹא נָגַע הַדָּבָר אֵלֶיהָ.
הִרְגִּישׁ מְגִירָל כְּמוֹ נִקְרַע פְּתִיל־חַיָּיו בְּקִרְבּוֹ, וַיֹּאמֶר
לְהָרִיק אֶת חַרְבּוֹ וּלְכַפֵּר וּלְשַׁכֵּךְ בְּדָמָם חֲמָתוֹ
יוֹקֶדֶת; אַךְ זָכַר אֶת דְּבָרָיו מֵאֶתְמוֹל, וַיִּשְׁלֹט בְּרוּחוֹ
הַסּוֹעֵר בַּעֲזוּז רִגְשׁוֹת־לִבּוֹ — וַיַּעֲזֹב נֶאֱהָבִים לְנַפְשָׁם.
וְהַרְחֵק מֵאַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמָר וְצוֹפִים,
נָדַד כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה לְבַדּוֹ בֵּין חוֹמוֹת־הַמְּצוּדוֹת
מַשְׁבִּיחַ אֶת סַעֲרַת־נִשְׁמָתוֹ וּמְחַבֵּשׁ אֶת פִּצְעֵי לְבָבוֹ,
שֶׁפַּעַם הֶעֱלוּ לְפָנָיו עֵין־יוֹנִים מִתְחַטְּאָה עָלֵיהוּ,
לְהַצְהִיל אֶת פָּנָיו הַקּוֹדְרִים, וּפַעַם — מְסַבָּה עֵינֶיהָ
מִמֶּנּוּ וְעַל זְרוֹעַ־הָעֶלֶם הָאוֹרֵג בְּאַהֲבָה מִתְרַפְּקָה,
לְהַבְרִיק אֶת עֵינָיו הַלְּטוּשׁוֹת וְשִׁנָּיו בְּקֶצֶף לְהַחֲרִיק;
שֶׁרֶגַע לוֹ אָמְרוּ לְרַגְלֵי הַיַּלְדָּה הִתְרַפֵּס וּלְבַקֵּשׁ
עַל נַפְשׁוֹ, וְרֶגַע לוֹ אָמְרוּ מַבַּט זוּ בּוֹגֶדֶת הִוָּאֵשׁ;
שֶׁפַּעַם הַיַּלְדָּה בּוֹכִיָּה בִּלִי־כֹחַ לְרַגְלָיו הִפִּילוּ.

לִדְרֹךְ עָלֶיהָ בְּרֶגֶל־גַּאֲוָה נִפְצָעָה נוֹקֶמֶת,
וּפַעַם לְפָנָיו שָׁמוּהָ שׁוֹאֶלֶת בְּפָנִים נִכְלָמִים
וּנְבוֹכִים, «אִם אֶפְשָׁר עֲדֶנָה לִסְלֹחַ, לִשְׁכֹּחַ וּלְחוֹנֵן?»,
לַעֲנוֹתָהּ בְּשָׂפָה מְאֹד רָפָה וְצַעַר רְווּיָה: «אִי אֶפְשָׁר» —
עַד יָגַע בַּנְּדוּדִים וַיִּשְׁבַּע אֶת רֹאשׁוֹ בְּאַבְנֵי־הַמְּצוּדוֹת
מֵחֲשׁוֹב בָּהּ, וְלִבּוֹ — בְּחַרְבּוֹ נוֹקֶמֶת מֵרַחֵשׁ אַהֲבָה
לַאֲרוּרַת־נִשְׁמָתוֹ, וַיִּשְׁכַּב בְּפִנַּת הַחוֹמָה לָנוּחַ...
...שָׁמְעוּ אָז נַעֲרוֹת־הַבִּקְעָה דְּבַר פְּרֵדַת מְגִירָל וְעֵין־יוֹנִים,
דְּבַר פְּרֵדַת עֵין־יוֹנִים וְיָמִים, וַיֵּלְכוּ לְבַקֵּר רְעוּתָן.
הִבִּיטוּ אֵלֶיהָ וּלְמַרְאֵה עֵינֵיהֶן בְּלִבָּן תָּמָהוּ:
מֵעוֹלָם לֹא הָיְתָה כֹּה יָפָה וְכֻלָּהּ מַחֲמַדִּים — וְאִם נוּגָה
וְדִמְעָה בִּצְנְעָה נוֹצֶצֶת בְּעֵינָהּ — כְּבְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה.
פָּנְתָה אֵלֶיהָ רַכִּיכָה הַקְּטַנָּה בַּבָּנוֹת וַתִּשְׁאַל:
«אֵיךְ אֶפְשָׁר מִדּוֹדִים הִפָּרֵד עֵת תִּבְכֶּה הַנֶּפֶשׁ לְלֶכְתָּם? —
וְאָבִיב כִּי יָבֹא, וְלָאַט הָרוּחַ הַפּוֹחֵז בְּאָזְנֵךְ
דְּבָרִים נִשְׁכָּחִים, וְחוֹלְמָה, הוֹמִיָּה אוֹבֶדֶת תַּעֲמֹדִי
מַקְשִׁיבָה לִצְלִילִים חֲשָׁאִים, מִכָּל הָעֲבָרִים נִשָּׂאִים —
מַה תַּעֲשִׂי?» הֵרַת מְטַר דְּמָעוֹת וָבֶכִי, בַּת־צְחוֹק עַל פָּנֶיהָ
הוֹפִיעָה, וַתַּעַן: «אֵין דָּבָר: בּוֹכִים, יַקִּירָה, וְנִפְרָדִים...
וְאָבִיב עַד יָבֹא לַבִּקְעָה יָמִים עוֹד רַבִּים יַעֲבֹרוּ,
וּבְטֶרֶם יָפוּחַ נְחוֹלֵל, אֲחְיוֹתַי, אֶת מְחוֹל־הַשַּׁלֶּכֶת».
עוּגַת נְעָרוֹת דּוֹמֵמוֹת כַּפְּסִילִים אָז עָגוּ וַיֵּצְאוּ
בִּמְחוֹל־הַשַּׁלֶּכֶת: בַּתְּחִלָּה הָלֹךְ וְטָפֹף בְּנַחַת
וְרָאשֵׁיהֶן נְטוּיִים לְמַעְלָה; וְאַחַר בְּשֶׁטֶף־מְרוּצָה

סָבַב רְגָעִים אֲחָדִים וְרֹאשָׁן לָאָרֶץ הָנִיעַ,
וּלְסוֹף בִּסְעָרָה וְסוּפָה בְּלִי הֶרֶף הִתְפַּלֵּץ, הִתְחוֹלֵל
וְהוֹצֵא מִתּוֹכָן כָּל אַחַת פָּנֶיהָ לְהַלְבִּין הִתְחִילוּ, —
עַד יָצְאוּ כֻּלָּנָה וְאַחַת עֵין־יוֹנִים בַּמָּחוֹל נִשְׁאָרָה.
זְמַן רַב עוֹד בַּסּוּפָה נִשָּׂאָה, עַד חָוְרוּ פָּנֶיהָ וַתִּפֹּל
לְכַרְעֵי הַמִּטָּה, וַיִּשְׁטֹף דָּמָהּ מִגְּרוֹנָהּ כַּזֶּרֶם.
חָרְדוּ הַנְּעָרוֹת לְהָרִים וּלְהָטִיל רֵעוּתָן בַּמִּטָּה.
בְּקֹשִׁי מֵאִתָּן הֻרְגַּע, וַתִּשְׁאַל, מִי יֹאבֶה לָלֶכֶת
וּלְבַקֵּשׁ קַטְשִׁיקָה מְגִירָל לָבוֹא אֵלֶיהָ לְרֶגַע?
נִצְּבוּ כִּקְפוּאוֹת הַנְּעָרוֹת וְנֶעְתַּק הַדִּבֵּר מִפִּיהֶן —
אַחַת רַכִּיכָה הִתְגַּבְּרָה וַתַּעַן: «אָנֹכִי אֵלֵכָה».
וְשָׁעָה עַל שָׁעָה כִּי חָלְפָה בְּעֹמֶק־דּוּמִיָּה וַתָּשָׁב
רַכִּיכָה לְבַדָּהּ וַתֹּאמֶר בְּרַחֲמִים: «מְמָאֵן לָלֶכֶת», —
נִעְנְעָה עֵין־יוֹנִים בְּרֹאשָׁהּ בְּחֶסֶד לְעֶבְרָהּ, וַתְּבַקֵּשׁ
מֵאֵת רֵעוֹתֶיהָ לָשֶׁבֶת לָהּ סָבִיב וּלְתָמְכָהּ — וַתָּשַׁר
אֶת «שִׁירַת־פֶּקְנֶק», מִמַּלָּח זֶה רַבּוֹת בַּשָּׁנִים שָׁמָעָה:

...«לֹא הִבִּיט פֶּקְנֶק הַנּוֹרָא
לְסִירָתוֹ הַקְּטַנָּה, כִּי שָׁט;
לְזֶרֶם־בָּגְבָה מְסָרָהּ,
וְעֵינָיו לַתְּכֵלֶת מֵעָל...
אַךְ לַיְלָה עֵת כִּסָּה בָּגֶבָה
בְּקַדְרוּת־סְעָרָה וָחִיל,
וְקָצַף כִּי קָצְפָה הַמְּצוּלָה
בְּקִרְבָּהּ בְּזַעַף וּרְתֵת

וַתֹּאמֶר לְבָלַע «מוֹרִיקָה»,
זוֹ סִירַת פְּקָנֶק הָעֵז —
לֹא עָזַב הַשּׁוֹחֶה הָאַמִּיץ
לְבַדָּהּ סִירָתוֹ בַּלַּיִל...
שְׁתֵּי יָדָיו מוּצָקוֹת חִבְּקוּהָ
בְּאַהֲבָה לוֹהֶטֶת כִּיקוֹד,
וַחֲבוּקִים בַּגַּלִּים נִלְחָמוּ,
אַף יָרְדוּ אֶל אֹפֶל־הַתְּהוֹם»...
וְשִׁירָהּ כִּי כָּלְתָה נֶעֱצָבָה וְהַנְּעָרוֹת בְּמַקְהֵלָה לָהּ עָנוּ:
«שְׁתֵּי יָדָיו מוּצָקוֹת חִבְּקוּהָ
בְּאַהֲבָה לוֹהֶטֶת כִּיקוֹד,
וַחֲבוּקִים בַּגַּלִּים נִלְחָמוּ,
אַף יָרְדוּ אֶל אֹפֶל־הַתְּהוֹם»...
הִבִּיטָה בַּחַלּוֹן לַחַמָּה הַשּׁוֹקְעָה וַתִּלְחַשׁ לְנַפְשָׁהּ:
«אִם צָרוֹת לְךָ חַיַּי הֵבִיאוּ, אֲסִירֵן בְּמוֹתִי, מַחְמַדִּי»... —
וַתָּסֶב פָּנֶיהָ לַכֹּתֶל וַתִּגְוַע בְּתוֹךְ נַעֲרוֹתֶיהָ.

XIII.

שְׁקִיעַת מֶגִּירָל.

...הָיָה אָז אַחַד הַיָּמִים בֵּין חֹרֶף וְאָבִיב יִמְשֹׁלוּ.
עוֹד אֶתְמוֹל הִשְׂתָּרֵר הַחֹרֶף: שָׁפַךְ אֶת קֶרַח־מֶמְשַׁלְתּוֹ
עַל צוּקֵי הַסְּלָעִים וַיְנַפֵּץ חֲמָתוֹ אֶל עֲצֵי הַיָּעַר:
אַךְ בָּאָה עִם בֹּקֶר מִנֶּגֶב רוּחַ חֲלוּצָה לָאָבִיב
וַתְּדָרֵךְ מְנוּחַת הַחֹרֶף, שֶׁנִּהַם וַיִּסֹּג בְּזַעַף,
מִתַּחַת לְרַגְלֵי הַסְּלָעִים וּבְמֵצַל הַחֹרֶשׁ הִתְחַבֵּא
וְאָרַב לְאוֹיֵב הַקָּרֵב. — הָיָה אָז עֶ רֶ ב מִלְחֶמֶת־
עוֹלָם בֵּין «יַלְדֵי הַשֶּׁמֶשׁ» וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם.
חֲמוּשִׁים בְּבַרְזֶל מִתְנוֹצֵץ לְנֹגַהּ הַשֶּׁמֶשׁ הַצָּעִיר
עָמְדוּ אָז אַנְשֵׁי הַבִּקְעָה עַל חוֹמוֹת־הַמְּצוּדוֹת, וּלְמוּלָם
עַל «הָרֵי־הַנְּשָׁרִים» הִתְפַּשְּׁטוּ בְּנֵי־סְפָרַד, שֶׁלִּפְתֹּר בְּנִשְׁקָם
שְׁאֵלָה מַרְגִּיזָה וַעֲטוּפַת־מִסְתָּרִים: «בְּבִקְעַת הַכַּדְכֹּד
הַבְּרוּכָה — מִי יֵשֵׁב?» יָם אַדִּיר וְאֶרֶץ רְחָבָה עָבְרוּ.
נוֹשֵׂא אֶת עֵינָיו וּמַבִּיט חֲלִיפוֹת אֶל שִׁבְטוֹ וְאֶל אוֹיְבָיו,
יָשַׁב מְגִירָל — כְּלִי־מִשְׂחָק לִרְגָשָׁיו הַשּׁוֹטְפִים בִּסְעָרָה,
זוֹכֵר אֶת אַהֲבַת עֵין־יוֹנִים וְכֹל אֲשֶׁר עָבַר עָלֶיהָ,
מִתְעַמֵּק בְּלִבּוֹ הַכּוֹאֵב בְּפִתְרוֹן תַּהְפּוּכוֹת־הַנַּעֲרָה,
שֶׁצָּפָה לְפָנָיו לִרְגָעִים בָּאֲוִיר עֲטוּפָה צָעִיף לָבָן...
אָז יֵשׁ אֲשֶׁר נִדְמָה לוֹ רֶגַע, כִּי חָדַר לְסִתְרֵי נִשְׁמָתָהּ
וַיְפַתַּח חַרְצֻבּוֹת־חִידָתָהּ: אַךְ נוֹכַח מְהֵרָה, כִּי גָּבְרָה
חֶשְׁכַּת־עֲרָפֶל פּוֹרֶשֶׂת אֶת מְטוֹת־כְּנָפֶיהָ בְּנַפְשׁוֹ.
כֹּה יָשַׁב מְדֻכְדָּךְ, עַד פָּנָה יוֹם־אוֹר לַעֲרוֹב וַיָּבֵא

עֶרֶב לוֹ דָבָר מִמֶּנָּה: «שְׁפָתַי בַּקֶּבֶר דוֹבְבוֹת...»
רָעַד מִגִּילָה וַיָּחָשׁ, כִּי נִטְּלָה מַעֲמָסָה מִלִּבּוֹ
וְטוֹב לוֹ וְנָעִים, וַיַּצְהֵל אֶת קוֹלוֹ בְּשִׁירוֹ וַיֹּאמַר:

...«הוֹלֵךְ נָמֵס שֶׁלֶג:
בַּעֲרוּצִים פֶּלֶג
בְּהֶמְיַת שָׁאוֹן שׁוֹטֵף
וּבְאַגְמֵי בְּדֹלַח עוֹטֵף
כָּל גַּי, כָּל נִיר מִתְעוֹרֵר.

שְׁחָקִים כְּחוּלִים פְּרוּשִׂים
מֵעָל וְהוֹזִים, תְּפוּשִׂים
בְּחֶזְיוֹן אוֹר־עֲנָנִים
מַקְסִימִים בְּשְׁלַל גְּוָנִים
הַשּׁוֹקְעִים אַט בָּאֹפֶק.

כּוֹכְבֵי זָהָב בָּאִים
עִם נֶשֶׁף דֹּם, וְזָעִים
בְּכִפַּת הָרָקִיעַ;
אַהֲבָה לֵיל מַבִּיעַ
לָאָרֶץ הַנִּרְדָּמָה...

אֲוִיר שׁוֹקֵט חָרֵד:
צְלִיל קוֹל סָמִיר יָרֵד

מִתֵּל צָנוּעַ חוֹלֵם,
בּוֹ לֵב־יַלְדָּתִי הוֹלֵם
בֵּין רִגְבֵי הָאֲדָמָה.

קוֹלָהּ רַךְ וְחָבִיב
קוֹרֵא לִי בָּאָבִיב —
שָׁם אֵלֵךְ לִי לָשׂוּחַ
וְלָסֹב, עַד יָפוּחַ
יוֹם צָעִיר בֵּין הֶהָרִים»...

וּלְאוֹר־הַכּוֹכָבִים מִמַּעַל וְאוּרֵי־הַמַּחֲנוֹת מִתַּחַת
עָשָׂה כָּל אוֹתוֹ הַלַּיִל מִסָּבִיב לְקֶבֶר עֵין־יוֹנִים:
חוֹנֵן וְרַצּוֹת עֲפָרָהּ וְהָלֹךְ וְסָבֹב בְּלִי הֶרֶף,
עַד כָּבוּ כּוֹכָבִים בַּשַּׁחַק, וַאֲפְלוּלִית־הַשַּׁחַר גּוּשׁ שָׁחוֹר
יָרְדָה לָעוֹלָם, בְּטֶרֶם אַיֶּלֶת־הַנֹּגַהּ תּוֹפִיעַ —
וַיַּעֲזֹב הַתֵּל הַצָּנוּעַ וַיְכוֹנֵן פְּעָמָיו לַדֶּרֶךְ
הַמּוֹבִיל אֶל חוֹמוֹת־הַמְּצוּדוֹת. וְאוּלָם בְּטֶרֶם הִגִּיעַ
לַמּוֹרָד — בֵּין בִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד וְקֶבֶר עֵין־יוֹנִים יַלְדָּתוֹ
עֵינָיו בִּתְנוּמָה נֶאֱחָזוּ וַיִּשְׁכַּב לְרַגְלֵי הַסָּלַע.
שָׁמַע בִּשְׁנָתוֹ בְּנִבְעַ, מֶחֶבְיוֹן מַעֲמַקִּים נַעֲלָמִים,
בְּהֶמְיָה מַעֲצִיבָה וּנְעִימָה גַּם יַחַד הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:
...«וְטֶרֶף כִּי הָיְתָה סִירָתִי
לַגַּלִּים, בָּאֹפֶל חָמָרוּ,
לֹא פָגְעָה זַעֲקָתִי בְּאָזְנֵךְ

וּפָנַי לֹא לָךְ אָז חָזָרוּ.
מִגְדָּלֵךְ הַמֵּאִיר לְתָמוֹ
לִי בָקַע אֶת חֶשְׁכַּת־הַשַּׁחַת —
וָאֶחְתֹּר בִּשְׁאֵרִית כֹּחוֹתַי
לִקְרָאתֵךְ מִמְּצוּלָה רוֹתַחַת...
מְאוּם לֹא אָמַרְתְּ לִי בְּבוֹאִי,
בְּחַסְדֵּךְ נָתַתְּ לִי לָנוּחַ
בְּחוֹפֵךְ־מִבְטַחִים, עַד נֶחֱלַץ
יָם זוֹעֵף מֵחֶבְלֵי הָרוּחַ. —
וְעַתָּה, בְּסַעֲרַת הַלָּיִל,
כִּי רַגְלֵךְ דוֹחֶפֶת סִירָתִי
הַיָּמָּה הָאוֹכֵל לְקַלֵּל
אִם לְקַבֵּל עָלַיִךְ, יוֹנָתִי?»...

פָּקַח אֶת עֵינָיו וַיַּבֵּט, וְהִנֵּה עוֹמֶדֶת לְפָנָיו,
עֲטוּפַת טַל־שַׁחַר מִתְנוֹצֵץ, נַעֲרָה מְלַבֶּבֶת בְּחִנָּהּ
וּבְיָפְיָהּ מַקְסִימָה, וְאֵלָיו תְּלוּיוֹת עֵינֶיהָ, הַמְלֵאוֹת
אַהֲבָה עֲנֻגָּה — וְאֹשֶׁר נְצָחִים בְּנָגְהָן מַבְטִיחוֹת.
בְּחֶשֶׁד בַּנַּעֲרָה הִסְתַּכֵּל לְרֶגַע, וַיֹּאמֶר: לֹא זָר לִי
קוֹלֵךְ הַמַּרְנִין; אַךְ עֵינִי, כִּי תַעֲבֹר עַל שַׁפְרִיר פָּנַיִךְ,
אוֹתָךְ לֹא תַכִּיר — אִמְרִי לִי, מִי אַתְּ, הַיָּפָה בַּבָּנוֹת?»
עָנְתָה בְּחֶסֶד־עֲנָוָה, וְקוֹלָהּ קוֹל יוֹנָה הוֹמִיָּה:
«שְׁאַל אֶת לְבָבְךָ וְיַגֶּדְךָ, נַפְשְׁךָ — וְתֹאמַר לְךָ, אָחִי:
בְּהָעִיב עֲנָנָה יוֹם־אוֹרְךָ, וְלֵיל מַשְׂכִּים בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבְךָ,
וּבָא רוּחַ־קֶטֶב מִצָּפוֹן וַיַּךְ אֶת נִשְׁמָתְךָ בְּאִבָּהּ,

וְנִדְכָּה לָאָרֶץ יָשַׁבְתָּ בָּדָד וּמְקַלֵּל יוֹמֶךָ —
צָמַחְתִּי מִקַּרְקַע־סֻכָּתְךָ כְּיַלְדַּת־הָאֹפֶל וָאֹצֶל,
רָעַדְתָּ מִגִּילָה לִקְרָאתִי וַתִּפְרֹשׂ אֵלַי אֶת כַּפֶּיךָ
וּשְׁבוּעַת יְדִידוּת וְאֵמוּן לִי בְּחֶשְׁכַת נִשְׁמָתְךָ נִשְׁבַּעְתָּ —
וָאֱהִי אֶצְלְךָ, מְגִירָל, אָמוֹן: מִפִּתְּךָ אָכַלְתִּי,
מִכּוֹסְךָ שָׁתִיתִי וָאֶשְׁכַּב בְּחֵיקְךָ; וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים
יוֹם יוֹם לִלְבָבְךָ אֲמֻלָּה, מְשַׂחֶקֶת בְּכָל עֵת לְפָנֶיךָ
בְּצִלְלֵי סֻכָּתְךָ רוֹעֶדֶת לִנְשִׁימַת־הַמָּוֶת מִסָּבִיב.
...וְאַתָּה אָמַרְתָּ לִי תָּמִיד: «יֵשׁ־יוֹם — וּנְשָׂאתִיךְ, יְחִידָתִי,
עַל כַּפַּי לַסֶּלַע הָאָדֹם וְעִמָּךְ עוֹד הֵיטֵב אֵיטִיבָה»;
וְאוּלָם בְּשׁוּבְךָ לֵיל אֶחָד, לֵיל חֹשֶׁךְ, מִתּוֹר אֶת הַבִּקְעָה
וְהָרֵי־חַלָּמִישׁ הַגְּבֹהִים, וְאַחַת מֵעַלְמוֹת־הַבִּקְעָה
עִמְּךָ — פָּנֶיךָ לֹא הָיוּ לְךָ, עוֹד, יַקִּירִי, וּבְקוֹלְךָ,
צָלוּל כִּבְדֹלַח־הַקֶּרַח וּמַקְפִּיא כָּמוֹהוּ צִוִּיתָ
אֶת יַלְדַּת־הָאֹפֶל, «הַיְחִידָה», לַעֲזוֹב סֻכָּתְךָ לָנֶצַח.
וּבְכָרְעִי עַל בִּרְכַּי, לְךָ חַסְדֵי בְּיָמִים וְלֵילוֹת עָבְרוּ
לְהַזְכִּיר וְעַל חַיֵּי הִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ — דְּחַפְתַּנִי, יַקִּירִי,
קְטַנָּה וְרָפָה לַלָּיְלָה. כֻּתָּנְתִּי, אֶת כְּתֹנֶת־הַפַּסִּים,
קָרַעְתִּי עַל בְּשָׂרִי וָאָשִׂים יָדִי עַל רֹאשִׁי וָאֵלֵךְ —
עֵירֹם וְעֶרְיָה רוֹעֶדֶת לִנְשִׁיבַת הָרוּחַ הַקָּרָה —
הָלֹךְ וְסָבֹב סֻכָּתְךָ וְתָעֹה בַּחֹשֶׁךְ. וְזָעֹק
וְתוֹפֵף עַל לִבִּי, עַד רַחֲמֵי הָרוּחַ הַקָּרָה נִכְמָרוּ:
לְאֶרֶץ הַבֹּקֶר נְשָׂאַתְנִי וַתְּשִׂימֵנִי בְּהֵיכַל־הָאֹשֶׁר,
וּבְגַן הַמַּרְגֹּעַ הַנִּצְחִי מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלִי מָצָאתִי.

...וְגַם בַּמֶּרְחַקִּים, בִּמְקוֹם שָׁם גָּדַלְתִּי, חָזַקְתִּי, יָפִיתִי,
אֶת זִכְרֵךְ בְּלִבִּי נָשָׂאתִי וָאֱחֱרַד כְּפַעַם בְּפַעַם,
בְּאִישׁוֹן־הַלַּיִל, לַבִּקְעָה, לְרַחֵף מִמַּעַל לְסֻכָּתֵךְ
כְּיוֹנָה בְּאַלְמֹן, לִרְאוֹתֵךְ בִּזְרוֹעוֹת הַיָּפָה בַּבִּקְעָה —
וְלָשׁוּב וְלִצְפּוֹר אֶל קִנִּי בְּגַן הַמַּרְגֹּעַ הַנִּצְחִי.
וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ הַלַּיְלָה וָאֵרֶא וְהִנֵּה עֲיֵפְתְּ
וּבָדָד פֹּה תִּשְׁכַּב — וְתַחַת הַסֶּלַע עוֹרַרְתִּיךְ, יְדִידִי».
הִתְבּוֹנֵן אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר: «וְחֶפְצֵךְ, הַגִּידִי לִי, מָהוּ?»
הֵשִׁיבָה: «לְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ, אֶל הֵיכַל־הָאֹשֶׁר לָלֶכֶת
וּלְחַלֵּק הַבְּרָכָה בֵּינֵינוּ. יַחְדָּו שָׁם חַיֵּי־עוֹלָמִים
נִחְיֶה, וּבְגַן הַמַּרְגֹּעַ הַנִּצְחִי — אֶת דּוֹדַי לְךָ אֶתֵּן».
עָמַד וַיַּעֲבֵר אֶת יָדוֹ עַל שִׁכְמָהּ וַיֹּאמֶר מִתְחַנֵּן:
«לַעֲזֹב אֶת שִׁבְטִי אֵיךְ אוּכַל, עֵת יַחְתֹּם יוֹם נוֹלָד גּוֹרָלוֹ?»
עָנְתָה, וְקוֹלָהּ הִתְגַּבֵּר: «כְּבָר נֶחְתַּם הַגּוֹרָל: בֵּין «יַלְדֵי־
הַשֶּׁמֶשׁ» וְחַיְתוֹ־הַשָּׂדֶה וְעוֹף־הַשָּׁמַיִם יְחָלְקוּ —
קוּמָה, מְגִירְל, נֵלֵכָה!» הִלְבִּינוּ אָז פָּנָיו וַיֹּאחַז
בְּיָדָהּ וַיַּרְעֵד אֶת קוֹלוֹ: «עִמָּם — אֹבֵדָה, וּבְמוֹתִי
חֶרְפַּת־עוֹלָם בַּל־תִּמָּח לַחֲרָדָה נַעֲרָצָה אֵהָפֵךְ».
הִשְׁפִּילָה אֶת קוֹלָהּ וַתִּלְחַשׁ: «כּוֹכְבֵי־הַזָּהָב לֹא יֵדְעוּ
מְאוּמָה עַל מוֹתְךָ, וְאַחֲרִיתְךָ לֹא יְתַנֶּה יָם אַדִּיר בִּשְׁאוֹנוֹ —
תֵּן לִי אֶת יָדְךָ וְנֵלֵךְ בְּטֶרֶם יוֹם נוֹרָא יוֹפִיעַ».
הִבִּיט לְנֹגַהּ־הַצְּפִירָה אֶל חוֹמוֹת־הַמְּצוּדוֹת בְּעֶצֶב
וַיִּפֶן אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר: «טוֹב לָךְ לָלֶכֶת מִמֶּנִּי:
זֶה דַּרְכִּי לְחַלֵּל כְּבוֹד נַעֲרָה בְּנֵזֶר־עֲלוּמִים — וּכְפֶגֶר

נִתְעַב הַשְׁלִיכָה —» אֶת דְּבָרָיו בְּאֶמְצַע הִפְסִיקָה וַתֹּאמַר:
«אַחַת הִיא לִי — אֲהַבְתִּיךָ!...» וַתִּגַּע בְּלַהַט־שְׂפָתֶיהָ
הַיּוֹקְדוֹת בִּשְׂפָתָיו — וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו לְאֶרֶץ־הַבֹּקֶר.
עִם הָנֵץ הַחַמָּה בְּשׁוּלֵי הַמִּזְרָח נֶעֶלְמָה הַבִּקְעָה
מֵעֵינָם, וַיִּגָּל לִפְנֵיהֶם תֹּהוּ הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל.
עָמַד מְגִירָל, וַיִּשְׁאַל: «אֵי־זוֹ הִיא דַּרְכֵּנוּ, אֲחוֹתִי?»
— «דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר», הֵשִׁיבָה. הוֹסִיף לִשְׁאֵלָה וַיֹּאמַר:
«שַׁלָּמָה מֵעֵבֶר לַמִּדְבָּר הֵיכָל־הָאֹשֶׁר יִמָּצֵא
וְגַן הַמַּרְגֹּעַ פּוֹרֵחַ בְּהָדָר לְרַגְלֵי הַיְשִׁימוֹן?»
הִבִּיטָה אֵלָיו כְּלֹא מְבִינָה לְרֵעוֹ, וְדֹם נֶאֱלָמָה —
וַיֵּלְכוּ חֲבוּקִים דוֹמְמִים אֶל עֵבֶר הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל.
עַל אַדְמַת הַצִּיָּה כִּנְחֹשֶׁת, דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר הַשָּׁמֵם
שְׁנֵיהֶם הָלָכוּ: מְגִירָל וְעָלָיו נִשְׁעָנָה הַנַּעֲרָה,
שֶׁקֶּסֶם עֵינֶיהָ עֲמֻקּוֹת וּנְשִׁיקוֹת שְׂפָתֶיהָ שׁוֹשַׁנִּים
אֶת רוּחוֹ עוֹדֲדוּ. בְּמֶרְחַב עֲרָבָה לִפְנֵיהֶם מִשְׂתָּרְעָה
הָלְכוּ מַחֲרִישִׁים. רַק אַחַת דְּמִיַּת הַיְשִׁימוֹן הִפְרִיעוּ:
«מָה הֵם הַתִּלִּים הָרַבִּים לְאֹרֶךְ־הַמִּדְבָּר מִתְנוֹסְסִים?»
שָׁאַל מְגִירָל. עֲנָתְהוּ מְהֵרָה: «אוֹצְרוֹתַי בָּם כְּמוּסִים». —
וַתָּשָׁב הַדְּמָמָה כְּשֶׁהָיְתָה, וְדוּמָם לָלֶכֶת הוֹסִיפוּ.
...נָטָה הַשֶּׁמֶשׁ מַעֲרָבָה וְצִלְלֵי עֶרֶב נִטָּיוּ,
וַיִּגָּל לִפְנֵיהֶם קְצֵה מִדְבָּר עוֹטֶה עֲרָפֶל מִזְדַּעֲזֵעַ.
פָּנָה מְגִירָל לַנַּעֲרָה לְבַקְּשָׁהּ לָלֶכֶת רִאשׁוֹנָה —
וְנִרְתַּע, הֲלוּם־פַּחַד, לְאָחוֹר בִּזְוָעָה... כִּי רָאָה וְהִנֵּה
כְּמוּשָׁה וּבָלָה וּפְרוּעַת־שְׂעָרוֹת בּוֹדְדוֹת עוֹמֶדֶת

זְקֵנָה לְפָנָיו, וְאֵלָיו זְקוּפוֹת עֵינֶיהָ הַדּוֹלְפוֹת,
וּמְחַיְּכוֹת שִׁנֶּיהָ הַשְּׁחוֹרוֹת – לְהַרְגִּיז הַלֵּב וְהַנֶּפֶשׁ.
אָמְרָה: «הֲתִרְאֶה הֵיכָלִי מִבַּעַד לָעֲרָפֶל? נִכָּנֵס!»
גִּמְגֵּם: «חַכִּי לִי עַד אֶשְׁאַף מְעַט רוּחַ... וְאַחַר נֵלֵכָה».
הוֹסִיפָה: «נָבוֹאָה, כִּי הוֹלֵךְ וְיוֹרֵד הַלַּיִל הָאָפֵל».
אָמַר: עֹז תְּשׁוּקָה בְּקִרְבִּי תִּבְעַר – אַרְגִּישָׁה – אֶת אַחַי
לִרְאוֹת עוֹד פַּעַם, בְּטֶרֶם מֵעִמָּם לָנֶצַח אֶפָּרֵד».
– «וְאִבְחַת הַדַּיּוֹת וּצְרִיחַת הַנְּשָׁרִים בַּמָּרוֹם לֹא תִשְׁמַע?
הֵם טָסִים לַזֶּבַח הֶעָרוּךְ לִפְנֵיהֶם בְּבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד:
אָבַד הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, לֹא נִשְׁאַר אַף אֶחָד...», עָנְתָה.
– «אֲבַקֵּשׁ, אִם כֵּן, אֶת סְלִיחָתָם», הוֹסִיף, וְשִׁנָּיו נָקָשׁוּ.
– «סְלִיחָה מִמֵּתִים לְבַקֵּשׁ, זְמַנָּהּ לְעוֹלָם – נִכָּנֵס!»
– «לִרְאוֹת שְׂדֵה־קֶטֶל, בּוֹ נָפְלוּ חַלְלֵי בְּנֵי שִׁבְטִי, אֶחְפֹּצָה».
הֶחֱרִישָׁה לְרֶגַע חוֹשֶׁבֶת, וַתַּעַן וַתֹּאמֶר לוֹ: «לֵכָה!»
– «גָּדוֹל הַמִּדְבָּר וְנוֹרָא בַּלָּיִל, וְעָיֵף הַגֶּבִי –
יָרֵא אָנֹכִי לָלֶכֶת וְלָשׁוּב לְבַדִּי. לַוִּינִי».
אָמְרָה: «אֲלַוְּךָ, וְאוּלָם בְּטֶרֶם נֵלֵכָה שְׁאַל־נָא
דָּבָר מִמֶּנִּי וַעֲשִׂיתִיו חֵלֶף עֲמָלְךָ, מְגִירָל».
לָחַשׁ: «הַרְאִינִי, אִם תּוּכְלִי, עֵין־יוֹנִים... הַיָּפָה בַּבִּקְעָה».
הִתְלַקַּח כְּרֶגַע אוֹר גָּדוֹל בִּירִיעַת־עֲרָפֶל וַיָּאֶר
הֵיכָל הַנִּרְאֶה בַּמֶּרְחָק – הֵיכַל־הָרַחֲמִים הַנֶּהְדָּר,
בּוֹ כֹּהֵן־אַלְנֶפֶשׁ עֵצְמָא נוֹפֵל לָאָרֶץ וּפִסְלוֹ
הַכָּתוּת לִשְׁבָרִים עַל יָדוֹ, וּבִתּוֹ עֵין־יוֹנִים מִשְׁתַּטְּחָה
עָלָיו, מִכְּאֵבָהּ נוֹהֶמֶת: «מַה, דּוֹדִי מְגִירָל, עָשִׂיתָ?»

— „וְאַחֲרִית הַבִּקְעָה הַבְּרוּכָה וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם
הִתְאַבָּה, קַטְשִׁיקָה הָאַחֲרוֹן, לִרְאוֹת בְּטֶרֶם נָשׁוּבָה?"
שָׁאֲלָה, וּמִבְּלִי אֲשֶׁר חִכְּתָה דָּבָר מִפִּיהוּ לִשְׁמוֹעַ
מִהֲרָה וַתַּעֲבֵר עַל פָּנָיו כְּמוֹ חַי אֶת

„חֲזוֹן צְחוֹק הַפְּרָאִים":

...עַל עָב קַל וּבָהִיר הִתְנַשֵּׂא, הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר, הָאָבִיב
מֵאֹפֶק שְׁמֵי־תְכֵלֶת בַּנֶּגֶב וַיִּסַּע לְעֵבֶר הַבִּקְעָה
הַבְּרוּכָה אֶת מַחֲנוֹת־צִבְאוֹתָיו: רוּחוֹת קַלִּילִים וְעַלִּיזִים,
שֶׁתְּאֵבֵי מִלְחָמָה נִצַּחַת סַבּוּ הַבִּקְעָה, מִתְפַּשְּׁטִים
עַל הָרֵי־חַלָּמִישׁ הַגְּבֹהִים וְקָדְקֹד הַיַּעַר הָעַתִּיק,
מוּכָנִים בְּעָזָּם הִשְׁתָּעֵר עַל אוֹיְבָם הַחֹרֶף בַּמַּעֲרָב.
שָׁלַח הַחֹרֶף, בְּבוֹאָם, אֶת דְּבָרוֹ לְחֵילוֹ מִתַּחַת
לְכִפּוֹת־הַסְּלָעִים וּבְמֵצַל־הַחֹרֶשׁ לַעֲמֹד עַל נַפְשָׁם
נֶגֶד הָאוֹיֵב הָאוֹמֵר בִּזְדוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת בָּם כָּלָה.
וְשֶׁמֶשׁ כִּי הָלַךְ וְעָלָה וַיִּקְטַן הַמֶּרְחָק הַמַּבְדִּיל
בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְאֵלֶּה עַל אֵלֶּה אָמְרוּ הִתְנַפֵּל בְּחֵמָה־
כַּמָּוֶת — הִתְעָרֵב לְבֶרֶשׁ, הַזָּקֵן בַּיַּעַר, וַיַּפְרֵד
בֵּין דְּבֵקִים וַיְפַשֵּׁר בֵּינֵיהֶם: יָסוּר הָאָבִיב לְיָמִים
אֲחָדִים מִבִּקְעַת־הַכַּדְכֹּד, וְעַד שׁוּבוֹ יִשְׁתָּרֵר הַחֹרֶף
בְּתָקְפּוֹ עָלֶיהָ. הִסְכִּימוּ עֲצוּמִים לַדָּבָר: עִם עֶרֶב
הָלַךְ הָאָבִיב וּצְבָאוֹ לְשׁוֹטֵט מִקֶּדֶם לַבִּקְעָה,
וַיַּעַל הַחֹרֶף כְּאַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ וַיִּקְרָא לְחֵילוֹ —
לְקֶרַח, לַשֶּׁלֶג, לַסּוּפוֹת — וַיֵּצֵא עִמָּהֶם בַּבִּקְעָה,
כַּקֶּבֶר נִדְמָה, בִּמְחוֹלַת אֲבַדּוֹן בְּתֹהוּ־הַמֶּרְחָב,

בֵּין קְדֹרוּת שָׁמַיִם מִמַּעַל וְחֶשְׁכַּת הָאָרֶץ מִתָּחַת.
...בָּאוּ בִּמְחוֹל־הָאֲבַדּוֹן הַשְּׁנַיִם מֵאַנְשֵׁי הַבִּקְעָה, —
שֶׁהָלְכוּ אֶל «גִּבְעַת־הַשַּׁחַר» לִקְבּוֹר עַצְמָא הַכֹּהֵן
וַיִּשְׁמְעוּ עַל דַּרְכָּם בְּשׁוּבָם, כִּי אִמָּם הַבִּקְעָה הָיְתָה
לְשַׁמָּה עַל אַנְשֵׁי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם וּלְקֶבֶר־נְצָחִים, —
וַיִּמְצְאוּ הָאֵיתָנִים מְצַחֲקִים: מַשְׁלִיכָה יְרִיעַת שָׁמַיִם
זוֹעֶפֶת אֶת קַרְחָהּ וְשִׁלְגָּהּ עַל חָרְבַּן־הַבִּקְעָה, וּמְכַסָּה
בְּלֹבֶן תַּכְרִיכָהּ הַטָּהוֹר עַל עִיֵּי־מַשּׁוּאוֹת מְאָדָּמִים;
וְסוּפָה מְסַחָה הַשֶּׁלֶג בְּעֶבְרָה וּמְהַפְּכָה בְּגַלִּים
נִצִּים, וּמַרְאָה לַלַּיְלָה אֶת אֵבֶל הַשְּׁמָמָה הָאִלְּמָה.
עַל תִּלֵּי מַפֶּלֶת הַשֵּׁבֶט, שֶׁהָיָה וְאֵינוֹ, יָשָׁבוּ.
רֹאשָׁם עַל חָזָם הוֹרִידוּ וַיֶּהְגּוּ נְכָאִים, דּוֹמְמִים
לְנַהֲמַת הַסְּעָרָה הַקּוֹפְחָה בְּקִצְפָּהּ הַקָּפוּא עַל רֹאשָׁם.
שָׁעוֹת אֲרֻכּוֹת כֹּה יָשְׁבוּ וְשֶׁלֶג עֲלֵיהֶם מִתְעַלֵּם,
עַד הִבְרִיק אוֹר גָּדוֹל בְּחַלּוֹן־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁ«יַּלְדֵי־הַשֶּׁמֶשׁ»
הֵקִימוּ בְּיַרְכְּתֵי הַבִּקְעָה זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם,
וַיִּפֹּל וַיָּאֶר חֳרָבוֹת, וְעִמּוֹ הִתְפָּרֵץ הַחוּצָה
קוֹל עוּגָב מְנַגֵּן בִּנְעִימָה וְקוֹלוֹת אֲלָפִים מְלַוִּים:
«יָרַד הַשָּׁלוֹם עִמְּךָ לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ» —
וַיִּפְרֹץ בְּחָזְקָה «הַ, הַ, הַה», צְחוֹק אָיֹם וְ ר א שׁ וֹ ן מִפִּיּוֹת־
אַחֲרוֹנֵי הַשֵּׁבֶט הַדּוֹמֵם, וַיְבַלַּע נְעִימַת הָעוּגָב
וְהֶמְיַת אֲלָפִים הַמְלַוִּים — וַיִּגְוַע עַל שִׂפְתֵי הַגּוֹוְעִים...

— — — — — — — — — — — — — — —

עָצַם מְגִירָל אֶת עֵינָיו וַיֶּאְטֹם אֶת אָזְנָיו — וַיִּפְצַר

בִּנְעָרָה לָלֶכֶת, וְגחוּךְ עַל פָּנָיו הַמְּעוּיִם וְחִוְּרִים.
דּוֹמְמִים כִּלְעֻמַּת שֶׁבָּאוּ, דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר חָזָרוּ.
רַק אַחַת דּוּמִיַּת הַמִּדְבָּר וְאֹפֶל־הַלַּיְלָה הִפְרִיעוּ:
«מָה הָאֲנָחוֹת אֶת נַפְשִׁי מַרְעִידוֹת וּמָה הֵן הַבְּכִיּוֹת
בְּתִלַּיִךְ עֲצוּרוֹת?» הִתְפַּלֵּא. — «הֵן בְּכִיּוֹת קָרְבְּנוֹתַי וְאַנְחוֹתָם»,
עָנְתָה. — «מִי הֵם קָרְבְּנוֹתַיִךְ?» שָׁאַל, מִתְחַלְחֵל לִיסוֹדוֹ.
—«לֹא אֵדַע», הֵשִׁיבָה, «שְׁאַל־נָא אֶת אֵלֶּה הַמְּבַכִּים חֶסְרוֹנָם
הַמֻּרְגָּשׁ» — וַתִּשְׁלֹט מִסָּבִיב דְּמָמָה וָלַיִל כְּקֶדֶם.
...עָלוּ דִמְדוּמֵי הַבֹּקֶר, לְיַרְכְּתֵי הַבִּקְעָה כִּי בָאוּ.
הֵרַכָּה אֶת קוֹלָהּ וַתֹּאמַר: «שְׁקָה לִי, בְּטֶרֶם נִפָּרֵד».
חָרַק אֶת שִׁנָּיו וַיִּדֹּם, הוֹסִיפָה: «לְמִצְעָר, חֲזֵה בִּי,
בְּטֶרֶם אֵלֵכָה». וַיַּבֵּט — וַיַּחֲלֹף קֹר־רַעַד עַצְמוֹתָיו:
הֲלֹא הִיא הַנָּאוָה, הַחֲמוּדָה, עִם שַׁחַר לוֹ אֶתְמוֹל הוֹפִיעָה...
הֵנִיעָה אֶת רֹאשָׁהּ־תַּלְתַּלִּים בְּחֶסֶד וַתֹּאמַר: «רַב תּוֹדוֹת—
וְשָׁלוֹם!» וַתֵּפֶן לָלֶכֶת. צָעַק: «חַכִּי! אָן תֵּלֵכִי?»
— «לְבִקְעָה אַחֶרֶת, יַקִּירִי», בְּקוֹלָהּ הֶחָבִיב עָנָתָה.
זָעַק מְעֻנֶּה: «אַל תֵּלְכִי! אֶת כֻּלָּם עָלַיִךְ אַזְהִירָה!»
הִתְעַדְּנָה בַּת־צְחוֹק עַל פָּנֶיהָ, וַתֹּאמֶר: «מַה שְּׁמִי, אֲשֶׁר תֹּאמַר
אֲלֵיהֶם?» — «שׁוֹבֵבָה!» בִּשְׁאָגָה אֲיֻמָּה הִתְפָּרֵץ מִגְּרוֹנוֹ
דָּם שׁוֹטֵף, דַּם לִבּוֹ הַמְפַרְפֵּר, וַיַּשְׁלֵךְ פִּי־חַרְבּוֹ לְעֵבֶר
עַלְמָה מַקְסִימָה נֶעֱלֶמֶת בְּאַוִּיר־הַבֹּקֶר הַקָּלִיל...

XIV.

דִּמְדּוּמִים.

...נִדְכָּה, שָׁחוּחַ וְשֵׂיבָה בִּשְׂעָרוֹ וּקְמָטִים בְּפָנָיו,
עִם שְׁבִילֵי־הַצּוּרִים מִתְפַּתֵּל, הִגִּיעַ מְגִירָל לְבִקְעַת־
הַכַּדְכֹּד, וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו מֵרָחוֹק וַיִּרְאֶה, בְּמָקוֹם שָׁם
הַסֻּכּוֹת הַצְּנוּעוֹת עָמְדוּ, אָהֳלֵי הַסְּפָרַדִּים נְטוּיִם
מַבִּיטִים בְּגָאוֹן עַל תִּלֵּי־חֲרָבוֹת הַזְּרוּעִים לְרַגְלָם.
בִּזְהִירוּת וּמֵסֵב אֶת עֵינָיו לְכָל הָעֲבָרִים, הִתְגַּנֵּב
לָעִיִּים, בָּם טְמוּנִים בְּנֵי שִׁבְטוֹ, וַיֹּאמֶר לְהִתְנַפֵּל עֲלֵיהֶם
וּלְחוֹנֵן עֲפָרָם — וַיִּסֹּג לְאָחוֹר; כִּי רָאָה וְהִנֵּה
הֵם סוּגִים צִפְעוֹנִים, הַשּׁוֹפְכִים רַעֲלָם לְגָלוֹת־עֵינֵיהֶם
וְאֵלָיו בְּזַעֲוָה מַבִּיטִים. סָבַב לַסֶּלַע הָאָדֹם
וַיַּעֲרֹךְ תְּפִלָּתוֹ עִם בֹּקֶר וַיִּשְׁפֹּךְ מְרִי שִׂיחוֹ לְפָנָיו
וַיְצַפֶּה לְדָבָר — וָאַיִן; עָלָה לְ«סֶלַע־הַכּוֹשְׁלִים»
וַיִּפֹּל עַל בִּרְכָּיו וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו לֶעָבִים, הַקּוֹדְרִים
כַּסְּלָעִים וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם מְכַסִּים, וַיֶּעְתַּר יוֹם תָּמִים
לָרוּחַ־הַגָּדוֹל לְהָקִים שִׁבְטוֹ לְרֶגַע וּלְזַכּוֹת
קַטְשִׁיקָם לִגְוֹעַ עִמָּהֶם; אַךְ חֵרְשִׁים שָׁמַיִם וְאִלְּמִים
הִשְׁקִיפוּ מִמַּעַל וְדָבָר לֹא אָמְרוּ וּמְאוּמָה לֹא עָנוּ.
רַק אוֹר־הַיּוֹם, עָכוּר, כִּי פָּנָה לִדְעֹךְ בַּמַּעֲרָב הַמְעֻנָּן,
נִקְרְעָה יְרִיעַת הַמַּעֲרָב לְרֶגַע, וְקֶרֶן שֶׁל זָהָב
מַבְהִיקָה עַל פָּנָיו הַצְּלִיפָה: אָכֹל וְשָׂרֹף הַדִּמְעָה
הַיְחִידָה, שֶׁהָיְתָה נוֹצֶצֶת, מֵאָז אוֹר הַבֹּקֶר, יְתוֹמָה
בְּפִנָּה נִדַּחַת בְּעֵינוֹ. יָרַד וַיֵּשֶׁב לָעִיִּים,
וַיִּמְצָא, כִּי חָלְפוּ צִפְעוֹנִים וְעִמָּם — מִלִּבּוֹ הַתְּשׁוּקָה
לְרַצּוֹת מַשּׁוּאוֹת, וַיִּפֶן וַיֵּלֶךְ לְעֵבֶר הַמִּדְבָּר.

...וְהָלַךְ וְסָבַב בְּלִי הֶרֶף בֵּין רַחֲבֵי הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל
וּבִקְעַת־הַכַּדְכֹּד כֹּה יֵלֵךְ, וְאֶת נַפְשׁוֹ, עַד מָוֶת עֲיֵפָה,
מַחֲשָׁבָה רַק אַחַת תְּמַלֵּא: אֵיפֹה אֶת קִבְרוֹ לוֹ יַחְצֹב:
בְּקִבְרֵי בְּנֵי שִׁבְטוֹ בַּבִּקְעָה? בֵּין תִּלֵּי הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל?
וְשֶׁמֶשׁ כִּי תִשְׁקַע בַּמַּעֲרָב – וְעָלָה לְ»סֶלַע־הַדּוֹרוֹת»
וְיָשַׁב עַל אֶחָד מִצּוּקָיו, בְּחֶזְיוֹן־דִּמְדּוּמִים מִתְבּוֹנֵן,
וּבְלִבּוֹ תּוֹסֶסֶת מְפַעְפַּעַת שִׁ י רַ ת־הַ שְּׁ קִ י עָ ה הַגְּדוֹלָה –
לְפָנָיו לֹא הָיְתָה כָמוֹהָ בָּאָדָם וְאַחֲרָיו לֹא תִהְיֶה –
וְאוּלָם לְעוֹלָם לֹא תַעֲבֹר אֶת שְׂפָתָיו הַשּׁוֹמְרוֹת אֶת סוֹדוֹ.–
אַל, אֵיפֹא, מְגִירָל תִּירָאִי: אֵין רָעָה בְּלִבּוֹ עָלֵינוּ;
וּמֵסַב אֶת עֵינָיו כִּי תִרְאִיו, בִּתִּי הַיְקָרָה, מִמַּעֲרָב
הַהוֹלֵךְ וְכָבֶה עַד תֻּמּוֹ, – לֶחֶם וְחָלָב לוֹ תְנִי».
כָּלְתָה תְמוּרָה סִפּוּרוֹ וַיִּדֹּם. לְעֵבֶר מְגִירָל
בִּתּוֹ הַבִּיטָה, וַתִּשָּׂא עֵינֶיהָ לַמָּרוֹם וַתִּלְחַשׁ:

»כּוֹכְבֵי נֶשֶׁף, לוֹ הָאִירוּ,
כּוֹכְבֵי נֶשֶׁף, לוֹ;
נִטְפֵי זֹהַר, נִטְפֵי נֹחַם
שִׁפְעוּ, נִסְכוּ בוֹ.
בְּחֶסֶד־אֱמֶת לִנְכֵה־רוּחַ,
לֵיל־מַרְגֹּעַ, דְּרשׁ;
וַעֲלֵי יְגִיעַ־כֹּחַ
סֻכַּת־שְׁלוֹמְךָ פְּרשׂ!...»

ניו־יורק, ינואר — פברואר 1909.

הַתֹּכֶן:

א) בַּת שִׁירַי . . . . א
ב) בִּסְתָיו . . . . ב
ג) עֵינַיִךְ . . . . ג
ד) שֶׁבְּעֵינַי בַּבֹּקֶר אֶת חַסְדֵּךְ . . . . . ד
ה) וְהָיָה לָרָקִיעַ הַתְּכֵלֶת . . . . . . ה
ו) בֵּין סְלָעִים אִלְּמִים . . . . . . ו
ז) שִׁיר־עָם . . . . ח
ח) נְעִילָה . . . . ט
ט) בְּלֶב־יָם . . . . י
י) לְעוֹלֵה צִיּוֹן . . . . יא
יא) לְזֵכֶר בַּר־כּוֹכְבָא . . . . . . יב
יב) וּמַכַּת אֲפֵלָה וְתוֹעָה . . . . . . יד
יג) וְהָיָה כִּי תֵצֵא לָשׁוּחַ . . . . . . טו
יד) כְּבָר טָהַר הַשַּׁחַק... . . . . . . טז
טו) לִפְנֵי שׁוֹאָה . . . . יז
טז) הָאַהֲבָה לֹא תֵדַע סְפִיחַ . . . . . יח
יז) וְאִם יֵשׁ אֲשֶׁר יַעֲלֶה זִכְרוֹנֵךְ . . . . . יט
יח) שַׁלֶּכֶת . . . . כ
יט) עַרְבִית . . . . כא
כ) לִפְנֵי סַעַר . . . . כב

כא) שַׁלֶּכֶת . . . . כג
כב) עִם פְּרִידָה . . . . כד
כג) בִּשְׁמֵךְ לֹא קְרָאתִי . . . . כה
כד) אַגָּדַת הַגִּלְעָד . . . . כו
כה) לִינִי פֹּה הַלַּיְלָה . . . . כט
כו) לְזֵכֶר הֶרְצְל . . . . לא
כז) הַגֶּשֶׁף מְעֻנָּן וְכֵהֶה . . . . . . לד
כח) יָפֶה שֶׁמֶשׁ שֶׁבְּעִתַּיִם . . . . . . לה
כט) לְאוֹר־הַיָּרֵחַ . . . . לו
ל) בַּסְּעָרָה . . . . לח
לא) כִּי גְבוּל שָׂם לְבָבִי לִיגוֹנִי . . . . . מ
לב) יַקִּירָה, בַּל נַפִּיל גּוֹרָלוֹת . . . . . מא
לג) לְאִילָנִי . . . . מב
לד) רוּת . . . . מד
לה) מִשּׁוֹמֵר לַבֹּקֶר (I—II) . . . . . . מו
לו) כְּתָם־קַיִץ . . . . מח
לז) הַשֶּׁמֶשׁ קוֹדַחַ . . . . מט
לח) כְּשֹׁךְ הַסָּעַר . . . . נא
לט) בְּדִמְעַת בַּת עֵינֵךְ הַזַּכָּה . . . . . נב
מ) רוּחַ־עֶרֶב סָמִיר . . . . נג
מא) וְשׁוֹתַת עוֹד דָּמֵךְ . . . . נד
מב) קוּמִי לְכִי לָךְ! . . . . נה
מג) לְאַרְצִי . . . . נו
מד) אֲנַחְנוּ בְּנוֹת־אֹפֶל . . . . נח

מה) שִׁמְרוּ בִּקְטַנִּים . . . . ס
מו) בְּאֶרֶץ־חֲוִילָה . . . . סא
מז) כִּי הוֹלֵךְ הַקַּיִץ . . . . סב
מח) שְׁכֵנִים . . . . סג
מט) אַגָּדַת הַצְּלִילִים . . . . סח
נ) מוּל־אֹהֶל־תִּמּוּרָה (פּוֹאֶמָה):
I. פְּתִיחָה . . . . עט
II. בָּא וְהָלַךְ . . . . פה
III. בְּבִקְעַת הַכַּדְכֹּד . . . . צז
IV. עִם שֶׁמֶשׁ . . . . קג
V. סוּסָה שֶׁל גּוּנִי . . . . קז
VI. הַסֶּלַע הָאָדֹם . . . . קיג
VII. הוֹפָעַת מְגִירָל . . . . קיט
VIII. פֶּסֶל אֱלְנֶפֶּשׁ . . . . קכה
IX. רָזֵי־יָם . . . . קכט
X. עֵין־יוֹנִים . . . . קמא
XI. מְרִיבֵי־כֹּהֵן . . . . קמט
XII. «בּוֹכִים—וְנִפְרָדִים» . . . . קנט
XIII. שְׁקִיעַת־מְגִירָל . . . . קסט
XIV. דִּמְדּוּמִים . . . . קפג

הספר נדפס בדפוס קואופרטיבי «אחדות»
בתל־אביב (ארץ־ישראל), באלפים
טְפָסִים, כלם מכרכים.

Copyright 1927 by „Chawerim", New-York.